

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Venatio Sacra. Sive Puer Amissus

Cabilliau, Baudouin

Lovany, 1642

Sacra Venatio Sev Puer à B. Virgine amissus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70011](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70011)

SACRA VENATIO⁷

S E V

Puer à B. Virgine amissus.

LIBRI TRES.

Lib. I. AMITTITVR.

Lib. II. QVÆRITVR.

III.

QVÆRITVR ET INVENITVR.

Liber primus, siue dies Primus.

ELEGIA PRIMA.

Ἐπὶ τοῦ ἀντρέως, siue mutuus Christi & B. Virginis Amor sibi quam simillimus colludit, & interim Christi Amor quasi furtim absistit.

1. B. Virgo utrumque Amorem describit.
2. Quam sibi sint inuicem similes ostendit.
3. Colludunt pariter festivi hi Genij siue Puelli.
4. Christi amor se quasi clam subducit.

VOX B. VIRGINIS.

Est mihi sanctus amor, sancti qui frater amoris;
Ab Mariæ & IESV natus vterque sinu.

A iiii

Paruus

Paruus vterque puer, primo sed maximus ortu,
 Victor vterque pij bella gigantis agit.
 Iungit vterque parem concordi pignore dextram,
 Neuter abesse potest, neuter abesse velit,
 Otia securo seu pax indulgeat æuo,
 Seu dubiâ Mauors misceat arma manu:
 Seu pedibus sequitur terras, seu puppibus æquor:
 Et maris & terræ par comes ambit iter.
 Tam mihi crescit amor; quam crescit & almus IESVS.
 Alter ab alterius fœdere ducit opem.
 Nam puer vt IESVS purâ concreuit in aluo;
 Agnosci puero cœpit alumnus Amor.
 Et ceu luna nouo lux emicat æmula soli,
 Sic Mariæ è IESV fidere fulget honos.
 Vt peperit IESVM, peperit bis mater Amorem;
 Virginis è partu quid nisi viuat Amor?
 Ille piæ quo non sit pulchrior, ignis alumnus est.
 Includitque meo gaudia prima sinu.
 Nempe mei est generis Genius, quo cretus IESVS
 Sanguine; & hoc creuit sanguine natus Amor.
 Et bene si spectes vultum; cognoscor in illo,
 Vt Deus astra regit, cetera matris habet:
 Mutuus hinc ignis cor vrit vtrumque, nec vllum
 Tempus erit, quo non mutuus ignis edat.
 In quascumque voles alternâ sorte figeras,
 Hunc, illum puerum verte; decorus erit.
 Opportuna nouis cui cum sit gratia formis;
 Mille trahat vultus, mille decenter habet.
 Cirrus vtrique teres tenerum crispatus in aurum.
 Purpura par, & par candor vtrique generis.
 Hos ambos igitur (quem non decor ille decorus
 Vrat) ego casto lactea pascio sinu.
 Pondus vt ambo meis hærescuaue mamillis;
 Par lac de lacrymis ambo bibere meis,
 Qui sic ambo pari stant fronte simillimus error,
 Nec minus ora pari lumine dulce vibrans,
 Hos si forte sua stantes sub imagine cernas,
 Iurabis, geminus frater hic vnus erit.

Et certè lux vna viger, vox vna duobus,
 Sic Amor in puero est: sic in Amore puer.
 Sic concors conspirat honos, & gratia forma:
 Omne decus gemino sic puer ore legit.
 Discrepat hoc vnum. purus sol ardet IESVS:
 Non nisi noster amor Solis imago niter:
 Illius ex oculis radios decerpit, & ignes.
 Pascit Amor castas ignibus hisce faces.
 Nam mihi cor speculum, quo si meus ardet IESVS:
 Hinc speculo floret lux Amor æqua suo.
 Vitalesque bibit radios illius ocellis,
 Perspicuoque rapit lumine mille faces.
 Luna vale, solque ipse vale, stellæque valere,
 Omne mihi spondent lumina bina iubar.
 Sin abit his oculis, breuis vt fugit iris in auras:
 Pulchra fugit speculo solis imago suo.
 O vrinam! nil tale! meus me linquat IESVS:
 Sol nullus spectet, nulla vel astra nefas.
 Spes bona si qua ligas fidis adamantina nodis
 Vincla; velim perpes vinciat ambo fides.
 Eueniet. Mariæ quæ vis abrumpat IESVM,
 Quam sibi securo fædere iunxit amor?
 Nonne vides? ambos vitæ tenor vnus & aui
 Vt tenet, ac concors lusus, & vsus habet!
 Ille, vel ille puer (pueri quis dulcior ardor?)
 Transferit alternâ poma, vel arma manu.
 Quin & vterque suas quas implicat, explicat alas.
 Colludensque parem fingit vtrinque fugam.
 Hei mihi! vana rudem quàm ludit opinio mentem!
 Credideram fingi, sed fuga ficta grauat.
 Quod quasi ludus erat, fit serua noxa parenti.
 Ludit in arumnas heu! fuga vera meas.
 Orbis amor profugum meus ergo sequetur IESVM:
 Semper enim solem gestit vt umbra, sequi.
 Auricomum seli ceu flos aduertit ocellum,
 Vnde satur radijs aurea sæcla trahit.
 Sin longâ fugiat sol nube sepultus, & imbre,
 Flos comes orbando quærit amore mori:

Sic ubi mi IESV fugis, ô pulcherrime rerum;
 Par flori, viduus lumine languet amor.
 Nec languere diu potis est, necis induit omen
 Mestus Amor, moesto mater amore perit.
 Vis ut uterque cadat, pia mater, Amorque parentis?
 Vltimus hic casti fructus Amoris erit?
 Nempe mei speculum nullis occurrit in oris.
 Omnibus ergo perit matris imago locis.
 Est tamen hic agræ blandum solamen amanti,
 Nec mea lux IESVS totus ut umbra, fugit:
 Corpus abit, fateor, sed corporis hæret imago.
 Sic puer usque fugit, sic puer usque redit:
 Dum fugit, acre meo figit sub pectore vulnus;
 Dum redit huc almam vulneris adflat opem.

ELEGIA II.

1. *Puerorum varia Studia.*
2. *Christus Puer fabrili arte crucem struit.*
3. *Adit Ierosolyman cum matre.*
4. *Remanet illic, & docet Scribas.*

QVare, rudi simplex quos mente puertia ludos
 Parrurit, è puero dein paritura virum,
 Inuenies, rapidis cui cor leue ventilet alis,
 Ludicra cura pilæ, ludicra cura trochi,
 Inuenies, doctas qui Palladis ambiat artes,
 Seu Maro magne tuas, seu magè Marce tuas:
 Inuenies, quem lora canum, vel rara ferarum
 Reria detineant, vel vaga ducat auis.
 Inuenies, qui ferta rosis concinnet ad aras,
 Primaque de violis vota, precesque literæ,
 Inuenies, alium cui linea reddat Apellem,
 Fingere docta viros, fingere docta nurus:
 Ars decet, artis opus quis non miratur, & optat
 Arte frui? quem non extulit artis honos?
 Sed loquar in tenero quid agat puer entheus æuo,
 Quia qui nescit, pensa laboris amat.

Asciolas

Ascias, ferasque inter, læuesque dolabras,
 Ceu pueri ludus nobile feruet opus.
 Et varios fabrâ celer expedit arte labores,
 Effingitque quadrâ de trabe sæpe crucem:
 Ab puero siquidem discit iam ferre, quod olim
 Vir feret, antè crucem crux cui corda grauat.
 Sera sed hæc olim, stat fors voluentibus annis:
 Postera cum pulchrum viderit hora decus,
 Hæc inter, patrijs tectis tuba sacra parentes
 Euocat, & fastos imperat ire dies.
 Illic ergo parens properat, properatque parentis
 Sponsus, item properat iunctus utrique puer.
 Iamque pari graditur per plana, per aspera gressu.
 Quod præit alma parens, Gnatu adumbrat iter.
 Et tandem Solymæ sanctus puer adstitit ædi,
 As comiti iunctas nequit utrimque manus:
 Hic pingues liquidis thus implet odoribus aras,
 Ebriaque affuso stridet acerra mero:
 Iam sat vbi sacris adoleuit idonea flammis
 Hostia, thuricremis hostia læta focis;
 Ad patrios exinde parens reditura penates,
 Descendit, Solymo prona per arua iugo.
 Et iam carpit iter, condensâ septa coronâ,
 Illic inde nurus cingit, & inde puer.
 Inde sed absistit pueris puer omnibus vnus
 Carior, incertisque aqolat ille plagis.
 Quem procul hamatis ceu saucia dama sagittis,
 Virgo peregrino quæritat ægra solo.
 Quæritat, incassum raptumue quiritat I E S V M.
 Ille Sionæâ rupe retorquet iter.
 Quid nisi Sionias agnus facer ambiat aras,
 Victima que nusquam gratior vlla litat?
 Quaque suis aris tener adsidet ipse Sacerdos:
 Erudit antiquæ lex noua legis opus,
 Cui fuit ambrosijs diuina Sijada labellis.
 Fronte pudor, vultu forma modesta sedet.
 Et licet hic oculos matris iam fallat & aures
 Nec lux inde micat, clara nec aura sonat.

Nole

Nolo putes diuina puer Sapiētia diuīna
 Errer, at errorem dedocer ille Sophos.
 Nil pueri puero est, magnum sapit ille magistrum.
 Quæque regunt Mosen, mystica vela, leuat.
 Nec silet antiquis oracula condita fastis.
 Si quid aui doceant, plus docet ille nepos.
 In puero ne quæso, breues quis censeat annos.
 Ille puer Sophiæ sæcula cana sapit.
 Eia facesse Σοφῶν aui matura senectus.
 Nil facit ad puerum ruga seueræ meum.
 Erudit hîc canas facunda puertia barbas.
 Præ puero hoc, pueros non nisi crede senes.
 Prisca Σοφῶν procul immensos quor' ière per orbes
 Sæcla; breui pueri dic modò clausa sinu.
 (a) *Tubis argenteis in lege Mosis euocabantur Iu-
 dai ad festa solennia ter in anno.*

ELEGIA I I I.

Amor venatoris specie suum defert
 B. Virgini obsequium.

1. *B. Virgo queritur sibi amissum puerum.*
2. *Amor B. Virginis comes audit querelam.*
3. *In venatoris habitu.*
4. *Cum apparatu venatico.*

VOX B. VIRGINIS.

Q Vando peregrinis descendo Sionis ab aris,
 Nec scio, sera nigris quid vehat hora rotis;
 Accingunt latus omne nurus, latus omne puelli.
 Quos tenet implexâ mater amica manu.
 Et denso pede feruet iter, per aperta viarum:
 Ipsa steteri medio sola repente choro.

Hionulus

Hinnulus ille meus, quo non formosior alter,
 Effugit ah! orbo cœca per arua sinu.
 Nescio quî blandi nodum rescindat amoris?
 Quâ fuga? quæue fugę causa, modusque fuit?
 Primus ut ardor erat castę puer ille parenti,
 Finis & ardoris sic erit ille mei;
 Sed finis sine fine: modum quis ponat amanti,
 Cui suus eterno sole perennat Amor?
 Quâ rapit ali pedem, quali dama celerrima, cursum,
 Qualibet hunc volucris turbine rapta sequar.
 Saxa super, collesque ruo, Sed nullus I E S V S
 Obuius. ah! saxis durior ille fugit?
 Panę queri sic ausa fuit pia Virgo. sed inquit:
 Non stat mens puero saxea: mollis amat.
 Audijt hæc, sociã qui tum comes ibat in vmbra,
 Defensor tenerę Virginis acer Amor.
 Arsit, & enodes celer ilicer expedit alas:
 Expedit ille pedes, expedit ille manus,
 Atque sonans humeris onus omne, leuesque sagittas,
 Transferit in dextram pondera grata suam.
 Seu potius crispat lato venabula ferro,
 Cui teneris floret cuspis amęna rosis.
 Lenit enim, quod figit Amor sine vulnere vulnus,
 Parque rosę, sanguis pulchrior inde fluit.
 Si tamen inde cruor dimanat in omina lethi.
 Nec magis in lacrymas vulnera cordis eant,
 Purpureo suras euincta Diana cothurno
 Nil regit hęc: Virgo sed regit alma canes,
 Nec dentes, aprię minax caput ilice figit:
 Vlla nec ę cerno cornua limen habet.
 Nec pictas legit exuuias de Lynce, laboris
 Præmia vana, leuis qualia poscit honos.
 Sancia sed tereti præfigit corda sagittã.
 Hinnule siue cadis, seu pia dama iaces.
 Cor sacra præda Deo, sancto cor pignus Amori,
 Cor sacra lux vite, corda triumphat Amor.
 Insuper intexit triplici tria fila colori,
 Et tribus ę filis tercia pexa struit,

Quippe

Quippè ter vniùs stat Numinis auspice cura
 Fretus, & audet opus, quo sibi sperat opem;
 Vt sacer Aegon trepidas ad cornua syluas
 Impleuit; residues excit ad arma feras.
 Agglomerant agiles canis hinc canis inde cateruas,
 Sed canis, humanos mens cui docta modos.
 Cum qui fidoque tenax digiti discrimine cui sit
 Pes manus. apta manu præda tenace capi est.
 Cuique pedi spes ipsa suas comes addidit alas.
 Sic qua quisque secat, spem canis haurit, iter.
 Sic amor accingit pulchro sua castra labori:
 Si labor est prædam, qua capiare, sequi.

ELB G I A I V.

Amor B. Virginis obsequio militat.

1. *Amor suum in quarendo puero deserit B. Virgini obsequium.*
2. *Affectus varios. ceu canes venaticos, excitat,*
3. *Prædam frustra indagant.*

I Bo sequar dubio palantem tramite prædam.
 Sed fuga cæca; vagæ signa nec vlla fugæ.
 Infelix indago; vagis quam distrahit oris,
 Et secat incertis peruaga præda vijs.
 Nunc Timor it syluis, nunc Spes volat ignea pratis,
 Et dolor effrañem raptat in arua fugam,
 Niñat, hiatque, vlulatque, fremitque & gannit Hylactot,
 Nare bibens auras, iamque vbi listit, ait:
 Hic lepus est, ceruicque diu fugitiuus alumnus.
 Spem vocat hic quidam nare suavis odor.
 Suauius Ambrosio qui ver aspirat amomo,
 Cuique vel Enna suas cedit amœna rosas:
 Illicò præcipitem Spes huc rapit obuia cursum:
 Qcyor Isacijs præuolat hinnus agrisq;

Vtque redūx varios, Mæander oberrat in orbes:
 Sic vagus ambages implicat ille suas,
 Pes vbiqumque bisulcus arat queis currit, arenas;
 Hic monumenta suæ linquit odora fugæ.
 Non plaga, non rubei formido plumea septi,
 Linea nec celeres detinet vlla pedes.
 Jam propior, propiorque inhiat Lycus, adde Lyciscam,
 Hinnuleumque capit, caprus vt vmbra fugit,
 O quoties hilari cornu spes credula prædam
 Claudit iò captam, nec tamen apta capi est!
 Denuò visa capi, fugit alite denuò cursu,
 Capta, nec apta capi, sed capit arte canes.
 Donec inexcussis se condat anabela frutetis,
 Abditaque ignoto seruet asyla specu,
 Ecquid ad hæc elusus Amor? suspirat anhele
 Corde trahens gemitus, ore bibens lachrymas;
 Aure pares haurit quas Virgo dat ore, querelas,
 Virginis exemplo doctus & ipse queri.
 Inhit (eo dicente graui flos omnis vt austro,
 Marcuit, ah! fluxis decolor vmbra comis)
 Scilicet egra metu quem cura exurit Amoris;
 Iste dolor flori Sirius ardor erat.

ELEGIA V.

B. Virginis querela de irritâ venatione:

1. B. Virgo de diuturna fugæ mora quasi expo-
stulat.
2. Optat rescire vbinam terrarum suis Hinnulus
degar.
3. Dolor de spe elusa.

VOX B. VIRGINIS.

Vos pressis Zephyrique, Notique filete subalis;
 Virginis vt iustas audiat æthra preces,
 Hæc mihi prima stetit nascentis gratia Verbi,
 Si fuga iam nati vota suprema rapit;

Quod

Quod placeat, nil est, raptum ni reddat IESVM.

Quo sine, digna Deo dona quis vlla ferat?

A quo primus honos, & desinet vltimus illo
In puero, rapto mors sub amore later.

Quisquis is es, blandi quem non trahit ardor IESV;
Durior es saxo, durior es chalybe.

Suspicio, an fallor? me qui sic deserit, Hinnum
Molliter irasci, si tamen odit amor,

Qui potis innumeris quem nescia venor in oris,
Vndique sic cœcâ fallere vota fugâ?

Nec capio, tot vt affectus, & retia solers
Expedij blandis insidiosa dolis.

Tot post vota, precesque, vel ærumnosa laborum
Tædia, venantis cur neget arte capi?

Hinnuleum vel gutta breui quem molliat imbri,
Non dolor immensis molliat vber aquis?

Dicite iam syluæ, vos hæc per conscia restor
Astra, quibus claro sol parit igne iubar:

Nunc vbi frondosam lassus iacet Hinnus ad vlmum?
Aut secat effræni frondea re gna pede?

Siue parat, propero cursu defessus & æstu,
Pascere fruge famem, pascere fonte sitim?

Seu potius seras vbi sol moribundus in horas
Occiderit, dulces suadet adire toros.

Tum saltem fuerit vacuo solamen amori:
Si negat arte capi, nosse quid Hinnus agat.

Sed quid nosse iuvat, quid agat? si me later absens,
Quo sine quidquid agam, me piget istud agi.

Seu potius quod agam, nihil est, vbi currit inani
Calle, labor: merces æqua laboris abest.

Hac amor ergo leuem cedro suspende pharetram.
Nam tua par sterili vana pharetra cedro est.

Æ lac an inexhausto stat meta suprema labori,
Sola ferè casses, si tenet vmbra meos?

Hoccine sudori pretium, spesque vltima votis,
Vt malè dum venor; sit mala præda dolor?

Sed prædæ dolor instar erit, dum me fugit Hinnus;
Si memex Hinnulei restet imago mei.

Est aliquid sub corde spei spectare figuram :
 Si minus hoc oculis spes sinat alma frui.

ELEGIA VI.

B. Virginis iustus de pueri sui molestijs
 in itinere metus.

Q Vem peperit pulchrum læto sub sidere florem,
 Denuò iam matri nascere sancte puer.
 Denuò nascêris viduæ puer alme parenti,
 Si sedeas isto blandus vt ante, sinu.
 An niueis Amor huc celer aduolat aduena pennis ?
 Auolat ah ! isto deuia vita sinu.
 Scilicet infestus timor omnibus hostis ab oris,
 Euibrat huc atrâ spicula cæca manu.
 Meque minace præit passim mors aspera telo,
 Et sequitur dirus, mortis vt umbra, dolor.
 Vror enim, nudis si Sirius ardeat aruis,
 Ignea ne Gnato torreat aura caput.
 Vror, vbi densa frondescit ab ilice lucus.
 Suspitor : hîc Gnatum cæca latebra regit.
 Vror, vbi duris rubus asper inhorruit hamis,
 Ne seges hæc lerhî sauciet hirta pedes.
 Vror, vbi vasto fera fors fremit horrida saltu.
 Ne qua ferox Gnatum distrahat vrsa meum.
 Denique (materno Pietas ignosce timori :)
 Fontica, & vna pij est causa timoris amor.
 Quidquid vbiq; nocet, possitûs nocere puello,
 Imprimis hoc isti spicula senta sinu.
 Testis erit quacumque gradum premo, riuus & herba :
 Hæc mader, ab lacrymis crescit at ille meis.
 Nec tamen his lacrymis, precibus neque flectitur vllis,
 Ros vanaus lacrymæ, vana sed aura preces.
 Nec patrias facilis, blandusque recurfar in oras,
 Quem via longinquo calle terenda tenet.
 Quod si fas fuerit volucris contendere cursu ;
 Ibo, sequar rapido, quâ fugit ille, pede.

B

Si pe,

Si petra dura riger ; molli se vertat arenâ.
 Si qua pedes leindat spina : sit apta rosis,
 Inuidaque ignotis via nos si diuidit oris :
 Meta pari iungat corda bis vna loco.

ELEGIA VII.

Virgo circa prandium aduertit abesse
 suum filiolum, suasque delicias.

1. Circa meridiē mater parat prandiolum suo filio.
2. Timet ne quid secus illi Solymæ, si ibi substituerit, eueniat.
3. Obit viam versus Nazareth, & ad alia loca.
4. Optat eò Gabrielis alis cor suum deuehi, ubi sit Christus ; saltem suos questus ut Christo Gabriel enarret.

VOX B. VIRGINIS.

Svblimem medio currum dum librat Olympo,
 Atreæque auricomis sol iuga stringit equis :
 Iamque pare pleno pia promere liba canistro,
 Qualia fert texto vimine dona parens.
 Hei mihi! nullus ades (medio mihi sole ruit nox.)
 Gnate decus sponsi, Gnate parentis honos,
 Suspitor, ut puer es, pueris comes obuius hæres,
 Tot pueros inter, sed puer vnus abes.
 Fortè sed in molli substis lassulus herbâ,
 Et tener amne bibis fortè viator aquas :
 Sive sub vmbrosæ metâ viridante cupressûs,
 Feruida tu frangis quo flagrat aura, diem.
 Interdum timui mihi damna Sionis ab armis,
 Quæ toties vatum sanguine tincta rubet :
 Quod timui, patior: timor est res credula, credit
 Vera pericla, sagax quæ sibi fingit amor.
 Adiuro Solymam, reddat pia furta parenti :
 Sed mea de Gnato reddere damna negar.

Illa sed obdurat maternis dura querelis,
 Vrbs Solymæ rupes quid nisi dura riger?
 Sed quid ego Solymam vanis incuso querelis?
 Hæreat hic, isthinc qui modo flexit iter?
 Ergo remensa pari relegam vestigia passu,
 Siue nouo tendam limite porro viam.
 O vtinam! precor o! via quæque sit æqua labori
 Meta meo: hoc surget tum puto, palma solo.
 Sed via quæque viæ fert rædia longa, recurrens
 Currere me quouis cogit in orbe labor.
 Ille viris, nuribusque salus vbi querere fili,
 Inter & erro viros, inter & erro nurus:
 Sed nec signat iter vir, nec nurus vlla, quod opto:
 Tota vagor mutis error, & angor agris.
 Nunc Gabaam lustro, casti nunc conscia partas
 Rura reuiso, breui queis Bethla rupe sedet.
 Nunc me Lebna tenet: surdam nunc desero Lebnam,
 Esto redux patrijs hæc via tendat agris:
 Nec me mons Samaris deterret, & impius hostis,
 Quo mintis ad Samarim flens pia vota sequar.
 Mens erat & Sunam, (Nasareidi proxima rupi est)
 Visere: longinquo Suna sed orbe sedet.
 Sed sat arenosis decurri squallida campis,
 Me Iordan riguis seuocat hospes agris.
 Quis scit an has Zachariade meus ardor ad vndas
 Ambiat, vt casto diluat amne caput?
 Pluereoue situ squalentes abluat artus,
 Quæ natat illimi candida Nympha vado?
 Quis dabit, vt volucri ripam Iordanida voto
 Adsequar, & volucri sic ego corde sequar?
 Haud opis humanæ est, palantem querere toto
 Orbe Deum, certam ni Deus addat opem.
 Vt reor, ipse suas Gabriel nunc explicat alas:
 Vt vehat ardentis vix leue cordis onus.
 Aut certe bibulis pensis inscribit, an audit,
 Quas modo longinquo cardine lego preces?
 Si vis, ab pterro quos haurio mæsta dolores,
 Vt scribam: lacrymis en ego scribo meis.

B ij

esse
 filio
 strice
 loca
 ubi
 christo

illa

Et vir virgineus scribit, quas Virgo querelas
 Scripserit, alternas ducimus ambo notas,
Nos modotres, Triados semper-concordis imago.
Nunc duo. sit rursus de tribus vna Trias.
 Ni facis ipse puer (geminis es grandius instar,)
 Te sine, quis totum e; iam duo nullus erant.

ELEGIA VIII.

Allegoria de B. Virginis nauis tempe-
 state quassatâ.

1. B. Virgo secundam navigationem describit.
2. Deplorat, ubi puer absistit, è sereno turbidum inuerti calum.
3. Tempestas eius nauem oppugnat.
4. Vel unico filij ex oculis radio sibi promittit serenitatem.
5. Palinodia.

VOX B. VIRGINIS.

A Nre diu lato magni sub fideris ortu,
 Puppis inoffensis tura cucurrit aquis.
 Tunc ea quam felix gazâ de cœlitate nostras
 Non satis ad merces India diues erat.
 Tum mihi fidereâ dux puppe sedebat IESVS.
 Vnicus omnigenum qui foret instar opum.
 Digna rosâ niueum cui pingit purpura vultum:
 Videris os; dices: hoc Charis ore sedet.
 Huius ad adspectum, maris ira silebat & austri,
 Et tumidas inter turbo sedebat aquas:
 Ridebatque polo soror Vrsa gemella sereno.
 Illius ad risum par cui nullus amor.
 Denique lesseę stirpis pulcherrimus hæres,
 Tolle fugam; rotus flos mihi gratus erat.
 Sed dextras fors læua rotas inuertit & orbem.
 Ecqua fides ventis, fida vel vnda mari?

Hei mihi! securâ puer auolat ilicò pinu,
 Aduena ceu malo sæpè columba fugit.
 Incubere salo Boreasque, Notusque procellis
 Creber, & effrænis Euris anhelus equis.
 Candida nunc arri subducunt sidera nimbi;
 Noxque intempestis incubat atra fretis.
 Et mea de fragili trabe texta carina per æquor
 Voluitur, alternâ ceu pila versa manu.
 Vlla nec effugio via, lux nec idonea portu.
 Inuida nox lucem præripit, vnda fugam.
 Spumantesque super graditur mors obuia fluctus,
 Cui comes it sæuæ mortis imago timor,
 Æolias acies inter Nerei que furores,
 Sed qui naufragium naufragus ante suum est.
 O vbi qui dubiæ fiducia certa carinæ,
 Dux regat vndoso deuia vela salo!
 Æolidum timor ille, sonantibus ille procellis
 Terror, & iratis ira timenda fretis.
 Vela vides crepitante super volitantia malo,
 Diripit in laceros vis Boreæa sinus.
 Iam fractæ tabulæ, fractusque per equora clauus
 Abnatar, & seuis prora dehiscit aquis.
 Nec Boreæ premit ille minas fluctusque minaces,
 Turbida pacali qui regit astra manu?
 Blanda nec irato submittit sidera cælo,
 Nobile queis claudit, siue recludit iter.
 Bella quousque feri maris, Hippotadæque fur ores
 Virgo feram, forti vix toleranda viro?
 Visa queri: tacito sed id omne resorbet hiatu
 Virgo; salus lacerâ cui rate nulla seder.
 Iamque Helenæ trepidis sidus ferale carinis
 Turbat, vbi cæco nulla stat Vrsa polo.
 Sed teriti radio blandum iubar almus alumnus
 Innuit, hæc oculi lux erit Vrsa rati.
 Imò redux puer ille suæ ratis ipsa parenti,
 Ancora tuta, rudens, carbasa, clauus erit.
 Ne quis desit honos, & gloria digna carinis;
 Dux reget hanc puppim, par cui nemo puer.

Naufragij quod si tulerit mala damna sub austro,
 Sarciet hæc Gnari quæ fuit aura labris,
 Illa serenando succurret idonea cælo,
 Hinc sata vox Zephyros mille vel vna facit.
 Sed quid ego (sit fas vt me meus arguar error.)
 Mentior infractæ naufraga damna ratis?
 Et truncum fluitare salo sine pondere malum;
 Aut volitare vagis saucia vela notis.
 Mitte sub Æolijs vndosa pericula bellis:
 Mitte sub æquoreos impia flabra specus.
 Tale nihil (liceat quod res sit, dicere) pinus
 Hæc rulit; & Christo vindice ferre nequit.
 At puppis medijs stetit inconcussa procellis.
 Si qua procella tamen cælite puppe furit.
 Crede mihi, hinc nullis tempestas læuijt austris;
 Par tempestati sed dolor asper erat:
 Sic tamen, vt nullus medio sit turbine turbo.
 Queis dolor obturbat; corda serenat Amor.

ELEGIA IX.

B. Virgo dubitat vbinam agat suus
 Iesus, & cur se deserat?

1. Nescit vbinam agat puer.
2. Hinc matris dolor ubicumque degat filius.
3. Esto mori videatur, loco anima tamen in corde superstes vivit amor.

C Vrrit in amplexum passis Amor obuius alis,
 Auius auerso sed fugit ore puer.
 Iamque vias pede nudus obit, vel desidet herbis,
 Fortè sedens ripâ fessas inumbrat aquas.
 Fortè illi comes exululante recumbit in antro.
 Fortè redux cælo, sol nouus, astra regit.
 Hei mihi! surgentem pariter, pariterque cadentem
 Specto diem: nec spes vlla, nec aura redit.
 Quot gelidos liquido distillat ab aëre rores,
 Quæ maderet humenti nubila Luna peplo:

Et mihi flens oculus tristes rot rorat in imbres,
 Sed quibus alma noui gratia roris abest.
 Et nox curarum funesta tot agmina cogat:
 Pallida nimboſo quot premit aſtra polo.
 Puniceâ de nube rubens qui floret Eous,
 Quot vibrat huc radios; tot lego corde faces.
 Quam miſeram meſtem lego flore fugace puelli!
 Spicula quot Gnatuſ Matris in oſſa iacit!
 Neſcio quâ fiat, merus ut ſit amaror I E S V S,
 Qui modò delicijs floſ, fauus, vna meis,
 Ut Deus eſt; ſuperas forſ ille recurrit ad arces.
 Ut puer eſt; properat forſ crucis arma pari,
 Vultque diu lætę dare vulnere maſta parenti,
 Spicula longinquuſ, cui vibrat hoſtis amor.
 Qua certè meuſ omniſ Amor fugit exſulis inſtar;
 Huc mea vita piæ Matris & exſul abit.
 Ite, licet ninei iucundo lumine, ſoles:
 Solibuſ hiſ mortis nox ſedet atra meę,
 Scilicet ut vite mihi cor ſons igneuſ ardet:
 Sic amor eſt cordi viuida vena meo.
 Palleat extremo lethi de frigore vultuſ:
 Gliſcer in exhauiſtis ignea vita fibris.
 Vita ſed hæc vitæ nulliſ obnoxia damniſ:
 Poſt animam, hoc animuſ corde ſuperſteſ erit.
 Vnde canam; gelidiſ morſ cede ſepulta fauilliſ:
 Vita ſub exſanguï poſthuma corde ſalit.
 Nec valet hiſ animæ viſ ignea cedere veniſ.
 Qui puer hic hæret vita perenniſ erit.
 Qui later, hiſ noliſ fibris excedere; ceſſit
 Inde tamen mater Virgo quod alma parit.
 Nonne diu maſte procul ore, ſinuque parentiſ,
 Virgineo cælum corpore corpus abit?
 Nec ſedet in gremio, quo ſe puer abdidit olim,
 Et pars magna ſui, ſit priuſ hauſta meo?
 O vtinam puer, & ſedeat ſub peſtore mater,
 Ipla mei melior pars vbi tuta ſedet.
 Quo melior pars ipla ſui ſe condidit olim,
 Non ſedet in Gnati peſtore tota pareniſ.

B iij

Conſequat

Consequar ô vtinam! sed vbilibet ægra deerrat
 In puero mater: si tamen error Amos.
 Quid profugum iuvat ergo sequi, quæritue puellum?
 Quem vaga si sequitur, se fugit ipsa parens?
 Iam tot vbi terris sua viscera quærit alumnum,
 Quærit; at incastum: tum sibi visa mori.
 Forma perit, viresque cadunt. sed dicit IESVS,
 Sic mage formosam, quo mage forma perit.

E L E G I A X.

B. Virgo anxia quærit quæ sit
causa fugæ.

1. B. Virginis amor erga suum filium.
2. Vbiuis IESVM inclamat, nec ille vsquam apparet.
3. Varias fugæ suspicatur causas, quas excusat.
4. Zephyrus leni sibilo solatur agram, & innuit puerum imo matris sedere sinu.

C Vrarum facundus amor cor vrit amantis,
 Ac vbi sic vrit, dura per ausa rapit.
 Statque pati duris quodcumque sequetur in ausis.
 Ferrus in mortem pugnat, & ardet amor,
 Præsertim genitricis amor, cui pulchrior ipso
 Sole puer, cæcis solus oberrat agris.
 Cerne, gemit, quæritque gemens, quem perdit IESVM.
 Nescia quâ discors spesue mensue trahat,
 Vix primæua rudi prælibat gaudia gustu
 Mater; & hæc crudis mæror acerbat aquis.
 Gnarus inexpertis trahit ah! vestigia campis,
 Quaque trahit, Matrem vasta per arua rapit.
 Indagat sylvas, segetes indagat, & antra,
 Indagatque vagas peruaga fontis aquas.
 Ingeminatque gemens mi IESV, paruule IESV:
 Paruule mi IESV quælibet aura sonat.

Responsum

25

Responfant valesque caue; collesque specusque,
Mi IESV, IESV, cætera ventus habet.
Stagna sonant, tristesque petrae, nemorumque recessus;
Mi IESV, IESVS omnibus errat agris.
Cuncta patem Verbo reddunt loca consona vocem:
Reddere sed Verbum tardat avarus amor.
Ab duris scopulis matri pia congemit Echo:
Nec miseret luctus te puer alme mei?
Mittor an puero, queruli vox filia saxi,
Reddat ut hunc rupes, quem rapit aura Deum?
Vnde sed in molli rigor ah! rigor ille puello?
Tale nihil puer hic ausus, & ausus amor.
Quid blando fugit ergo sinu? vagus abripit error?
Errer, inerranti qui regit astra manu?
Ludus habet? ludat cui serja cura salutis?
Prædo rapit? IESVS nescia præda capi est.
Ara tener? magis apta sacris sed serior ætas.
Astra terit? viduoq; faller in orbe fidem,
Saque, superque licet dederit meruisse salutem;
Vult supra meritum præmia plura legi.
Quidquid id est, exul qui parvus aberrat amanti,
Hei mihi! spem nudo frustrat vbique sinu.
Spes inhiat ventis, vanisque stat obuia votis,
Sed nisi tot ventis nubila vota refert,
Et lacrymis, quæ sola graui super artha dolori est,
Hæcine dos matri cælite pacta manu?
Ut labor vsque redux iter vrgear, apta nec vsquam
Meta sit vlla fugæ, nec fuga tuta metu?
Euoluam longi perplexa tot orsa laboris,
Qui Labirynthon obit, nec Labirynthus adest.
Sed fessis iam tempus equis præfigere metam;
Et sat anhela vagam cura cucurrit iter.
At leni ferit hinc alternus, & inde flabello
Os Zephyrus: visus tale quid ille loqui.
Quæris, ut inuenias qui te procul ardet IESVM;
Te non inuentus sed magè quærit amor.
Dexter adest, mæstoque gemens adspirat alumnae,
Et vitam, & radios, & line nube iubar.

B v

Omnibus

Omnibus vnus amor nam perstat, & errat in oris;
 Cui leue ceu punctum, sit breue mundus iter.
 Excute Virgo sinum, sinus haud vacat orbis IESV;
 Quem foris indagas, nescia corde tenes.

ELEGIA XI.

B. Virgo dolore saucia ambigit, vbinam
 puer fugam explicet.

1. *Suauius B. Virgo ex postulat cum suo filio.*
2. *Varios pueri sorte labores describit.*
3. *Timorem suum e cuiusvis rei occursum depingit.*
4. *Triste augurium de futura filij morte praesagit.*

B Lande puer, spinis qui me crudelibus vris:
 Flos modo delicijs aureus ille meis,
 Euge redi, nec lude diu mi Gnae parentem;
 Ludere si fidij lusus amoris erit.
 Non puer id, pueriue sinat, mihi crede, voluptas;
 Nedum fraus tenero digna sit ista Deo.
 Sed tamen ignotus fugis, ignarusque laboris:
 Hinc error puerum fors grauat, inde labor.
 Quis scit an vmbrosæ rudis vt stetit aduena Syluæ,
 Ille latus molli molle reclinet humo?
 Aut vbi iam fontem, liquidosque e fonte susurros
 Auribus ac oculis hauserit, inde bibit?
 Aut certe vt puer est, & imago simillima flori,
 Lectitat auricomis lilia mista crœcis.
 Hinnuleo ué adludit amans, blandoque sciuro,
 Absterretque truces quo micat igne, feras.
 Siue celer celeri terit ocyor ibice rupes,
 Desertone trahit peruagus orbe moras.
 Fortè calens hospes Memphiside squallet arenâ,
 Fortè natat pernox amne papyrifero.

Fortè

Fortè Libyssa tenet Garamantide glareâ terrâ :
 Sarmatis Arctoo fors tener Vrba polo.
 Fortè Palestinas tener ille viator ad arces
 Adurgit domino, qui premit astra, pede.
 Fortè tenet Thrace, Grâis contermina campis,
 Bistonis Ægæas quâ vehit vnda rates.
 Sine pari librat fontes, & flumina ripâ,
 Sive graui nixam pondere fundat humum.
 Aureaue astrigeris intexit fræna quadrigis,
 Et rapit ignipedes fulua per altra rotas.
 Si non dura pati malit, mortisque dolores,
 In pretium mundo quo sit emenda salus.
 Quot timor inde ferit spinoso pectore curas !
 Ipsa feram, IESVS quæ mala ferre velit.
 Damula si qua tremit latrantes inrer & hastas,
 Triste mei luctus omen opinor habet.
 Si tremulo folio Zephyritide ludit in alâ,
 Sive Napæa gemens, sibila siue Dryas ;
 Si qua bidens balat deserris sola frutetis,
 Atque vlular sauas bellua rauca minas.
 Spesque, metusque pari dubium cor ventilat aurâ,
 Et trahit alterno mistus amore dolor.
 Ne qua sacrum metuo bibat impia spina cruorem :
 Si modò non, certè post ea noxa manet.
 Fortè lupos inter, meus inter & ingemet vrsos
 Agnus, inexperto qui pede lustrat iter.
 Hæ modò primitiæ, vel pignora prima doloris,
 Hæc mihi venturæ præura tela necis,
 Si pueri fuga sic torquet, flosque integer æui ;
 Quæ de morte viri spinea messis erit ?
 Spinea messis erit, quam plurimus imbuet imber :
 Sed mistus lacrymis hoc fluet imbre cruor.

ELEG. 12.

ELEGIA XII.

B. Virgo felicitatem illius diei deprædicat, quo filium reperiet.

1. *Quærendum sibi adserit puerum.*
2. *Suspiciatur eum edocere pueros.*
3. *Felicitatem suam quando redibit puer, enarrat.*
4. *Quærendum ideo sibi adserit.*

Est vbi quæsitum mihi spes promissit IESVM :
 Est vbi promissam spes mihi fraudet opem,
 Est vbi sardâ domus clausum subducatur alumnum,
 Dissimulerit atro cæca latebra specu.
 Attramen est etiam qui fallat vbiliber error :
 Vt pueri nusquam sit reperire viam.
 Quod super, errandum vario cum sole per oram
 Ifacin, Ifacides his meus errat agris.
 Fallor ? & hîc alter Iosephus oberrat IESVS,
 Quærat ut hîc fratres, quærat & agnus oues ?
 Suspitor, ut puer est, pueris comes, ille magister
 Hæret : ut his magnum nunc agat ille virum.
 Erudienda viris pueros documenta salutis
 Erudit, ab Verbo vox nisi sancta venit.
 Seu tacet ; ingenuo pudor hunc decet ore puellam,
 Seu pia verba facit, lingua modesta decet.
 Talis agit picto lux discolor iris in imbre,
 Solis vbi speculum vitreus arcus agit.
 Opto quidem tali fruar ô iam luce ! sed eheu !
 Tale quid oprantem frustrat auara fides.
 At tu sancte faue, tibi se nec adoptet alumnum
 Alter amor ; Gnatus quàm meus esse velis,
 Quæ mihi te reddet lux ô dulcissime IESV ;
 Illa mihi festos interhabenda dies,
 Nobiliore rosam ver pulchrius induat ostro ;
 Hinc ut stet pueri digna corona comis,

Ac simpl

At simul attigeris rosa purpureusque hyacinthus,
 Sidereas vestro sidere ducet opes,
 Ocyus huc igitur rapidas sol flectat habenas,
 Transiliatque agili cœrula regna rotâ.
 Iessëidæ refugas ad vota retorfit habenas, (a)
 Iuit & Hesperijs alter Eous aquis.
 Et nunc Iessëidum dominæ, magnæque parenti,
 Lentus adhuc rapidis fræna retrahet equis?
 Felix ille dies! felicior ille triumphus!
 Quo reuheret niveis sol mihi numen equis.
 Sed quid opus cælum votis implere? quid optem,
 Scis mi Gnate; satis vox erit vna: *Redi.*
 Ergo redi mea lux, quouis formosior astro.
 Læta canam solem tunc rediisse meum.
 Ergo redis? miseram spes perfida ludit alumnam:
 Perfida, grata tamen te duce, spondet iter.
 Usque peregrinis sed adhuc quid persequor aruis,
 Quem reperit quouis tramite, quisquis amat?
 Scilicet absentem specto, quem nescia quæro.
 Omnia perspicuo lumine mutat amor.
 Lynceus ille (licet densis nox obsita nimbis
 Damnat iter) puro signat in igne diem.
 Ignis ad hoc nomen, cui lux par splendet Eoo;
 Dicebam; celeres prorinus ite faces.
 Ite faces, rutilæque nigras irrumpite sylvas:
 Ardeat in clarum iam nigra sylvæ iubar.
 Non mihi sit curæ quod sol Phaëthontide flammâ
 Ardeat. hic Phaëton si pius ardet Amor.

(a) *Ezechias Rex ubi eger decumbit sol in horo-
 logio Achaz decem lineas retro descendit, in signum
 vitæ tot annos illi prorogande.*

ELEGIA

ELEGIA XIII.

B. Virgo Gabrielem inuocat, vt quem
sibi nasciturum annunciauit,
iam natum indicet.

Consului cœlum; nusquam vox nuncia cœlo
Appulit, vt Bethlæ nox vbi festa canit,
O nimis iniustos (audebo dicere ?) cœlos
Qui Domino & Dominæ munia iusta negant?
Quid nisi cœlestes Verbo de cœlute voces,
Hauriat hic bruto terra sepulta mari.
Huc vt ab astrigeris Sapiencia deuolat oris,
Astrigero & tellus discat ab orbe Deum.
Facta placent, facienda peto solatia Diuûm,
Nunc opus his, illis iam prius vsus erat.
Sed quia nunc cœlum silet; ô pius aduena cœlo,
Adferat hoc saltem, cæca quod opto, iubar.
O vbi nunc prius ille celerrimus auspice Verbo?
Numinis interpres sic mihi lentus abes?
Suggere lucis iter, quali Nasareius hortus
Claruit & Bethle: suggere lucis iter.
Aliger ô Verbi sacer obfes, an altera rursus
Nuncia, quæ tuleras læta, referre piget?
Ad tua verba puer si sese hæc clausit in aluo,
His oculis saltem tu modò pande viam.
Nuncia vel blandis aurem, vox imbuat auris,
Vt prior, hic vocis dulcis & vsus erit.
Non nisi gignendum vox prima spondit alumnum;
At genitum blando postera reddet aue.
Immemor ergo piæ Gabriel sic ipse parentis,
Vt quod sepe dedit, non semel addat aue?
Et quantum fuerit nunc vna vel altera matri,
Si nota reddat aue, quò sit habenda salus.
Omina Noçæ si pacis amæna carinæ (a)
Chaonis ab siccâ detulit ales humo:
Naufraga quæ in lætam sese induit arbor oliuant,
Et victrice stetit pulchra carina rati.

Quid

Quid verat & mēstæ quis vt adferat alba parenti
Signa, reuersuris nuncia signa Dei.

Tuque adeo primus, cuius de voce salutis
Fons ijt: huic simili nunc pede riuus eat:
Euge, quid o tardas ? signo celer indice IESVM
Adfere, & adfero Numine mater ero.
Mater ero fælix. Gabriel dabis inde parenti,
Vt propè concipiat bis paritura Deum.

(a) *Columba emissa ab Noe post diluuium oliua-
ram retulit ad arcam, signum pacis diuina.*

ELEGIA XIV.

B. Virgo in fonte, quem suis è lacry-
mis conflata, pueri sui effigiem
credit exprimi.

- 1. *Varia B. Virginis ratiocinatio & gemitus.*
- 2. *Eius densis è lacrymis fons paruus coit in gre-
mio ; siue amoris sui speculum.*
- 3. *In eo pueri sui effigiem speculatur.*
- 4. *Inuitat fortè obuium viatorem, vt puerum
hic contempletur.*

Vota parens Solymas solennia reddit ad aras,
Atque adolet puris thurea dona focis.
Marris at ab dextrâ furtim puer abstulit. errat ?
Errat agris ? Solymâ quâ latet, vrbe stetit.
Non itidem mater, modò quæ secuta pericli,
Nescia iam dubio puluere flectit iter.
Vestigatque suos procul anxia mater amores,
Siue latebra regit, seu sola nuda tenent.
O quoties Zephyris sua vota renarrat, & astris ?
Et lacrymas, pluuiæ quæ vice nubis eunt.
O quoties gemit ah ! (quod suspicor.) incluta matris
Præmia fors tellus, forsan Olympus habet.

Hee

Hæc Genitrix, rapidas animo dolor inijcit ignes,
 Illa flagrat, tepidas eliquat ardor aquas.
 Turgida rorantes impellunt lumina guttas,
 Et lacrymis lacrymas stilla caduca trahit.
 Deque dolore dolor fluit, & fluit imber ab imbre,
 Mille cadunt rores, nubila mille tument.
 Donec aquante sinu steterit liquor ærumnosus;
 Nam sinus his lymphis alueus aptus erit.
 Unde sibi liquidum nitidus fons colligit æquor,
 Et mœstus speculum lugubre conflat amor.
 Hic nitidâ lymphâ quem rebar abisse per agros,
 Lymphida, cerne, puer totus imago niter.
 Hic oculos, hic ora leges vultumque viator.
 Cætera virgo pio lyncea corde tenet.
 Quem non dulce trahat sub fidereâ crystallo,
 Quæ niter in liquido blanda figura vitro!
 Quisquis ades, pictis speculari viator in undis,
 Quid puer, & pueri forma venusta velit.
 Te (viden?) inuitat placidis argurus ocellis;
 Et piget arguto quo vocat ore sequi?
 Si sapias, & quid ni sapias? bibe fonte salutem,
 Quem virgo lacrymis fudit amara suis.
 Imbuet es castum baccâ ros purior omni.
 Atque his inuideat diues vt Hermus aquis.
 Ne pigeat pueri de fonte bibisse figuras,
 Neue sinas cæcis auehat vnda vadis.
 Nec puerum remnas, paruo non parua redundant
 Gaudia, quis Diuum remnat auarus opes?
 Dicere blanditias volui, quas numine dignas
 Hic tibi spondet honos, seu magè donat Amor.
 Quò fugis ah demens, via quem vocat obuia cælo?
 Sic miser an messes negligis ergo tuas?
 Talia virgo monet, secum sed talia iussat,
 Qui velit, hinc fugiat, non ego promta sequor.
 Ante tamen Gnatum flens contemplabor aquoso
 Hoc speculo; blandas afflat imago faces.
 His in aquis quem specto, pius puer vrer alumnam
 Ipse suam: pulchris pulchrior vrar aquis,

Non decor hic Nirei (quid enim nisi fabula Nireus!) (a)
 Sed puer vrit amans oris imago mei.
 O ego formosis mergar bene naufraga lymphis,
 Iesseide flori flos rediuuius ero.

(a) *Nireus & Narcissus ubi suam formam
 in fonte admirantur, pra sui amore in eo se demer-
 gunt. Porro è puero Narcissus in florem emerfit.*

ELEGIA XV.

B. Virgo, quale quale solatium suo
 expetit dolori.

1. *Laborum moles defessam matrem opprimit.*
2. *Querit in syluis solatiolum ab animum incun-
do cantu.*
3. *Miram syluis odoris & lasis gratiam Virgo
conciliat.*
4. *Philomela eam frustra nititur recreare.*
5. *Sola vox turturis placet.*

Sic mea vita fugis? si te nil laetior olim
 Flexit Amor, tristi aetat amore dolor.
 Deque dolore labor tot vbiliber obuius oris,
 Umbra quibus nusquam nulla vel aura redit.
 Ast vbi vis caeco stet meta sequestra dolori,
 Si mea vita perit, si via & ipsa fugit.
 Quid tandem super? ergo satisque nimisque laborum,
 Errorumque sequar dulce quietis iter?
 Hic vbi condensâ cedro, densâque cupressu
 Lucus, & umbroso nox viret alma solo:
 Succedo, mæstâque gemens subido sub vlmò;
 Lata tot ærumnis hæc dabit vlmus opem.
 Hic certe meropum, fringillarumque querele,
 Cecropidesque sonant lugubre carmen aues.

C

Nunc

Nunc erit indè graui solamen dulce labori,
 Quod dabit argutis aura susurra modis.
 Dixerat, ætheriumque gemens circumspicit orbem
 Cum lacrymis : lacrymæ verba gementis erant.
 Fletus vt ambrosios syluis adspirat odores;
 Sic fata lux oculis lustrat amana nemus.
 Mirantur roseas auras, mirantur & ignes
 Insolitos syluæ, syluicoleque greges.
 Omnibus in cedris, simul omnibus in cyparissis,
 Quæ sedet in viridi plumea turba toro :
 Suspensis oculis inhiat, rostrisque decorum
 In caput, & gaudet Virginis ore frui.
 Nescio quid secum furtiuo murmure mustant ;
 Velle loqui credas sensa quid ima velint.
 Certatimque parant blandis mulcere susurris,
 Anxia Virgo tui triste laboris iter.
 Adspiceres volucris quasi texere nube coronam,
 Vocalique caput cingere dulce choro.
 Hic merulæ, turdique & achantidi mista palumbes,
 Ingeminant varijs murmura rauca modis.
 Æmula præsertim vox Attidi certat acanthis,
 Argutarque pares illa vel illa sonos.
 Nunc tenuat claro, fusco nunc murmure vocem
 Deasat, & in medijs ludit vtrimque modis.
 Nunc tremulo crispat flexu, reuocatque canorem,
 Nunc celer in longas explicat aura moras.
 Visa fuit puerique decus, Matrisque decorem,
 Attis auis pulchrâ tum cecinisse lyrâ.
 Parce sed ô læto philomela magistra canori :
 Lætior in tristi corde quid aura facit ?
 Auris in illecebram dulces cur erudit auras
 Dædala vox, Verbum si sine voce fugit ?
 Mollior eduro nil detrahit aura dolori,
 Vt quid adhuc blandos fundis amica sonos ?
 Docta quidem suaues variâ trahit arte canores,
 Sed nihil ad gustus vox facit ista meos.
 Desine Mater ait : tua tu tibi gaudia canta :
 Qui gemit hic tristis, vox mea turtur erit.

Turtus

Turtur erit philomela meis nunc apta querelis,
 Dum gemet hic concors turtur; & ipsa gemam.
 Quis scit an ad Solymam gemini par turturis aram
 Matris, ut & pueri questibus augur ijt?
 Quin & tunc puero qui vltima defuit, agnus,
 Abfore nunc agnum forsan & omen erat.
 Si gembunda mei tunc turtur imago doloris:
 Heu! ego nunc vidua turturis instar ero.
 Ut semel irrupit dolor in pia viscera Matris,
 Cor tenerum lento vulnere semper edet.
 Nam noua læsus amor ieiunis pabula flammis
 Sufficit, hinc iugi pascitur igne dolor.
 Ut Solymæ vigil vsque nouis flagrat ignibus ara;
 Sic & inextincto corde perennat Amor.

ELEGIA XVI.

B. Virgo queritur felicem prius sortem
 inuerti, suoque gremio agnum
 carissimum elabi.

H Ac fors læta renus viridi præfloruit quo,
 Cui ceu sol, roseo lumine risit Amor.
 Vertitur; in tristes nunc excidit altera spinas,
 Sepit iter spinis aspera cura suis.
 Scilicet ille meo gremio modò tuta voluptas;
 Nunc timor ignotis agnus aberrat agris.
 Sic ah! sic placidam fugit errabundus alumnam?
 Si tamen hic errat, qui via, vita, salus.
 Quicquid id est, dextrâ procul abstinit ille parentis;
 Nec redit ah! fallit sic meâ vita fidem?
 Sic vidi gravidas lanâ ceu pubere gemmas
 Fallere; cruda rudi queis vitet vua merore
 Autumnique fitim siccis eludere prælis:
 Mentiri que pari poma caduca dolo.
 Quæ tibi facta prius Thecui doloris imago;
 Heu! nimis est verus iam mihi facta dolor:

C ij

Quæque

Quæque bidens blandæ gremio iudebat alumna,
 Lugubris ærumnis it modò cura meis,
 Agnus enim quo non sit pulchrior vllus, & vllus
 Purior, aut caræ carior vllus heræ;
 Deliciæque meæ, nunc ah! dolor ipse parenti est:
 Dum perit; aut certè mœsta perire queror.
 Qui modò dulce decus; sub pectore tristis amaror
 Hæret: vt amissis spina reli&ta rolis.
 Dextra priùs lætæ quid me iuuat alea fortis,
 Matris in ærumnas si modò læua cadat?
 Aura leues turmas, pascit sua sydera cœlum:
 Squamea Neptunus pignora, terra feras,
 Ast vnum, varij mihi qui gregis instar, vt agnum
 Pascere vix cœpi; ceu celer Hinnus, abit.
 Quæ fugitat; vitam rapit auis ipse parenti.
 Ah! duo cum viuant; orba duobus ero.

(a) *David vbi Vria suam Bethsabæe cruento
 adulterio eripuerat; Nathan subornat Thecuntem
 sapientem mulierem ab Davide ius dari exposcen-
 tem, quæ fingeret sibi vnicam fuisse ouem, suam
 alumnam & delicias, quam vir potens, & pecoris
 diues sibi extorserit, vt inde epulum suis conuiuijs
 strueret. Quo enigmate Nathan Davidi suum flagi-
 tium vti adultero, & scelus vti tyranno in Vria cade
 exprobrat, & ad pœnitentiam impellit.*

ELEGIA XVII.

Deflet B. Virgo vnicum sibi
 abesse agnum.

1. Dolet vnigenam sibi abire agnum.
2. Suam diligentiam in eo quarendo ostendit.

E T Virgo, & Mater primæui criminis exsors,
 Hoc merui? castam linquat vt agnus ouem?

Et

Et fugiat? mihi num furit ira cruenta leonæ?
 Aut ferus hoc gremio pardus & vrsa seder?
 Tale nihil meditata parens; nec id ausit: amorem
 Quid nisi spiret amans, cui suus agnus amor?
 Sed tamen ille fugit, procul arua per auia, nullum
 Si fuga crimen habet: criminis instar erit.
 Innocuæ nocet hæc matri, queis peruagus errat
 Agnus, & errat ouis peruaga mater agris.
 Nec datur ipse meas tener influat hospes vt vlnas,
 Maternoque legat gaudia iusta sinu.
 Cur mihi non vnum fors improba linquit alumnum,
 Quem pascat lacrymis mater amica suis?
 Ante quidem memini Syrijs, Arabisue viretis (a)
 Sepphora pascebat, siue Rebecca gregem.
 Nec pudor vllus erat, si peruaga Virgo bidentes
 Quæreret, incertis quas rapit error agris.
 Ille Syræ mos quippe nurus, Arabæue puellæ:
 Et meus ille Syrà nunc labor ibit humo,
 Haud equidem numero centum de matribus agnos;
 Mille sed hîc agnis par meus agnus erat.
 Sit licet ignotus nuribus, pecorisque magistris,
 Vnicus innumeros dux regit ille greges.
 Iesseides proauus quem pascere sæpius arsit;
 Arsit & ipse parens pascere Iesseides,
 Hunc ego pascebam: rapidi sed turbinis instar,
 Inuidus in cæcos abripit error agros.
 Quæro; sed exsul abest. rupes inclamo, silesunt.
 Rore precante gemens aduoco, surdus abit.
 Quæ spes vna super: lacrymas has opto vel absens.
 Specter; in his agni lucet imago mei.
 Quam si spectet amans quo non est pulchrior agnus,
 Se volet ex speculo tum propiore frui.

(a) In Mesopotamiâ & Arabia. Ibi Rebecca
 patris Laban: hîc Sepphora patris sui Iethro greges,
 esto puella pascebant.

ELEGIA XVIII.

Ardor quærendi Filium, & bonum
omen inueniendi.

1. Dolor matris in quarendo filio.
2. Queritur nusquam vestigium solum ostendi.
3. Non nemo Virgini insusurrat puerum in templo agere.
4. Bene ominatur Virgo è templi nomine.

Q Visquis ades, nostris aures ne claude querelis,
Et lacrymis oculos inde reclude tuos:
Ac graue cor aperi iusto quem dicto, dolori;
Quæque gemens patior, vulnera disce pati.
Hei mihi! viuacis numero tria sæcula mortis:
Tertia puniceis lux vbi surgit aquis.
Roscida quot læso pede supprimo gramina pratis:
Tot succos aloës exprimit inde dolor.
Hinc bibulis venis haurit cor triste venenum, (x)
Quale dolor Myrrhæ, vel colocynthis alit:
An tot delicias iucunda puertia fudit;
Hinc vt fella parens mortis amara bibat?
Exitus ô tristis! quem fors vaga mutat in horas,
Prima quod hora dedit, postera noxa rapit.
Sim licet ipsa parens, tamen occupat alter alumnum:
Et fruitur votis, ne fruar ipsa meis.
Antè sed obscuro mors corpus auara sepulchro
Hauriet, aut spinis induet hirta pedes:
Quàm via longinquis Gnatum mihi diuidat oris;
Tollat & affectus auia terra meos.
Cor ferus infertis quod si dolor appetat hamis:
Id mihi pars certæ magna salutis erit.
Stat lacrymis, stat voce loqui, stat rumpere voces.
Cor tenerum duro dente momordit Amor.
Sic gemit, in medijs ceu damula saucia dumis,
Spinea cui læsus causa doloris Amor,

Pectora

Pectora nunc onerat voris, nunc ora querelis,
 Nunc oculos fletu, nunc coquit igne sinum.
 Nunc longum meritur iter, stadiumque laboris,
 Quot polus astra; gerit corde tot ipsa faces.
 O quoties læui turbant iter omnia casus!
 Spes quoties duro pugnat in erma metu!
 O quoties iussas audire, & reddere voces
 Spes erat: & quoties futilis aura redit!
 O quoties ceu spina, novos noua cura labores
 Parturit, & nullam spem timor asper alit.
 Sustineat tam grande nefas lux conscia Diuum,
 Nec radijs lignet quæ regat umbra, Deum?
 Præsertim Solymæ turres vbi lustrat, & arces,
 Siue Sionæas ardua saxa domos.
 Ignaræ at Ramæ turres, nec conscia Sion.
 Vlla nec impresso stat nora sculpta solo,
 Mæandros hîc mille iugis, & mille viretis
 Implicat, alternas cura remensa vias.
 Dein gemit ægra, grauesque sacrâ trahit vrbe labores,
 Virgo suburbanos vt fat obiuuit agros:
 Et notos, simul ignotos appellat, & omni
 Colle redux, nullâ repperit arce Deum.
 Tum quis vt in populo quid lene susurrat in aurem:
 Pene manu tangis, quem pede cæca fugis.
 Haud procul hinc hæret Solymas vt opinor ad aras;
 Deprendi facilis per sua signa, puer,
 Sic ait ille, parens hæc tum sub pectore voluit;
 Cui salit argutis pupula dextra modis.
 Quem rapuit templum, templum mihi reddet IESVM.
 Sed quid opus templo? gratior ara placet.
 Ara placet, quæ corde sedet, pia vota parentis,
 Gratius hæc omni farre, meroque litat.
 Quò Panchea seges? grandes quò thuris acerui,
 Et quid odoratis libat acerra focis?
 Gutta vel vna pijs oculis quæ stillat amorem;
 Illa Deum suauis thuris vt igne, trahit.
 Disce quid inde nouâ voueat puer arte parenti,
 Ipsa manus vulnus quæ dedit, addet opem.

Tanta redibit enim Gnato redeunte voluptas :
 Quantus ab amisso moror, & error iit.
 Tristibus & lætis nam libra stat obuia rebus,
 Pondus utrimque suum iustus adæquat amor.

(a) Myrrha Virgo probri impatiens, in arbuscu-
 lam sibi cognominem fingitur versa. Vnde amara san-
 cio ad solem cortice, lacrymæ deliquescunt.

ELEGIA XIX.

B. Virgo optat pueri radio, voce,
 vel reditu frui.

1. B. Virgo suum dolorem declarat.
2. In eius solatium optat radium, vel pueri ad-
 loquium.
3. I E S V M inuitat.
4. Esto absit, adserit tamen suo inharere cordi.

Nescio maternis puerum quis diripit vlnis ?
 Error id, an pueri ludus amantis erat ?
 Ludus amantis erat? ludi mora longa: sed cheu!
 Seria noxa, puer si fugit, error erit.
 Sed via si sit certa; vię foret error I E S V S:
 Si fugit hic matrem; non fugit exul Amor.
 Quidquid id est; lentis carpit mea viscera flammis.
 Error agit curas, cor amor æger edit.
 Et dolor ærumnis accendit vt Ætna, medullas,
 Dum mea lux cæco deuia calle fugit.
 O sit fas, tenuem radium de Numine libem!
 Gratius id quouis sidere sidus erit.
 Aut saltem liceat dulces haurire susurros!
 Grande Dei Verbum, quid puer ora premis ?
 Ipse vides, certè votis quàm parca superstes
 Sit mensura meis; dona nec vlla voties ?
 Quid minus ab optem? cui maxima maximus infans
 Offerat; ab puero qualia dona fero!

Quid

Quid tibi causa fuge? Rex alter an vrget Idumes?
 Bethlemidum cædes altera lica fuit?
 Viderit hoc Rachel, olim tot passa dolores,
 Asper vbi molli pectore mucro stetit.
 At nuceas tener hospes amor nunc explicat alas.
 Pax sedet hîc; mediâ pace quid arma times?
 Quâ te cumque trahet varijs via sparsa viteris;
 seu Solymâ, Solymo siue vagaris agro.
 Quid nisi saxa teres teneræ metuenda iuuentæ?
 Hîc probra sparsa foro, resqua vel hirta tubis.
 Nonne tibi Solymæ scopulis, lustrisue, ferisue
 Mater, & hîc gremij dulcior vsus erit?
 Hîc nescis! faciles aditus, tutique recessus;
 Hîc fons delicijs ô mea vita, tuis.
 Hoc gremio securâ quies: hîc pacis asyllum.
 Quid tibi cum sæuis pufio blande feris?
 Vt quid aues, cui tuta salus, certare perichis.
 Hinnule belle tuis quæ tremo, siue meis?
 Asperior letho lethi timor vrget anhelum
 Pectus, & umbra necis mille dat vna neces.
 Sic genitrix: sed enim surdas puer abstulit aures.
 Irrita cum puero verba tulere noti.
 Ardet adhuc, auidoque ardens indulget amori.
 Nec tamen ab Solymo monte reflectit iter.
 Ergo modum longis Virgo iam pone querelis.
 Pone modum votis: spes rata vota vouet.
 Dum licet, ac omni volitat tibi currus arenâ;
 Si sapias, in primo carcere siste rotas.
 Nempe tuo Gnati sub corde recurvat imago:
 Haud secus alternis ac rota versa vijs.
 Attamen, esto nouo puer orbe recurrat in orbem:
 Semper inexcussus perstat vt axis, amor.
 Cæcus ego varijs quem currere rebar in oris,
 Pulchra puer casto ceu rosa, corde sedet.
 Quid nisi Virgo tuum flos tam formosus Amorem
 Ambiat, hoc fructum quo tibi flore legas?

C v

ELEGIA

ELEGIA XX.

Iosephus longo viarum amfractu
exoptat expediri.

1. Ioseph ubi panem Ierosolymam attigit, puerum non offendit.
2. In novos labores revolvitur.
3. Queritur se quasi labyrintho implicari.
4. Inde B. Virginis ope gestit explicari.

IN varias Ioseph mens scinditur anxia curas,
 Donec Iessera iam stitit aere gradum.
 Ut stetit ad templum, sustollens lumina caelo,
 Hæc, ait, ara noui carcer agonis erit.
 Nullus enim paret puer hic, vbi plurima balat
 Agna; sed hic vnus quem sequor, agnus abest.
 Hoc pius ille puer, quo nemo suauior, eheu!
 Sustinet? hanc Matri soluit an ergo fidem?
 At pueri blandos vt suauier vduis ocellos;
 Quamlibet inmensas haud piget ire vias.
 Stat Solymos campos, camposque Pharanidos ora,
 Metiri rapido vasta per arua gradu.
 Ite pedes, oculique, puer vacat, ite salutem
 Quarite; quarentes præmia certa manent.
 Est aliquid propiore gradu tetigisse Tonantem,
 Quis scit an his oculis hausero dulce iubar?
 Si nihil hic aliud, vigil hæc indago salutis;
 Tessera securi semper amoris erit.
 Nil crudum Borean, & ouantem turbine Caurum
 Demoror, aut plunijs nubila færa notis.
 Dum pia cœpta premo, mihi turbo serena fit aura:
 Cura vadat curis, spes vbi certa salus:

Si modo

Si modò certa salus, mihi sit via cœca salutis.
 Mille pererro vias, nec tamen vna via est.
 Scilicet ille graui qui sit via certa labori,
 Immemor ipse sui dum fugit, error abit.
 Sed labyrinthon inextricabilis implicat error,
 Quem fugiens dubio tramite trames obit.
 Quis dabit obliquos vaga quâ trahit orbita flexus,
 Expediam celerem plana per arua fugam?
 Ne qua gradum cæcis ambages fallat arenis,
 Neu sequar incertis certa pericla vijs.
 Tu mihi sis Virgo fictâ sub imagine veri,
 Quod fuit erranti dux Ariadna viro.
 Quo regat errabunda rubens vestigia filum;
 Huc mihi purpureâ stamina nenda colu:
 Et labyrinthæa deduc ambage viarum.
 Suadet amor, suadet natus amore dolor.
 Sed quid opus stamen, vel stamine rextilis index?
 Quæ micat ex oculis, lux mihi stamen erit.
 Aureus hinc radius densas qui persecat vmbas,
 Gnostiados filo dux magè fidus erit. (a)
 Annus vel tantum, Dux ibis, & ibit ab vno
 Trama micans oculo, quæ mea cœpta regat:
 Quin & purpureo IESV me stamine duces,
 Quod tua Virgineo sanguine vita trahit.
 Hæc via certa meo ni meta sit apta labori:
 Panem Deum réperit, quem benè quærit amor.

(a) *Ariadna Minois Regis filia Theseum labyrintho involutum, ductu filii euoluit.*

ELEG. 21.

E L É G I A XXI.

Optat Mater redeuntis Filij
amplexum.

1. Adserit B. Virgo se arctissima filio velle stringere in amplexu vincula.
2. Inde suas delicias enarrat.
3. Gratissimum fore peregrè redeuntis filij aduentum prædicat.

O quis erit viduæ Mariæ qui reddat IESVM
 Plus nimio faustus terque, quaterque dies!
 Ifacijs quæcumque viret modò byssus in agris, (a)
 Elide vel linum nobile puber humo:
 Haud adeò firmo detexet stamine nexum:
 Vt tenera nectam fortia vincula manu.
 Quid prohibet Gnato molles innectere nodos,
 Si sociam concors iungeret vltro fidem?
 Deque peregrinis matri tener aduena regnis,
 Adflaret radios, qualibus astra regit?
 Tunc ego puluereâ squallentem nube puellum
 Discuterem, purâ sedula Virgo manu.
 Et calarho quod promat Amor florente, leuaret
 Dextra famem libo, fonte sinistra sitim.
 Si non excideret fons, & scyphus admiranti;
 Nostra puer radijs dum ferit ora suis.
 Hos sed vbi premeret radios, quos vibrat ocellis;
 Tenderet in dextram, par vbi tendo meam.
 O nimium felix alias tunc ante parentes,
 Si puer hinc, mater iungeret inde fidem!
 Carior his oculis, & carior hisce medullis,
 Carior & diuis omnibus ille puer.
 Sed quid? abes, nec tangit amor vel cura parentis
 Te puer ô animæ lux, animusque meæ?
 Ergo vale. flens extremum quod deprecor, hoc est;
 Si te nulla mei tangere cura velit,

Sed tangit te cura mei, nec vota moraris.
 Si fuga mors matri ; vita recursus erit.
 Quando sed ô ! quàm grata dies redeunte redibit
 Cum puero ! quæ tum gaudia pascet amor !
 Rupe salit fons. riuus abit de fontibus, amnis
 Defluit, è quouis dulcis it amne liquor.
 Deque peregrinis gratus venit hospes arenis
 Flos, vel gemma, noue seu magè frugis odor.
 Ros de nube, fauus de rore, fauoque voluptas:
 Dulcius at pueri nectar ab ore fluit.
 Grator & quouis terræ vel munere cæli est ;
 Advena longinquo qui redit orbe puer.
 Spes quæ sera venit, fit seria sæpè voluptas
 Dum memor elapas ruminat hora moras.

(a) In Indea optima byssus, siue subtilissimum li-
 num nascitur. Pansa: Vti & apud Elim in Graciâ,

ELEGIA XXII.

In viridario Mater sui Filij ve-
 stigia deprehendit.

1. Eodem se Virgo optat conferre, quò se puer contulit.
2. Tandem ad fontem deprehendere pueri vestigia videtur.
3. Alloquitur flores circa nascentes, eosque interrogat.
4. Ipsam pueri fugam asserit loqui suos labores.

VOX B. VIRGINIS.

M Vta diu, longos exhaustit Virgo labores,
 Iam tandem tenui sic gemit ægra sono.
 Vox si nulla meis interpret idonea votis
 Adsonat ; errantes quâ fero eumque gradus.

Si qua

Si qua puer dari perreptas aspera montis,
 Quem cauat exeso panda latebra specu;
 Hic ego tum sedeam tenero vox obuia Verbo,
 Ut loquar erumnas mater, & agra tuas.
 Nec dubito, similes reddent pia saxa querelas.
 Et IESVM discent matre querente queri.
 Aeternaque volent insculpi rupe figuras,
 Queis memor erratas signet imago vias.
 Viderit has mater; plures trahet inde dolores.
 Quæ simul ac puerum perdidit, orba perit.
 Hic breue quid vocis longinquo Virgo labori
 Miscuit; inde nouum sedula carpit iter.
 Donec ad exigui detuenit amœna vireti;
 Hic reperit Gnati flens monumenta sui.
 Et caua signa pedum, siccosque in puluere sulcos
 Cernit, & humenti gramina pressa toro.
 Hæc simul aduertit; lacrymas instillat arenis,
 Osculaque herbofis imprimat vda locis.
 Virgineis impressa labris hinc, inde videres
 Gramina florentes gignere veris opes.
 Iamque prius virides sese transfundit in herbas
 Purpura, quæ roseo Virginis ore stetit.
 Flosque trahit similem pulchrâ de matre colorem
 Et similis violas Virginis adflat honos.
 Constitit admirans vestigia conscia Verbi,
 Aurea de Verbo queis sibi lingua subest.
 Nec mora longa, nouas sic est exorsa querelas,
 Cur fileat Verbo iam duce docta loqui?
 Ah! ita felicem mihi quis sol inuidet horam?
 Sera quid huc tardos derulit hora pedes?
 Nec tum sol auido celer impulit orbe quadrigas,
 Meque suis pennis induit ales Amor?
 Dum tener has bibit hospes aquas, & sedit in herbis;
 Tunc ego quàm felix, si licuisset, eram!
 Abs hoc si liceat me querere pauca vireto
 Cui puer insedit; querere pauca lubet,
 Vnde rutilum trahis vsque decus, trahis vsque colorem.
 Tu croce nil domini, nec rosa gnara tui es?

Omnis & ignarus flos, omnis & arbor, & omnis
 Herba; memor Gnati planta nec vlla mei est
 Specto gemens molli vestigia didita prato.
 Nec specto profugos quo ferat ille pedes.
 Si loquitur tristi violæ coma tincta liturâ;
 Quid verat herba pari sorte sit apta loqui?
 Iamque suis folijs pingat, quem tangit IESVM,
 Flos memor vt doceat, quâ ferat ille gradum.
 Quid facit in violis & lugubre mortis in omen?
 Dic potiùs gaudî candida signa notet.
 Nunc igitur puer his Verbis se prodat; vt olim
 Prodidit è sceno conscia Berhla suo.
 Nonnè Ceres virides hîc se tum comsit in herbas;
 Sicca prius, lætas facta sed vda comas.
 Nulla sed in violis pueri memor hæret imago;
 Nullus & in pratis illius adflat odor.
 Meque latet, fuga & ipsa silet quascumque per oras:
 Hæc tamen ærumnas queis grauior, apta loqui est.
 At loquitur, quàm non puer ora benigna parentis
 Ambiat, & nostro malit abire sinu.
 Haud ego sic, sed amans cupidos intendo lacertos,
 Influxat vt pectus cor puer ille mecum.
 Ille meæ vitæ modis, hinc mihi discolor ætas
 Temperat alternis ver, hiememque modis.
 Si fugit in Zephyro; Zephyrum mihi credo procellam;
 Sin redit, esto ruas turbo, serenus erit.
 (a) In violis & lugubris nota pingitur.

ELEGIA XXIII.

Beata Virgo Puerum vbiuis quæritat;

1. Virgo valles, & montes interrogat.
2. Item umbram suam, eamque exoptat loqui.
3. Conqueritur res omnes habere sonum; solam
 vero umbram silere.

Nulla

N Vlla quies in amante, nouum noua cura laborem
 Excitat, æqua vouet præmia ferre labor.
 Ergo Syras peragrat Virgo ceu dama salebras;
 Quà tecat incertas speique merusque vias.
 Sed quot aranda cauis vestigia sculpsit arenis,
 Tot sub corde ferit spinea tela dolor:
 Heu! quid agat vacuis Virgo circumuaga campis;
 Hic, vbi nulla pedum signa, nec umbra virum?
 Consultit hinc valles, iuga consultit hispida dumis:
 Triste silent valles, & iuga muta stupent.
 Consultit & cedrum sub quâ prius hospita sedit
 Cum puero: is cedri dulcior vsus erit.
 Consultit & fontem, qui plurimus vndat Idumen:
 Quò de fonte puer se sine fortè bibit,
 Quod si nulla sitis, quam fons leuet, vrat alumnus:
 Quà fugit, vnda sibi vult pia ducat iter.
 Denique fors quidquid tulit obuia, consultit anceps.
 Nulla sed ærumnis consultit ora suis.
 Ah miseram! quò flectat iter? quæ sidera spectet,
 Omnia si fallant omnibus astra locis?
 Sic vbi stat mœrens, vacuum circumspicit umbram,
 Decolor albenstem quâ toga fuscet humum:
 Et rogat hinc (esto mutam non nesciat umbram)
 Nunc vbi sit pueri visa figura sui.
 Umbra pari totum si reddit imagine corpus,
 Os simul (id quora pars?) reddere an ipsa neget?
 Larua sed atra silet, surdisque inserpit arenis.
 Mater at hanc mallet quid breue posse loqui.
 Visa queri tenui quid nescio Virgo susurro.
 Et quid non videtur iure queratur Amor?
 Omnia vocales animant elementa querelas.
 Hei mihi! sed nullis vox sonat apta plagis.
 Mille refert voces densis vox edita syluis,
 Quæ reparat mimis murmura trunca sonis.
 Fons strepit arguto per sicca, per vda susurro.
 Lubricus irriguis qui fugit exsul agris.
 Argutat tremulis Dryadam coma sibila syluis
 Ad Zephyri pennas, Æolidumque tubas.

Denique

ELEGIA XXV.

Amoris orbi amaritudinem
describit.

1. *Pristinam felicitatem commemorat B. Virgo.*
2. *Queritur, quem complecti se credit, puerum
semper elabi.*
3. *Ab absente puero grassari in pectore suo flamas explicat, quibus velit immori.*

Quo rapior nunc orba Deo ? nunc orba parente ?
 Istud an est sanctis ritè litare focus ?
 Ergo tuli Solymae solemnia vota Tonanti,
 Hic ut emam castis improba damna sacris ?
 O ego, quàm felix pulchri modo non inis hares !
 Quàm mea tranquillis cymba cucurrit aquis !
 Dum ver suave rudi pueri prætorpuit ævo ;
 Qualia primævo termitæ poma tulit !
 Quàm placidi risus ; quàm dulcia vincula cello !
 Quàm blandis, memini, suavia tincta rosis !
 Ast imo sublapsa sinu spes auolat, cheu !
 Auolat, alternis non reditura viis.
 Sic fugit, ut fugiens oculos non fallat amantis.
 Specto, vel absentem lynceus ambit amor.
 Alba diu, nunc atra nouo cadit alea iactu ;
 Dum procul averso me Dens ore fugit.
 Fallor ? an ille redux me mollibus implicat vlnis ?
 Fallimur, implexam fraudat, ut vnda, manum.
 Si procul ille puer, Matrem cur vulnerat absens ?
 Sin huc præsto redit, quid verat ergo fruar ?
 Gnate tuum linquis Matris sub pectore vultum ;
 Vultus at hic fallax omen amoris habet.
 Dulcis amor, fateor, sed quid iuuat ? errat ut asinum,
 Ille dolo ludit, ludit & ille fugâ.
 Quem quoties avidâ videor constringere dextrâ,
 Adstrictam toties frustrat, ut aura, manum.

Hic an adest? vincit cur non obstringo lacertis?
 Sin, cur specto vigil? somnus an ergo puer?
 Somnus abest, vigil ignis Amor. spes addidit alas;
 Ocyus alipedem verito per arua gradum.
 Nec puer occurrit, gremioue tenetur, & vlnis;
 Quem teneam, rapidi turbinis instar abire.
 Insequar? ille fugit, sequiturque fugitque parentem:
 Prenso manu? vacuam defugit ille manum,
 Seu puer id, pueriue fuit leuis vmbra, vel error:
 Quidquid erat, viduo labitur vsque sinu.
 O crudelis amor (si fas sit dicere,) IESVS,
 Me cur ludis amans? error id, anne furor?
 Sed sine labe furor, si non innoxius error:
 Nox magè cara mei cordis, opinor, erat.
 An potius de lacte satur, fastidit alumnam?
 Absit, abest puero noxia: purus amat.
 Et pia mater amat, quem nescia quærit IESVM,
 Conspirat geminas mutua flamma faces.
 Sic absens si torret, vbi dabit ora tueri,
 Quo mihi cor vret fidere victor amor?
 Nonne rogo propiore piam flagrabit alumnam,
 Par vbi iunget amor mutua labra labris?
 Cor precor in viuam fax vertat vt alma fauillam:
 Gratiior hæc quauis luce fauilla calet.
 Fas sit amando mori. sin fors sinat altera Gnato
 Læta frui, fruar ô! detque fruendo mori!

ELEGIA XXVI.

Sua merita recenset B. Virgo, quæ vt
 puerum inueniat, quamlibet in
 formam gestit mutari.

1. Abitum sui pueri Virgo deplorat.
2. Sui amoris nomina enumerat.
3. Ardet in varias figuras, præsertim in Echo-
nem transformari.

VT desedit humi sub frondifera Terebintho
 Virgo tot ægra vijs, rursus id orsa queri est:
 Ah puer ille Deus, Deus ille, simillimus astro
 Qui micat, hos oculos tristis vt umbra, fugit!
 Nec via nota fugæ est, & nescia meta salutis.
 Maternamque salus fallit & ipsa fidem.
 Quæ fugit, heu! rapido mihi me pede subripit absens:
 Presto sit ipsa sui luminis aura, sat est.
 Non vola, non pueri pes paret, odor sic nec umbra;
 Sed procul aduerso tramite fallit iter.
 Quis credat? teneri fædus dirupit amoris;
 Et fugitat dulcem, ceu vaga dama, sinum.
 Augustos superis an sic instaurat honores?
 Et pia solenni sic calet ara sacro?
 Si facer ille puer medijs elabatur aris,
 Et mea furtiuo tum pede voræ rapit?
 Nec rediturus abit, per opaca, per horrida rerum
 Absistitque meâ, ceu rosa fluxa, manu?
 Ergone fœda meis hærent contagia recessis?
 Nulla sed his septis noxa, nec vlla lues.
 Hic nisi castus amor, tener & pudor obles amoris.
 Vt puer est, purum quid fugit ergo torum?
 Quæ, precor, imocua deterreret noxa parentis?
 Peccaui, fateor; si sit amare scelus.
 Illa ego sponsa, soror, nutritrix, stirps, mater & hæres,
 Gnate tibi, quoduis nomen adoptat amor,
 Et tot amoris adhuc tu nomina temnis in vno!
 Dignius ecquod ames Virgine matre decus?
 Fingis, an ex animo fugis? ah! (sed fingere vanum est)
 Ne tener in durum vade viator iter,
 Sed tenero pede dura teris, teris ardua rerum;
 Et tibi pars gaudii est, triste laboris opus.
 Vnde tot ambages, fuga queis procul vrit amantem?
 Vtere vis? flammâ da propiore mori.
 In quascumque lubet propior me verte figuras,
 Stare iubés? stabit: vis eat? ibit amor.
 Malo sed attenuet resonas mors corpus in auras,
 Orba suo Verbo vocis imago querat.

D iij

Si

Si qua percussis hinc aura resultat ab antris;
 Unica vox IESV, cætera mortis erunt.
 Sed quid in examines animo mea vota querelas?
 Cui perijt Verbum, vox mihi viua fore?
 Unica vox super est, nullâ reparabilis aurâ,
 Ut querar expirans: *mors mihi sera venis.*
 Quod si sit nullâ reuocabilis arte puellas,
 Excideritque imo pristina cura sion:
 Sculptat Amor saltem saxi, quem querat IESVM,
 Viuar vt æternus rupe genente dolor.
 Est aliquid sua qui dare præmia nescit amanti;
 Si det acerbus amor dulcè dolore fruï.
 Par in amore dolor socios conspirat in vsus,
 Mors, & vita paris pondera lancis habet.

ELEGIA XXVII.

Amor fruendi pueri, & timor per no-
 ctem amittendi.

1. B. Virgo exoptat sui amore ad se trahi Iesum.
2. Vi e sua præsentia sibi pulchritudine conciliet.
3. Timet interim ne quid secius illi Ierosolyma
 eueniat.
4. Saltem optat, priusquam ipse vitâ sponte abeat,
 aliquantisper sui amoris usu frui matrem
 permittat.

VOX B. VIRGINIS.

Nate Deo, Deus ipse piæ potes ergo parentis
 Deseruisse manum, deseruisse sinum?
 Si trahis ipse meo conlors de corpore corpus:
 Me sine, iure meum pignus an alter habet?
 Nec dulcis te matris amor, nec acerba doloris
 Cura mouet profugos huc reuocare gradus?
 Quis te tanget amor? quis honos? quæ gratia facti,
 Te si blanda nequit tangere Virgo parens?

Fronde

Fronde bidens, magnete chalybs, fons vberis riuo,
 Lux radijs, ignis fomite, gramen aquis,
 Nubibus imber, acus gemmæ Phaëtonidis auro,
 Floris odore trahi prouida gaudet apis:
 Matris & ore trahi gestit puer omnis; at vnus
 Matris amore trahi nescit, vt agna, puer.
 Qui trahitur, currit; qui currit, is ambit amantem.
 Hæret, amaret, & amans gaudia summa tenet.
 Sed duros tener incurris mea damna labores.
 Suspikor, idque graui conqueror ista metu.
 Si qua sinu spes alba sedet, timor opprimit atrâ
 Nube; rubos inter tela cruenta rubent.
 O vbi non sentis mors excubat horrida syluis!
 O vbi non longis stat labor asper agris!
 Sed fors mente sedet duris abfistere cœptis,
 Et dare, quæ matri dona dedisse decet.
 Ecce inam, si non matri, tua munera serues:
 Munera cælesti Virgine digna legi.
 Sidereos oculis tunc his adflabis honores,
 Quales non Eos, luna nec vlla tulit.
 Non sic irradiat sol perspicuæ crytallo:
 Hoc vt Gnare tui corde refulget amor.
 Sit satis hoc, dixi; puer vt rata vota parentis
 Expleat; expleri sors sed iniqua vetat.
 Nempe iubet Solymos mortis funesta cupido
 Irruat in saltus, & iuga facta feris.
 Omnibus hic violis cruor, & cruor omnibus herbis,
 Omnibus & culmis spica cruore madet.
 Sanguinæ Solymo timui necis omina saxo;
 Ne raperent agnum Pardus, & Vrsa meum.
 Hic Saræ memini gnatus sub acinace supplex,
 Panem ream puro sanguine tinxit humum.
 Occidit hic certe, sacra cui calet ara, Sacerdos.
 Imbuit is sanctos victima sancta focos.
 Quis scit an hic, timeo, vates lux maxima vatum
 Ipse pari spargat membra cruenta solo?
 Si iam non cadat hic sacer agnus & ipse sacerdos;
 Sors nimis hæc votis insidiosa meis.

Si finis, & quid nisi paucas nisi deprecor horas,
 Ne iam sponte feras, quæ mala serò feres;
 Nec magis ipse piæ discors sis pugna parenti,
 Sed non pugno: tuum quæ nisi velle velim?
 Quos par ambo dolor, par iungat & ambo voluptas:
 Si lex æqua pati est, lex sit & æqua frui.

(a) *Isaac in monte Moria, qui est Ierusalem, ceruicem Abrahae gladio subiicit.*

(b) *Zacharias, Christo teste, occisus inter templum & altare: cuius cruore lapides respersi erubuerunt in hoc scelus. è Tertulliani testimonio.*

ELEGIA XXVIII.

B. Virgo suum luctum & pia desideria explicat.

1. *Ærumnas viarum & inanes labores explicat.*
2. *Vnicum in omnibus querit filium.*
3. *Quem eo, quo sibi ille effinxit corpus sanguine in utero, etiam velit sibi redimi.*
4. *Interim longiore morâ puer longius à matre abit.*

Quamlibet immensis rapiar circumuaga campis;
 Nil nisi vanus obit tædiâ dura labor.
 Prospicio varias longinquo limite terras:
 Puluereos volui non nisi specto globos,
 Quæ mihi mille locis occurrit mortis imago,
 Deuolat in nostrum non abitura sinum.
 Et dolor incurrit, dum gaudia quæro sub omni
 Sole: sed, heu! oculis nox sedet atra meis.
 Pæne gemens surdo meditor conuicia soli,
 Qui reus auctorem celat, ut umbra, suum,

Et simul inuisæ graue ceu scelus exprobro terræ,
 Dura quod affectus supprimat illa meos,
 Quin Boream, Zephyrumq;, Eurumq;, Notumq;, laceffo,
 Aura quod ab Gnato nuncia nulla venit,
 Hinc quacumque feror per dura, per herbida; rorat
 Cos omnis lacrymis, omnis & herba meis,
 Et quot humus grauidis haurit de nubibus imbres;
 Protinus in fletus vertit amara suos.
 Nec mirum, trahit ærumnas ærumna; catenam
 Dic adamantæam quâ tot in arua trahor.
 It timor ante pedes: comes obsidet omne latus mors.
 Corde dolor flagrat; cura stat atra sinu,
 Vlla putasne parens tantis sit saucia dânnis,
 Fons eat vt incestis semper amarus aquis?
 Saxeæ vel tenero mollire in pectora fletu:
 Blanda nec is Gnato leniat ora dolor?
 Et Matris dolor, immensi qui vulneris instar,
 Mille vel hic vuus tela doloris habet.
 Si gemo propter aquas, vel inanibus aggemo campis;
 Damna mihi campi, damna loquuntur aquæ.
 Scilicet æternum dum quaero per omnia Verbum,
 Non nisi pro Verbo, nomen inane redit.
 Est aliquid, fateor, dum Vox non influit aures
 Ipsa meas; si tum vocis imago sonet.
 Sed quid vana iuuat, me quæ fugit aura per auras?
 De dape pascere famem, si satur esse velis,
 Non nisi diuino pascit me nectare Verbum:
 Cætera ieiunam pabula credo famem.
 Si fluctus Theris ipsa, polus sua sidera linguis
 Verterit, & stirpes herbida terra suas:
 Attamen innumeris linguis vox vna Tonantis,
 Grator in matris gaudia blanda fluet.
 Tum mihi nescio quâ subitâ dulcedine pectus
 Imbueret felix, nectaris instar, amor;
 O vtinam prædulce bibam de numine nectar!
 Sic meus in pretium nectaris ipse cruor.
 Sanguis enim teneros Christi si fluxit in artus
 Nascenti: & nato quid vetat ille fluat?

Dv

Sanguine

Sanguine Virgo meo si fauci pignus amoris?
 Soluere, quo pepigi sanguine, posco fidem.
 Pignore virginei dos carior æqua cruoris?
 Quis non inde Dei nobile fædus emat?
 Sed pius ut puer est, non ambit acerba parentis
 Vulnera, cui mæstus sit graue vulnus amor.
 Vire, licet, dixit: duo cur moriamur in vnâ?
 Viuat iò sospes sospite Matre puer!
 Viuat iò sanguis meus! hoc de sanguine vitæ
 Prima meæ legi dona, suprema legam.
 Sic ego fingebam, sed, ut est res credula, quid non
 Fingit amor, damnis blandior inde meis?
 At mihi nescio quid ceu triste minatur in omen,
 Qui cadit vltro repens fluxa per ora liquor.
 Suspitor è damnis noua crescere damna parenti;
 Ut, si multa tuli rædia, plura feram.
 Nonne diu mæstæ fugit ore sinuque parentis,
 Quique meo cretus sanguine sanguis abit?
 Nec sedet in gremio, quo se tener abdidit olim;
 Et pars magna sui quo prius hausta fuit?
 O sedeat saltem Gnati sub pectore Mater!
 Parte sui viuet sic meliore Parens.

ELEGIA XXIX.

Ardet B. Virgo vitæ subsidia erranti
 puero subministrare.

1. B. Virgo miratur, cur puer, cum sit lux mundi, sibi nusquam appareat:
2. Et vbiniis latens, & lucens suam spem eludat.
3. Interius desiderat illi vitæ subsidia suggerere.
4. Exoptat ad puerum instar Abacuc transferri.

B. VIRGINIS
 ALLOQUIVM.

Cum

Cum me nec tua vox, nec mutus ignis IESU
 Adspiret placidis, veris ut aura, modis:
 Excidit egelidis prius ignea vena medullis,
 Ac sedet in mutis anxia cura labris.
 Et gemit arcano quid nescio triste susurro:
 Quid fugitas dulcem lux mea Gnate sinum?
 Et procul ignoris matrem sic ludis in oris,
 Nec datur vlla tuo de pede signa sequi?
 Si dux purpureus rutilas qui flectit habenas,
 Lustrat ouans radijs sol iter omne suis:
 Et cui lux omni præcarior emicat astro,
 Parue pari lustra quâ fugis arte, viam.
 Argueret si clara tuum fors orbita cursum,
 Omnibus afluere tunc comes æqua locis,
 Omnibus & syluis sectarer, & omnibus antris,
 Persequererque sagax omnibus hospes agris.
 Maxima cura foret, & erit mihi maxima semper
 Cura, caput blandâ stringere dulce manu,
 Ut lubet, hos oculos exi, per inania rerum:
 Quem tot vbiq; plagis spes mea spectet, eris,
 Certa tuæ documenta fugæ, queis fallor, vbiuis
 Si taceat tellus, astra loquentur iter.
 Sidera suspexi: terris sed conscia Verbi
 Signa negat, puppes quæ regit Vrsa mari.
 Cæteraque astra pari coniurant crimine, cœcum
 Noctis iter surdis inuoluisse dolis.
 Nauita ver Zephyri, segetis spem spectat arator:
 Miles ouans armis præmia, pastor oues.
 Rex noua sceptrâ, leues damas venator & hinnos:
 Institor Indus opes; pictor Apellis opus.
 Tale nihil specto. solum spes omnis IESUM
 Ambit; in hoc vno præmia cuncta sequor.
 Sed quid ego vener, quæ sum data præda timori,
 Et ceu cerua, vagas anxia lustrâ vias.
 Mi dilecte puer, quò quò sine matre deerras,
 Mille lapos inter soliuagasque tigres?
 Quid fugis hoc pectus, cui fluxitat vbere nectar?
 O nimium votis fors inimica meis!

Lactea

Lactea si bibulis transfudi pocula libellis;
 Cur non iam puero pabula reddo meo?
 Idque ubi desertis palatur egenus in oris,
 Villa nec addicunt hospita recta penu.
 Vbera crediderim gravidis salientia venis,
 Ipsa velit Gnato promere cerua meo.
 Quin ut ei dulces tygris exprimat obuia succos:
 Ceu foret e seua tigride mris ouis.
 Attamen haud durae quae cura sit aequa parenti,
 Mentē sedet plenā munera ferre manu.
 Ne qua fames, vel iniusta sitis iecur vrat anhelum;
 De dape quæro famem pascere, fonte sitim.
 Strat manus ad calathum, gelidum bibit hydria fontem:
 Sed quò fontis aquas misero, siue dapes?
 O mihi cor geminis vigor induat entheus alis!
 Me leue quò pondus subuehat ales Amor.
 Nescit enim graue pondus Amor, qui sideris instat,
 Ignis abit, voluceri quā rapit aura fugā.
 Isacium vatem si penniger extulit hospes,
 Inque Semiramā, quò vehit, vrbe stitit;
 Ut nec opina ferat captiuo prandia vati,
 Qui vacuo siccam mandit in ore famem:
 Quid prohibet Matrem par enehat ardor in auras?
 Pulchrior est quouis flos Daniele puer.
 Non mihi deest tereti crinis qui fulgeat auro,
 Quolibet ut fuluo pendula crine ferat.
 O peream! si non huc me celer abripit error.
 Sed quid? ubi Babylon? quā puer vrbe sedet?
 Me later (heu! oculos densis nox induit umbris)
 Quam sua lux medio nubila sole fugit.
 Qui prius ah! (ut iniqua meos sors mutat honores!)
 Lynceus Argus, Amor lumine cassus abit.

(a) Angelus Abacuc Prophetam repente e Iudaea
 Babylonem vno apprehensum capillo transtulit; ut
 prandium quod suis messoribus deferebat, Danieli in
 lacu leonum nihil tale expectanti subministraret.

LIBER SECVNDVS,

S I V E

SECVNDVS DIES.

ELEGIA PRIMA.

B. Virgo è pulchrâ Aurorâ, & Iride
prosperum sibi ominatur diem:
sed frustra.

Altera lux oritur, roseo cui floreat astro
Lucifer, Eois præuia stella rotis.
Et se purpureis Aurora venusta coronis
Comit, & auratis flauet amœna comis.
Aureolâ & sol pingit acu, radioque figuram
Ipse suam, & pictis Irin adumbrat aquis.
Luciferi, Auroræque comantis, & aurea solis
Ut vidi nitido lumina stare polo,
Clara meum, dixi, promittunt signa puellum;
Promisso puero non tamen orta dies.
Phœbe quid adrides? hilari mentiris Eoo:
Nec dedit Auroræ pronuba stella fidem.
Et solem vanis breuis Iris vt exprimit vmbis:
Omina iam pacis sic mihi vana parit,
Altera cur igitur puro lux nascere partu;
Si mihi nil Solem reddis iniqua meum?
Hæcine lux, & non magis vmbra simillima nocti est;
Ceui mediâ certè nocte sepulta queror,
Sol, & luna pares cœlo qui ducitis horas,
Alternumque nouo pascitis igne iubar;

Inuides

Inuideo vobis, quem nescia venor, IESVM
 Me sine spectatis nocte, dieque meum.
 Heu ego quid merui? totis quem cernitis annis,
 Cur mihi cernendum nulla dat hora Deum?
 Totus Amor Deus ipse, sui sic parcus amoris
 Cur abit, vt lacrymis fons mihi largus eat?

ELEGIA II.

1. *B. Virgo è cedri, sub quâ sedet, folijs exoptat,
 vt sibi umbratile horologium Amor concinnet; vt inde
 de reditum filij deprehendat, designetque horam.*

2. *Fontem, cui adsidet, monet vt suum cursum
 ad Christum qui sit caput fontium, reflectat; vel vt
 eius sitim restinguat.*

Heu! feror incertis huc, illuc nescia campis:
 Quod sequar, at nullum fert mihi campus iter,
 Multa quidem varijs reperi vestigia fulcis:
 At nusquam Domini signa reporto mei,
 O vtinam norit (sed quid non nouit & absens?)
 Quibus, ah! Virgo lucter anhela malis!
 Quod super, ipsa vijs, heu! fracta tot ærumnolis,
 Hac ego sub cedro debile sterno larus.
 Vnde suis umbris lætas cedrus indicet horas,
 His fruatur è folijs horologium Amor,
 Qui doceant horas, solem si quæris & umbram è
 Hic erit irradians sol Puer, umbra Parens,
 Tum radijs Puer inde, Parens hinc arguet umbris,
 Quæ dabit hora mei solis amore frui,
 Si tamen hic absistat honos, & gloria cedro:
 Indice pro cedro dux mihi riuus eat.
 Fors his fons vitreo fugiens pede quærat IESVM;
 Improba cui siccis cor sitis vrat agris,
 Cui potè nobilior gelidæ sit gratia lymphæ;
 Pocula quàm tenero fundere grata Deo!
 Riuus vt hic bibulis furtim serpebat in herbis,
 Tum dixi, vt sedi pybere fessæ toro:

Riuus,

Riuule, quo properas longinquis auis oris ;
 Natalesque fugis lymphidus exsul aquas ?
 Curre, nec inuideo : profugos decet ire liquores,
 Sed mihi curre ; tuo fonte recurrat Amor.
 In capu. ! vitreas fuga versa reflectat habenas,
 Insuetaque redux curre, recurre vias.
 Riuule, quare tuum quem quæro miserima fontem ?
 Sic dominum certo calle sequere tuum.
 Vt video, varios sequerisque, fugisque per orbes,
 Quâ trahis errantes crispa per arua vias.
 Curuus an ad fontem reuolubile pondus aquarum
 Flectis ? adi puerum (fons tuus ille) meum.
 Illius ante pedes liquidas tum siste quadrigas,
 Et comes adistam supplice nixa genu.
 Tum tenero Domino famulas pius adflue lymphas,
 Forsitan exstinguet pronida lympha sitim.
 Si tener ille sitit sitiente viator arenâ
 (Vt metuo) siccum dilue Nympha metum.
 Quod si parca breuem tibi copia fraudet aquæ spem ;
 Sufficiam largo lactea pocla sinu.
 Alma mihi plenas nam gratia suggerit urnas ;
 Vber vt hinc æquis effluat vnda modis.
 Ancillæ Phariæ siccis fons fluxit arenis, (a)
 Nec rerum Domino vena maligna fluet ?
 Virga petrâ liquidôs prius extudit arida fontes, (b)
 Hacidumque almo depulit amne sitim.
 Nonne & vbi siccis torret vapor ossa medullis, (c)
 Viator & ex asini dentibus hausit aquas ?
 Quin & adulter aquæ fontem quem damnat amaror, (d)
 Nonne suis vates imbuit inde fauis ?
 Nec mihi fons vllus, nullas mihi riuus, & amnis
 Pocula qui Domino spondeat æqua suo ?
 Quod si nulla sitis quam fons leuet, angat alumnum,
 Quâ fugit, ad Gnatum fons mihi ducat iter,
 Donec aquis pia Nympha pedes prælambat IESV :
 Ille mihi fontis dulcior vsus erit.
 Quin etiam qui monstrat iter liquor indice riuo,
 Quâ premor, exstinguet nil vbi poto, sitim, (a) Agari

ppat,
 et ma
 rsem
 vel ut
 er,
 rule,

(a) Agari & Ismaeli, ubi in deserto siti astuans,
Angelus fontem indicat.

(b) Moses bis suâ virgâ petram percutiens, fon-
tem inde elicit.

(c) Samson casis Philisthæis è maxillâ asini im-
petrat à Deo aquas.

(d) Elizeus fontem amarum in Iericho sale ma-
fuso dulcem reddidit.

ELEGIA III.

Felicitatem eius loci, in quo Christus
versatur, B. Virgo celebrat.

1. Optat illi, cui insistit, rupi sua vota insculpere.
2. Felicia ea in quibus Christus degit loca præ-
dicat.
3. Arbor illa sub quâ desidet Deus, pulcherrima
& uberrima evadit.

VT stetit aëriâ speculâ super ardua montis
Digna parens Verbo; tunc itâ visa loqui est:
Quis dabit hâc sculpam petrâ, quas dicto, querelas?
Queis sit spina stylus, facta sed ipsa chalybs.
Tunc ego stans docili modo quod pede subtero saxo,
Imprimerem luctûs conscia signa mei.
Suppleretque cavas denso dolor imbreguras:
Imperat hic lacrymas quò iuber ire loqui.
Scire lubet, quid arare velim? lege quæso viator.
Mi IESU ad MARIAM tu mea vitâ redi.
Nullus at ille redit: varias decurrit in oras;
Nec tamen vlla mihi quem tener ora, refert.
Inuideo vobis felices gaudia campi,
Quæ mea sunt, superum gaudia digna domo.

Vos tener ipse Deus placidis adridet ocellis :
 Verque adflat radijs ille perenne suis.
 Hic gelido de fonte bibit ; gelidaue sub vlmō
 Sessitat ; æstiuos sol vbi torret agros.
 Hic violam carpit, quā non formosior vllā
 Tacta manu ; vincet pulchrior inde rosam.
 O tu fausta Ceres, ô mons, ô ripa, vel herba ;
 Quā Deus incedit, qualia donz refers !
 Sin puer hic subeat florum cui copia, pomum ;
 Induet in fructus florea dona suos.
 Nec te præteream quercus, cedre, palma, cupressus ;
 Hospita cui fessum protegit vmbra Deum.
 Iam quot alis frondes, tot ales pulcherrima flores ;
 Nec mora, floris honos fructus opimus erit.
 Sin densis prætexat iter Dryas obuia ramis ;
 Gaudia depictis sparget odora comis,
 Fortunata Dryas, pulchro quam Numinis vsu
 Nobilitat, dono cœlitate dignus honos !
 Næ tu nupteriam felix & nobilis arbor,
 Si qua paris Gnato punica poma meo !
 Fraxinus in syluis ; lætis in collibus vlmus ;
 Adsit myrtus aquis ; pinus amica iugis ;
 In Libano cedrus ; Sionis in arce cupressus ;
 Palma Syro gaudens, & terebintl, us agro ;
 In violis laurus ; frondosâ vitis in vlmō ;
 Quæque vitet vitidi pomus amica pyro ;
 Pulchra quidem, quavis tamen arbore pulchrior arbor
 Illa nitet, sub quâ sederit ipse Deus :
 Et quam lassus amat, gelidatne recumbit in vmbra,
 Sidereum pueri duet ab ore decus,
 Ante diu sterilis rarâ licet arbutus vmbra ;
 Ab IESV radijs aurea poma feret.
 Omnis ab hoc vno rerum se copia vultu
 Fundit, & has nemo carpere gessit opes ?
 O ! vt ego plenis stiparem poma canistris,
 Diuite lecta solo, quod pede Christe premis !
 Sed quid ego calatho legerem tot poma ? vel vno
 In pueri poma cætera poma legam.

ELEGIA

ELEGIA IV.

Varius in orbem B. Virginis
recursus.

1. B. Virgo queritur, necdum tertio iam demum
die apparere puerum.
2. Cupit adhuc indagare.
3. Hæret anceps, ubinam querat.
4. Sperat tamen ad se, uti ad punctum, vario è
viarum amfractu rediturum puerum.

VOX B. VIRGINIS.

I Am bis luna redit funesti conscia casus,
 Quæ vetat ire nouis astra serena rotis.
 Nec ter adhuc lux orra meum promittit IESVM;
 Nox ubi sub tristi terra sole sedet.
 Quique suos reddit rediuius Eous honores,
 Quod sequor Eoo non redit igne iubar.
 Tunc ego: quam felix, si sol sis fidus amanti.
 Fides ero, dixisti; nec tamen vlla fides.
 Tempus & aura vagis-ut enim celer auolat alis;
 Sic abit & rapidum temporis auctor iter.
 Quà fugit, insuetusque viæ, durique laboris,
 Effugit auersus Virginis ille domo;
 Ibo celer, celeremque sagax venabor alumnum;
 Mitto canem; cæcus sed canis errat amor.
 Eure, precor, resonis MARIÆ suspiria pennis
 Defer cò, IESVM nox ubi muta premit.
 Et puero narra, lacrymis quas scribo querelas;
 Si tamen has nescit, qui regit astra puer.
 Sed redit orbis amor, redit orbis & Eurus alumno;
 Hic IESV reditum nescit, & ille fugam.
 Ibo tamen, quò ducit amor, simul error IESV
 Non errans; hic spem dicat, & ille fidem.

Dicamus

Dicamus bona verba : pij puer omnis augur
 Sic iubet , ille redux prospera vota facit.
 Det Deus, vt norim, quo sistat limite currum
 Quæ ue terenda nouis ritè sit ora rotis.
 Sed nimium faciles spes credula commodat aures,
 Dum mihi sponder opem, durius vrget opus.
 Nil actum tot in ærumnis, ortisque laborum,
 Nil desiderijs, luctificisque vijs?
 Quamlibet inuitem; puer in pia colla parentis
 Nullus adest: mors est non licuisse morti.
 I nunc, & tandem Mater moriare puelli,
 Saucia de damno: sed mihi viuè, iubes.
 Viue diu; sero Gnato matura doloti;
 Viue diu; disces quod patiè, pari.
 Præterea duro iam nunc aduesce laboti:
 Virgo licet: vincent Virginis arma necem.
 Hoc equidem sensi, nec me sententiã mutat;
 Sentit & hoc mecum quisquis amando perit.
 Interea sed quid statura cura, grauisque laborum
 Orbis in abruptis itque reditque vijs?
 Quid sequar? incertis mens scinditur anxia votis,
 Haud minus ac quadris compita scissa vijs.
 Sicubi sisto; nigris dolor aduolat obuius alis.
 Sin vagor, absentem me procul icit amor.
 Hoc puer, ille puer, quo non sit suauior alter,
 Sustinet? hanc Matri sponder an ergo fidem?
 Si fas dulcè queri, de te querar omnia I E S V;
 Omnia cum I E S V dum mihi parue rapis.
 Alma precor pietas iustis sed parce querelis,
 Si quid pecco, pij noxa doloris erat.
 Crimen an ausa parens? scelus est peperisse salutem
 Sed nil ausa parens; nec scelus ausa parens.
 Nil nocet, an nocuisse queat pia Mater amoris?
 Quid? cadat in castum culpa, dolusue finum?
 Quidquid id est, pueri sine crimine, siue parentis
 Si puer errat amans, error amoris erit.
 Ceu rota, mille nouo sed vt orbe reuoluerit orbis,
 Puncto fixa breui mobile sistit iter:

E ij

Sic &c

Sic & amor vario fat vt egerit agmine cursus ;
 Huc quò meta vocat ; credo, reflectet equos.
 Nunc licet immenso trahat ampla volumina gyro ;
 Sancte Puer punctum cor tibi matris erit.
 Omnis tò tendit concors via, siue viarum
 Linca, quo puncto meta ster alta quies,

ELEGIA V.

B. Virgo solitudinem suam, dolorem-
 que, & Verbi æterni vbiuis silen-
 tium explicat.

1. *Se solam à Filio relinqui ingemiscit.*
2. *Vbiq̄ue I E S V M suauiter inclamat ; nec ta-
 men vox inde vlla resultat.*
3. *Omni affectu aduocat Filium.*

Felix illa domus, cui pusio ludit in aulâ ?
 Felices sobolis, spes vbi salua, natus !
 Ast ego non felix ; cui si non plurimus hæres,
 Vnus in vnigenâ floret & omnis honos,
 Flos tamen eximius quouis præ flore, parentem,
 Qui sit lux reliquis, tristis vt umbra later.
 Hæccine virginei sint vltima præmia partûs ?
 Hæccine sub dextrâ cælite pacta fides ?
 Hæccine Iosepho merces iucunda laborum,
 Vsque redux duro currat vt orbe labor ?
 Idquæ vbi iam lætis pax aurea floret in herbis ;
 Et via festiuus personat icæta choris ?
 Vidi ego tum quouis ridere rosaria prato,
 Et dare texendas in sacra ferta rotas.
 Inde meo sed mille sinu nisi sidere spinas
 Ingemui : spinis saucia corda flagrant.
 Hinc dolor, vlcus edax, quouis petit orbe medelam ?
Vas medela puer, qui mihi vulnus alit,

Imploro

Imploro sylvas ; imploro nescia rupes ;
 Imploro grauidum, quo salit vnda, specum.
 Et IESV syluis, & rupibus aggemo IESV :
 Musa sed ad surdas stant elementa preces.
 Vna tamen saxi vox edita reddit IESVM :
 Triste pari lagens voce recudit opus.
 Illa sed in tennes exspirat languida questus ;
 Et iam semianimi murmure rauca filet.
 Ergo loqui, dum cuncta silent, puer incipe, Patris
 Nobile tu Verbum ; debita verba neges ?
 Vt quid adhuc, vbi iusta pijs stat gratia votis,
 Abripit incassas aura, vel vnda preces ?
 Sola quid ægra meo gemitu comes aggemit Echo ?
 Non nisi vis lacrymis digna sit aura meis ?
 Malo bibas tristi quos depluo lumine, rores :
 Si non has oculis, at bibe corde preces.
 Quid prohibet, profugo lacrymas vbi fundo puello,
 Affundat socias ipte puellus aquas ?
 Tu meus ille dolor, sis & medicina dolori.
 Omnibus ille salus, noxa parentis eris ?
 Qui mihi dat vulnus, medicus sit vulneris idem.
 Dulce quid est medicà vulnera ferre manu.
 Dulce quidem fateor : nouus at dolor vrit acerbis
 Cor stimulis ; necdum spes vbi certa redit.
 Tot pueros inter medio stans agmine, dixi :
 Ah ! meus, & solus cur mihi Gnatus abit ?
 Vna tamen peccat, vox consonat altera vero.
 Solus abis ; sed iam non meus ille puer.
 Quid vetat esse meum ? merui quid tale, vel ausim ?
 Nil merui ; nedum tale quid ausa parens.
 Viderit hoc, vt complet iter nunc omne, viator
 Nescio quis, dicet: Mater es ausa nefas.
 Exime, vana licet, nigrae conuicia famæ ;
 Candida quam puri fama pudoris habet ;

ELEGIA VI.

Accumbit ad fontem, instar ceruæ,
quæ suum quærat hinnulum; &
inde doloris vulnus.

1. Queritur B. Virgo Puerum maternis caritatis
vinculis non posse detineri.
2. Curas intendit, vt reperiat.
3. Se ceruæ suum hinnulum quærenti comparat.
4. Fessa ad fontem desidet.

Visceribus sata vincla meis in fœdera duxi,
Vincta quibus concors corda teneret amor,
Iamque diu tenuit: fuit his tenuisse voluptas.
Nunc ea, quæ strinxi vincula, rupta queror.
Mollis enim, fateor, mihi vena, tenerque sub illa
Sanguis erat; Gnato quò pia vincla fluant,
Fortior hic adamantæ à sed compede nexus;
Vt puero molli stringeret arte pedes.
Non tamen adstrinxit, qui cetera stringit, alumnum:
Idque vbi dextra breuem stringeret ista manum,
Nec potes auersum pia flectere Virgo puellum,
Quò minus incertas deterat vsque vias?
Nec valet adstringi blandis mea vita lacertis,
Et dare materno gaudia digna sinu?
Vt quid adhuc dubijs palatur, vt ales, in oris,
Et secat immensis secta tor arua vijs?
Pristinus an gelidas euauit ardor in auras,
Quæque tulit Matri donatuisse piget?
Sic an inaccessis lateas obscura sub antris,
O facies, oculos vrere nata meos?
Nata meos oculos, sed dulcius vrere flammis;
Et solis radijs par quibus ardor eat.
sic gemit, & tenues volucris pede signat arenas;
Hac illac dubias flectere iussa vias.

Littera

Littera si qua venit diri fors nuntia casus;
 Hanc lacrymis delet mater amara suis.
 Littera nulla venit, memor aura nec vlla puelli:
 Omnia sed surdus muta per arua dolor.
 Explorat tacitos cupidâ vigil aure susurros:
 Nuntia vox Verbi nulla superstes ijt.
 Equid agat? ne nil ageretur, anhela virenti
 Sidit humo, prono margine propter aquas.
 Scilicet egelidas inuitat fontis ad vndas,
 Quæ viret vva iugis, quæ viret vmbra vadis.
 Qualis vbi profugum procul omnibus anxia campis
 Desinit hinnuleum querere cerua suum.
 Iamque gradum defessa sub vmbri ferâ cupressu,
 Sistit anhela fugâ, sistit anhela siti:
 Et lacrymans tenerum suspirat, & ardet alumnum,
 Vbere quem dulci pauerat alma parens,
 Immemor vt fontis, notæ sic immemor herbæ;
 Immemor & vitæ lugubre cerua iacet:
 Talis item virgo; tali sed perdita luctu,
 Non iacet: ast ægro saucia corde sedet,
 Et sedet in gelidi florente crepidine fontis,
 Nec tamen haurit aquas; nec leuat vnda sitim.
 Iamque oblita sui, meminit solius IESV.
 Tota fuit mœstis, quas bibit amnis, aquis.
 Fons sed vt arguto crepitat, loquiturque susurro:
 Flens itidem tenui murmure Virgo gemit.
 Fors poterit lenire sitim, non pectoris æstum.
 Influe fons; vincet fax mea fontis aquas.
 Tantalus hic gelidas me me sitis vrit ad vndas:
 Fons fluat hinc alius, qui leuet ergo sitim.
 Si Nâis gelidâ pueri non temperat ignes;
 At saltem tenuis ros mihi stillet opem!
 Si mihi fons læto non influat agmine pectus;
 Fonte minor parcam leniat vna sitim.
 Parca sed vna sitim non lenit, & imbuit ignes:
 Siccus at ipse mihi fons, vt arena siccit.

E iij

ELEGIA

ELEGIA VII.

B. Virgo gemit puerum maternis
ærumnis non posse reuocari.

1. B. Virginis ex absentia pueri maror.
2. Interrogat quid causæ sit, cur domo emanat.
3. Queritur sibi Filium non reddi; uti antiquis Patriarcharum matribus.
4. Adferit eo, quo fuerit Isaac immolandum gladio, sibi pectus effodi præ dolore.

G Natus abest, aberitque diu; bis abortus Eous
 Testis, & alternas luna remensa vias,
 Heu! fuga spem vitæ, sed mors rapit inuida vitam;
 Hinc nequit ægra parens viuere, siue mori.
 Ergo celer varijs Gnatum vestigat in oris,
 Si dat fræna timor; fert pede calcar amor.
 Hinc dubium cor mille secat mens nescia curis;
 Seu quæ ferre gradum, siue referre velit.
 Dæin gemit; & genitrix, quam cura remordet amoris,
 His lacrymis dulces exprimit icta preces.
 Quid? necdum te matris honos, aut gratia tangit?
 Nec pax virginæ quæ sedet alta sinu?
 Nec memoy hinc, vt sæpè, redit nunc matris imago?
 Vt fugis ipse, mei sic quoque cura fugit.
 Tene ego sancte Puer, deserto in littore liqui?
 Te nec ego pondus sedula dulce tuli?
 An tibi non placidis adrisi semper ocellis?
 Dic, vbi non pressi mollibus ora genis?
 O quoties facili (quod & ipse fatebere) dextrâ
 Expressi bibulis vbera catta labris!
 Sed quid? abest, & abesse iubet sors inuida IESVM:
 Aura nec vlla refert, fama nec vlla canit.
 Sara suum Solymo de monte recepit Isaacum,
 Qui iacuit crudè victima panè neci,

Grandæuo

Heu! quid agam? volueri spargam pede deuia curas?
 An potius curis steter manus apta meis?
 Quidquid erit; pingam, via quem rapit inuia, IESVM:
 En lacrymæ; his pingam: pingere iussit amor.
 His sed aquis ignis comes adfluit acrior Ætæ,
 Ignea, prô! oculos vret imago meos.
 Parrhasius malim stylus vt mihi reddat amantem,
 Qui bibit è conchâ verficoloris decus.
 Ars potius solis radio sed pingat, & auro:
 Nobilius radius ducat vt artis opus.
 Ac picturato quisquis flos rorat ab imbre,
 Discolor è succis imbibat hinc decus.
 Quasque preces moriens roseis exspiro labellis,
 Exprimat has pictæ purpura docta rosæ,
 Purpureis folijs alter tunc appluat humor,
 Tristis & inde color, deque colore dolor.
 Lilia nec desunt, casti quæ conscia partus
 Caudorem lacrymis sæpè bibere meis.
 Nec vos ô violæ tacitas vernare per herbas
 Mœsta sinam; mœsto discite flore queri.
 Nec te puniceâ mi pulcher amelle coronâ
 Flere sub imbre velim; ni mea damna gemas.
 Denique, quisquis hinc vario flos pulcher ocello,
 Da lacrymis pictas, Iridis instar, aquas.
 Sic rudis ante, nouum cui flos decus addit, imago
 Pulchra, mihi pulchri fructus amoris erit.
 Tum demum facili stillabo liquore figuras,
 Quas bibat agnatis vda tabella notis.
 Quid moror? en, docili stylus illinit imbre colorem;
 Pulchra verecundis floret imago genis.
 Hei mihi! sed digitum pungit, dum pingit IESVM;
 Improba quæ blando flore latebat apes.
 Istud erat, votis quod amor pius omnibus ambit,
 Abs ape vulnus amo: vulnera melle fluunt.
 Flos hic, apisque mihi Gnati florentis imago est;
 Hinc vbi floris odor me trahit; icit apes.
 Vrit enim stimulis me nunc amor, ante voluptas;
 Natus amore dolor, mellis ac instar erit.

(a) Hirundo

(a) *Hirundo chelidoniâ suos pullos oculat: ut loquitur Tertull.*

(b) *Ciconia, quia parentes suo fessas alit, dicitur à Petronio pietatis cultrix.*

ELEGIA IX.

B. Virgo in querendo Puerum suum studium describit: monet; variarum rerum exemplo, ad Matrem ut redeat.

O nimis indignam Puerum procul exule sortem!
 Qui mihi prima dedit gaudia, prima rapit.
 Iamque fugit, fugientisque pios abrumpit amores,
 Vinculaque alternâ nexa, renexa manu.
 Ergo suos extinguet amor, quos educat, ignes?
 Et gelidas flammis, quas parit, addit aquas?
 Acrius erepto sed enim dolor ardet alumno:
 Quâ licet errantem per sua regna sequar.
 Quò via cumque vocat, rapidas huc flecto quadrigas,
 Quaque trahunt fluctus, hac mihi remus abit.
 Non petra septa rubis, non mons, non sylva: nec amaris
 Præpedient auidos in rata vota gradus.
 Sed quid ego tristis sequor omnibus exsul in oris,
 Nescia tam longas Virgo secare vias?
 Ad viduam potius, mi Gnatè, recurre parentem;
 Est sinus, & dulci gratia multa sinu.
 Adnocat in riuos errantem rusticus vndam,
 Et sequitur sulcos mobilis vnda suos.
 Errabunda breuem iubet ire flagella sub vltimum
 Vinitor, & laxum falce coercet iter.
 In varias dociles ramos quisnam erudit artes?
 Quâ velit, ire iubet; quaque iubentur, eundem.

In sua tecta rudes vocat alma columba columbas:

Ipsa parens agnos colligit agna suos.
 Inuitatque domum teneros lea torua leones:
 Nouit & assuetum quæ redit vrsa, specum:
 At meus incertis, imbellis vt hinnulus, aruis
 Qui fugit, ah! Matris nescit adire sinum.

ELEGIA X.

B. Virgo Puerum vestigans, eum
 vbique implorat.

1. B. Virgo nescit vbi Puerum suum quarat.
2. Vbicumque fuerit, credit seras mitescere.
3. IESVM sapius ingeminat.

I Am bis vbi roseo ceu flore decorus & auro,
 Discolor ignipedes vrsit Eous equos;
 Nulla meis vsquam spes emicat obuia votis;
 Seu nox furua redit; candida sine dies.
 Quæ sequar errantem rerum per cæca Puellum,
 Cui mare, cui tellus, cui dat & æthra viam.
 Fors Ptolomæis reperit cunabula regnis,
 Nilotifue suas Nymphæ propinat aquas.
 O felix tellus, quæ te mea gaudia celat,
 Seu tibi sylua viret, seu petra dura riger!
 Te quacumque nouas labor asper & error in oris
 Per iuga, per valles, per loca plana trahit;
 Ipsa fere, credo, cicut accubat agna leonæ;
 Adfider accipitri tuta columba comes:
 Et sine lite canis damæ blanditur & hinno.
 Adstat & innocuo salua capella lupo.
 Quin etiam ponunt iam sibila colla dracones;
 Parsque prius sæui magna draconis abest.
 Hi Pueri mores, blandique ea gratia vultus;
 Flectat vt immanes in sua vota ferat,

Et quam

Et quamuis sit totus amor, meus ardor IESVS;
 Me tamen hinc nullus fructus amoris habet.
 Sol, reor, ut lacrymas tot viderit ire parenti,
 Flens radios mœstas vertet in imbris aquas.
 Quique hilaris grauida spondebat ab arbore pomum,
 Flos cadit, ah! flori turbo fit iste dolor.
 Sed quid dissimulem? flos ut fugit vberis ramo;
 Sic perit & vitæ vita decusque mea.
 Dimidio certe mater perit orba; relictum
 Dimidium cogit spes moribunda mori.
 At ne tota cadam, quo te mea gaudia spectem,
 Pauca dabit parvæ copia facta moræ.
 Sic Virgo gemit umbrosis lacrymosa sub ornis;
 Ingemnatque redux mille querela preces.
 Mi IESV! sonat, heu! mi IESV! dulcis IESV!
 Mi IESV! vacuo sic fugis ergo sinu?
 Mi IESV! geminat, periit formosus IESVS.
 Ingemnatque pares æmula sylva modos.
 Mi IESV! IESV! responsant omnia IESV.
 Omnia sed IESVM, quem sonuere, negant.
 Largior an quisquam vel parcior error? vbiuis
 Quem dant, cripiunt perfida saxa Deum.

ELEGIA XI.

**B. Virgo suauiter expoſtulat cum ſuo
 Puer, cur ſibi tot ærumnas pariat.**

1. *B. Virgo queritur ſe dolore vri.*
2. *Dolet ſuas preces non exaudiri.*
3. *Gellit Puerum quacumque ſequi.*
4. *In ſuum gremium reuocat.*

B Lande Puer, ſæuis qui miſces gaudia curis;
 Quò rapis incertos cæca per arua pedes?
 Qualibus ah flammis vris, mea vita, parentem!
 Qualibus ah fugiens lymina mergis aquis!

Tun' potis innocuum sic pectus inurere spinis?
 Totque vibras absens hoc fera tela sinu?
 Quos seris hoc, flos ille tener, sub pectore sentes,
 Accendunt tacitas vsta per ossa faces.
 Anne feros armas stimulos in damna parentis,
 Spina velut blandas asperat vnca rosas?
 Sic, memini, cæcis apis & furit aspera telis;
 Quæ dum mella dedit, spicula dura vibrat.
 Semper enim concors dolor hinc coit, inde voluptas;
 Et socias mutant illa, vel ille vices.
 Illud erat, toties teneris quod blandus ocellis,
 Spondebas gremio, mitis vt agna, meo?
 Sic fugis, amisso duce, flebile suspirantem?
 Mœsta quot inde tulit, te sine, Virgo meus!
 Sic trahit hinc gemitus, suspiriaque interrupta.
 Ah miseram! quantis oppetit ista malis!
 O quoties, quibus accumbit, magè pallet oliuis!
 Mobiliorque cedris, quas præit ipsa, tremit!
 Ni properas; perit ægra parens: ne falle gementem,
 Vt quid amans fallas? mater, & ægra rogat,
 Sed rogat incassum, surdas lapis obstruit aures:
 Sibilaque errantes diripit aura preces,
 Ah! fugis ah! ludisque oculos, furtimque recursans
 Saxa per, & montes, præpes ad astra redis?
 Sidereo si scepra choro regis aurea Diuum,
 Si liceat, pernix hæc tua regna sequar.
 Me Zephyrus volueri super euehet æthera curru:
 Sin desint Zephyri; me vehet ales Amor,
 Immensum tenui pennâ qui sustinet orbem,
 Ferre neget cælo tam leue maris onus?
 Fortè puer terras alter nus aberrat, & æthram:
 Æthra Deo solium, terra dat ima torum.
 Siue sedet terris, superum seu surgat in orbem;
 Dat sinus hic solium, dat sinus ille torum.
 Munus vtramque suæ si luna nouena parenti
 Indulset, grauido dum tumuit gremio:
 Quid vetat, vt solis lux altera reddat IESVM,
 Rursus vt hoc gremio stet torus, & solium?

Delicias

Bo

Delicias totus iste feret, ludosque puella:
At solium sceptris premia digna vouet.
Sed quid inanis honos sceptrum sibi fingit & aurum?
Hei mihi! pro sceptris quid nisi tela tero?
Pectoris ille mei tu cor, & vita parentis,
Ah! potis es matris vulnera tanta pati?
Ni potius Puer ipse feras mea spicula matris;
Pectore materno cor ubi cordis agis.

ELEGIA XII.

B. Virgo sub palmâ desidens varios
palma matura elicit affectus.

1. Meridie sub aestuoso sole B. Virgo palmam
adsidet.
2. Laudat felicem arborem à perennitate frondium,
& ubertate fructuum; qua sibi fors
non euenit.
3. Cum palma gloria apta sit coronis & triumphis,
cur non & suo in Christum amori &
perenni labori fert etiam primum?
4. Interim hæret in dolore.

DVM fluit alternos oculus lacrymosus in imbres;
Et tepidas fonti fons nouus addit aquas.
Idque ubi rauca gemit torante cicada frutero;
Quæ moneat fessos vasta per arua queri:
Iuspicit, umbrosamque parens subit anxia palmam;
Hæc dulces grauidâ fronde recludit opes.
Tum Virgo roseum lacrymis suffusa labellum,
Munus ut è palmæ termitæ carpsit, ait:
O nimium felix arbor, & digna triumphis, (a)
Cui viret illæsa fronde perennis bonos!
Nec folium viduis ramis abisistit in auras,
Quale fluit pomis, quale fluit cerasis.

Est mihi non eadem fors dulce perennat in æuū,
 Quæ mihi sum, rapto Numine, visa rapi?
 Mēstrua Luna nouo tibi parturit vsque sub astro (b)
 Pignora, felici sæpè legenda manu.
 Ast ubi vix huri libo sacra præmia partūs;
 Præmia libantem præ grauat atra dies.
 Et mihi sunt, quicumque solent in amante, dolores:
 Semper amo; & semper fructus amantis abest.
 At licet his oculis procul auis auolat exsul;
 Non tamen hoc animo, quo sequor, exsul abis. 3
 Quod si palma viret pulchræ secuta coronæ, (c)
 Ac stæt inexcussis sylua superba comis:
 Et mihi rura metu firmo spes surgit amori;
 Nec datur vt victrix palmea dona legam.
 Quàm vigil vsque pio stetit hic tutela puello!
 Vindice quàm sepsit sedula cura sinu!
 Quanta meis nunc, & quondam fiducia ceptis!
 Quot Syrio, & Phario vicinus orbe fetas! 4
 Anne putas, cui tot curæ, tot pensa laborant,
 Exciderint memori pristina dona Deo?
 His ego tale nihil merui, nec opinor, vt illi
 Exciderim: matrem sed ramen ille later.
 Transque nouâ de fraude noui trahit otia doloris;
 Et fuga quem rapuit prima, secunda tenet.
 Sic gemit, vt palmæ flens Virgo subhæsit, vti flos,
 Nubila quem densis prægrauat umbra comis;
 Et nullus cui solis honos, nec gratia roris
 Adfluit, ac cæcâ mareidus aret humo.

(a) Palma perenni frondium viret gloria.

(b) Quolibet mense nouum progignit dactylum.

(c) Olim in coronas triumphales texi solebat: post-
 modum victrici dexterâ ceptis præferri.

F

(d) Palma

(d) *Palma siticuloso gaudet solo; ac proinde flos,
cum sit opacissima, nec solem rorem uel transmittat,
sub ea facile marcescit pro siccitate, & solis nullo ad-
spectu: qualis item fors B. Virginis abs filio iam
absente.*

ELEGIA XIII.

B. Virgo ubi ad fontem residet,
Amoris telo icitur.

1. *B. Virgo lassata ad fontem desidet.*
2. *Ibi Amoris telo sauciatur.*
3. *Speculatur in colle.*
4. *Adferit pueri lucem ubi uis emicare.*

Rectulit ut duros aurora secunda labores,
Et iam mane nouum feruere cepit iter;
Matutina pari relegit vestigia passu
Virgo, piæque comes Virginis æquat iter.
Ast ubi iam siccos exurit Sirius agros,
Blanditur vitreis riuus amœnus aquis:
Inuitatque virens umbrosâ Nympha sub orno,
Sibila cui blandis obstrepit aura modis.
Purior ipsa nouis est uisa nitescere Lymphis,
Ceu speculum; uultus ut bibit unda meos.
Ad fontem desido, cedri, citriue sub umbrâ;
Circumstant comites obuia turba nurus.
Fons gelidis auris mulcet graue sidus, & undis:
Me graue mulcentem sidus at uerit amor.
Sentio: furtiuo, qui nescio, vulneror ictu.
Suspicio; ab puero missile uulnus ijt.
Ab puero graue uulnus ijt: puer effugis? eheu!
Effugis, ah! oculis pulcher ocelle meis?
Obstupui, terigitque repens præcordia mœror:
Omnis abit, tristi qui sterit ore, color.

Lumina

Lamina tango manu, vacuo sed lumine pulchri
 Pulcher amoris honos, heu mihi! Gnatus abest,
 Gnatus abest, absit, varijs sed vt auolat oris,
 Sic comes hunc varijs aucupor ægra plagis,
 Aucupium felix! volucris sic arte parentis
 Velle capi numen; numine panè frui est.
 Panè sed hoc solidum, fructum quod fraudat amoris,
 Spemque rapit Gnati, quot mihi damna parit!
 Adspicio, quacumque ferunt vaga lumina lucem;
 Qualibet adspiciam; pusio nullus erat.
 Illicet aërij pernix peto culmina montis;
 (Fortis amor quò non virget adire pedes?)
 Prospicio, poterant oculi vel vincere lynces;
 At acies quouis lyncea fallit agro,
 Diuidimur gemini mox ad diuortia collis,
 Hinc ego Virgo parens; Virginis inde comes,
 saucia Virgo, pio graue cui sedet vberè relum;
 Virginis ipse comes saucius inde perit.
 Ah! vno patiere mori duo nomina telo
 Alme puer, qui sis omnibus vna salus?
 Quæres heu! vni cæcus dolor ille parenti:
 Tota sed adspectu terra superba tuo est.
 Ah! precor, ignoret, si te quis viderit hospes,
 Ne te blanditijs occupet ille suis.
 Tu quacumque tener quouis rapis orbe viator;
 Implebis radijs obuia regna tuis.
 Se tibi si coràm sistat vel lumine cassus,
 Gnate tuo pulchrum ducet ab ore iubar.
 Viderit angusto prælustrem sidere vultum,
 Phœbe vale, dicet: sol puer ille meus.
 An queat intus lux tanta latere sub vmbrijs;
 Hunc quoque si cernat pupula cæca diem?
 Me tamen ille latet, quâ non vicinior ardet
 Vlla parens, an abest ergo parentis Amor?

F O ELEGIA

ELEGIA XIV.

B. Virgo Puerum sine Matre aberrantem optat metu anxia celerrimo cursu adsequi.

1. Sortem suam fonti comparat, qui fugiendo crescit.
2. Monet de reditu.
3. Celeritatem suam & dolorem explicat.

CVra redux dubijs cor mobile ventilat alis,
 Et feror incertis, ceu rota flexa, vijs.
 Quid sequar? ane domum, Solymasue reuoluat ad aras?
 Nulla sed ara tenet, nec domus vlla Deum.
 Anne pergrandis tecum comes euager oris?
 Num Solymo fidam currere fessa iugo?
 Ceu fons ab patrijs peregrinus aberrat arenis,
 Et secat ignotum vitreus exsul iter;
 Ac tenui filo trahit arua per obuia riuum,
 Deinde procul latis it vagus amnis aquis:
 Sic breuis ante dolor, iam longior error amoris,
 Ampliat ærvmnas, te fugiente, meas.
 Nempe pias ardens admordet cura medullas;
 Vt pueri dulces hausit ab igne faces.
 Si sic in steriles abeat spes sicca querelas,
 Inter aquas vt aquæ fons mihi fraudet opem;
 Nec mihi fons gelidam, gelidas nec sufficit auras:
 Quæ mihi cor ardens temperet, aura veni.
 Aura veni, profugoque veni comes vmbra puello.
 Dicite, quo fleat calle puellus iter.
 Est aliquid lenire faces, lenire dolores;
 Si minus has flammæ vicerit ipse Puer.
 Sed potius, ni fallor amans, & somnia fingo;
 Gnate, redux mæstos influis vltro sinus.
 Influis? ab tardas! Mater vocat obuia Gnatum;
 Quæque vocat, castum pandit amica sinum.

O cui
 Vin
 Sed fin
 Q
 Quod
 Id v
 Sive q
 Pip
 Id Pu
 Si p
 Mæst
 Et c
 Egra
 Ne
 Atque
 Et l
 Non c
 No
 Lasus
 Pra
 Me ra
 Ne
 Spes
 Do
 Vt qu
 Si
 B.
 I.
 2.
 Q
 O cui

O cui non libeat molli substringere collo
 Vincula, virgineisque oscula lecta genis!
 Sed sine Matre fugis: quò tendis in auia rerum?
 Quid nisi velle mori est, sic properare fugam?
 Quod caper, aut agnus fugitans pastoris asylum;
 Id vagus est, Matris qui fugit ora, Puer,
 Sive quod est albo fugitiua columba cubili,
 Pipit adhuc querulo dum rudis ore sonus:
 Id Puer est, tenero cui flos sit lacteus xuo,
 Si patrias alio verterit orbe lares,
 Macta palestiniis sed ubi te querito campis,
 Et comes errantem quâ via cumque sequor,
 Ægra tremo, dubio rosa ceu tremat anxia vento;
 Nescia stare gradu, nescia abire fugâ,
 Atque alios alioque sequor, fugioque recursus,
 Et labyrinthæas texo, rerexo vias.
 Non ego Delphinis, trepidis non cessero ceruis,
 Non aquilis: tanto turbine raptat Amor.
 Læsus Amor, rapidis qui fulminis ocyor alis,
 Præuolat Æolias igneus erro rotas.
 Me rapit huc, illuc celeri fuga concita pennâ:
 Nec tamen adsequitur quem sequor vsque Deum;
 Spes nimium fallax miseros vt torquet amantes!
 Dona fruenda vouet, nec sinit orba fruar.
 Vt quid opem misero promittit larga dolori,
 Si spes quam dederit, fallit auara fidem?

ELEGIA XV.

**B. Virgo abs viatore exquirat nuncubi
 Filium suum oberrantem
 offenderit.**

1. *Quarit ex obuijs num puerum adspexerint;*
2. *Cuius pulchritudinem describit.*

Quam grauat immensi iam pars extrema laboris,
 Substitit herboso languida Virgo iugo.

F iij

Hæc

Hâc carpebat iter quis nescio fortè viator.
 Tunc sic orsa loqui, seu magè visa queri est.
 Siste, precòr, viduæque gradus aduerse Parenti;
 Exsule cum Gnato quam grauat exsul amor.
 Dicite, quisquis amas seu vir, seu femina Matrem;
 Nuncubi vos nati contigit umbra mei?
 Hunc mihi quære celer (mœstam ne falle parentem.)
 Auius externo qui rapit orbe fugam.
 Est Puer hic, Pueri sed gratia tanta, vel ipas
 Vt violas vincat; vincat & ille rosas.
 Vincat ebur mimio mistum, baccamque pyropo.
 Purpura viua genæ, cætera forma niues.
 Huic toga cæruleo præflore ianthina limbo,
 Cælitè qui tramâ textile signat opus.
 Hâc mutare tuum, sol, quo sis pulchrior, aurum
 Purpureâ velles, lux cui prima, togâ.
 Vt noris; roseum prætendit dextera florem;
 Ni potiùs spinas, quas amat, inde legat.
 Et bene si memini, magè fert necis omen amarâ
 Flebile de myrrhâ, triste doloris opus.
 Ambo vibrant oculi, nitidi ceu sidus Eoi;
 Si non Eoo pulchrius ambo iubar.
 Lenè seuerus amor blandis pellucet ocellis,
 Et Charis argutis sessitat alma labris,
 Stat sua maiestas puero dignanda coronis,
 Quemque decet, vultu cura modesta seder.
 Sentires, puero quid grandius esse, puellum.
 Cui mens digna virò; frons cui Regis honos.
 Marmoreus nitet ingenno de pectore candor;
 In tereti tenerum candet ebur digito.
 Vidit vt os & in ore rosas, quèis vincitur, Eos
 Erubuit, roseis victa pudore genis.
 Vidit & vt purum, quo frons nitet alba, decorem;
 Palluit, & texit candida Luna caput.
 Videris: arcano puer imbuet igne medullas:
 Euibrat ex oculis ignea rela suis.
 Ince facem licet accendas, quâ cernere possis
 In pueri pulchrâ nube latere Deum.

Ille meus, iam non meus ah! quem venor, IESVS
 Saxa per, & sylvas, nec meus ille redit!
 Est tamen, vt redeat meus hic, pars optima Matris,
 Quo sine pulchra piæ matris imago perit.

ELEGIA XVI.

Ab omni genere viæ timet puero
 ærumnas, ideoque omni in via
 illi optat viæ solatium.

1. B. Virgo gemit alios suo filio, ceu fonte vber-
 rimo, irrigari: se autem siccam relinqui.
2. Aduocat Amorem, qui suas ærumnas de-
 scribat.
3. Suo in animo depingit, vbi puer fuerit, ibi
 molestias vel pericula pati.

Cernis, vt hic sitiente solo quem tango cyperus
 Squaleat, ac riguas ardeat æger aquas?
 Sic ego desertis iam palleo languida campis;
 Cui perijt vitæ viuuda vena meæ.
 Qui reliquis largas dat fons vberimus vndas,
 Ille puer parcam vix mihi stillat aquam.
 Meque fugit, fugiensque alias rigat aduena stirpes;
 Sola sed hic leises flos sitit vsque parens.
 Id Virgo, & Mater merui? sim cœlite dono
 Hoc minùs apta frui, quo magè digna Deo?
 O Amor huc adsis, tabulisque inscribe labores,
 Quos obit incertis anxia virgo vijs.
 Quot pelago fluctus, tristi quot nubila cœlo;
 Quotque rosas spinæ; quot sata rela rubis:
 Corde tot ærumnas alit ægra, nouosque dolores,
 Cui sua præreptus, vita decusque, puer.
 Quas non illa vias! quæ non iuga, compita, valles!
 Quod non illa nemus, vel sine sole specus.

Venatrix profugi lustrat lacrymosa puelli ;
 Sed tamen ignoto calle puellus abit.
 Ter Solymâ iterit arce ; ter inde recurrit in urbem ;
 Ter propius fontem, ter prope templa stetit.
 Ter refugo pede flexit iter ; ter confraga saxa
 Scandit ; inaccesso ter sedet agra iugo :
 Terque resorbet anhela imo suspiria lingultu
 Hauſta ; ter in raros hincit ut agna sonos.
 Id clam visa queri est : (si non me decipit auris.)
 Deliciasne breui sic mihi fraude rapi ?
 Flens adij montes, valles, nemorumque recessus :
 Mons, nemus, & vallis sed mihi fraudat opem.
 Ipla ego vocalis mutas interrogo sylvas ;
 Siqua regis Cnatum quercus an vlme mentio
 Omnis at e medijs respondit Hamadryas ornis :
 Nulla tuum, Virgo, mi regit umbra iubar.
 Quem mihi quisque locus capit ; & sibi serua: IESVM,
 Ille mei pignus dulce doloris habet.
 Ipse locus, dubito, dolor an sit & asper alumno,
 Fert tener ex omni damna viator humo.
 Si via sicca ; scabris offendit glareas scrupis ;
 Si maderet vda ; lut o detinet vncta pedem.
 Si viret herba ; virens viridi later anguis in herbâ ;
 Si regit umbra ; truces occulit umbra feras.
 Si specus obsidit ; domus hinc later apta leanis ;
 Sin petra sit ; molles dereret aspra pedes.
 Si mons surgit humo ; luctatur ad ardua gressus :
 Si caua vallis hiat ; flumina valle natant.
 Si dubijs pertusa vijs fors compita scindat ;
 Si via nota Deo est ; Matris at error erit.

ELEGIA XVII.

Deprecatur B. Virgo omnes viæ mo-
 lestias leniri.

S Atque superque graues tulit hec, tulit ille labores,
 Ut tener in molli sensus utrique sinu sit.

Est & ut hinc aliã pandam noua vela sub aurã,
 inque alio currat iam mea cymba mari.
 Mollior ut duros fors leniat ergo labores ;
 In placidas ibit versa querela preces.
 Annue maternis rerum pater optime votis :
 Nunc iter omne nouus leniat ergo tenor.
 Si via sicca, pedi mollem substernat arenam.
 Si maderet umbre, recens cespes obumbrat humum.
 Si viret herba ; virens viridem flos induat herbam :
 Si regit umbra, piã garrula pascat aues.
 Si specus altus hiat ; tutus sit ab umbre receptus :
 Si via dura petris ; molliat herba solum.
 Quæ cœlo adfurgit tumefacta superbia montis,
 Nunc humilis paruo sub pede sidat ager.
 Numinis exemplo, cui cum desurgat Olympo
 Maior honos ; imo serpit, ut umbra, solo.
 Si qua solo fugiente palus iter haurit euntis ;
 Sicca velim sicco nunc stet arena pedi.
 Sin biberit gelido de fonte, vel amne liquorem ;
 Hunc circum violas plurima fundat humus.
 O sol parce ! pio puluis quoque parce puello :
 Ne violet squalor nobile frontis ebur.
 Utque puer tener est, tenero se puluere vertat,
 Qui lapis offenso sub pede durat iter.
 Ipsa velim certè densas supponere frondes,
 Glarea ne molles deterat vlla pedes.
 Ipsa velim spissis umbracula texere ramis ;
 Ignea ne nudum decoquat aura caput.
 Ipsa velim nimbos trepido defendere peplo,
 Sollicitoque caput claudere dulce sinu.
 Adijciam quidquid pius imperat vsus amoris :
 Quaslibet in curas quamlibet apta trahar.
 Discite, qui sapitis, quid sit seruire puello ;
 Cui qui seruit amans, regia iura regit.
 Obsequium par imperio dat, & imperat astris,
 Qui pius in famulo pectore regnat Amor.
 Huic puero, dominã curã qui temperat orbem,
 Quaslibet que voues munia, magna voues ;

F v

Imo

Imò puer magnis spondet sua fœnora votis.
 Quisquis magna vouet, maxima dona feret.
 Sole micat radius; radio lux, luce fit Eos;
 Ridet ad Eoum ver geniale diem.
 Vere viret flos, flore fauus, de rore fluit mel:
 Melle sapor dulci læta sapore fitis:
 Omnis & ambrosio Gnati fluit ore voluptas;
 Gratiaque ambrosio dulcius imbre decus.
 Hic mihi sol, hic ver, hic & rosa digna coronis;
 Lux sed abest, & honos veris, odorque rosa.
 Ver cum sole redit; cum vere rosaria florent:
 Nec cum sole redit, vere, rosæue puer.
 Est quis vt hic dicat: breuis est mora, parce dolori,
 Hunc reuclat niueis alter Eous equis:
 Alter enim lærum promittit Phosphorus ignem,
 Quòd tibi stella dabit, sol neget ipse iubar?
 Tum tibi iucundo nouus ibit Eous Eoo,
 Nocturnumque dabit fulgere luna diem.

ELEGIA XVIII.

B. Virgo & Ioseph dumetis inhærent,
indagantes Puerum: vnde dulce
reportant amoris vulnus.

1. *Spes vbi B. Virginem & Ioseph sefellit; sese in dumetis deprehensos queruntur.*
2. *Suum è spinis dolorem, vti & pueri deplorant.*
3. *Amor ea dulcia adserit esse vulnera.*

Fors vbi Virgo Parens, & par cū Virgine coniux,
 Cuncta pererratis persecat arua vijs;
 Inuenies puerum, simul inueniere puello,
 Spes ait: hæc merces digna laboris erit.
 At verò vacuis fraudat malè credula votis.
 Hactenus vt planum virgo cucurrit iter,

Ecco

Ecce tibi, densis vepretum textile ramis,
 Implicat errantes per loca cæca pedes.
 Ferreus obnixos Ioseph irrumpit in hamos :
 Vincit amor duros durior ipse rubos.
 Quis scit an his spinis Iesse flos hæreat, inquit,
 Quid nisi durus amat pugio dura sequi ?
 Sæpe monet lacrymans: his te puer eripe dumis ;
 Nil facit ad molles aspera sylua pedes.
 Aut si nullus erit dumus ; tamen effuge nullum :
 Fortè repens dumis surget acuta seges.
 Carduus hinc isthinc forsau paliurus aduncis
 Præpediet telis, ô mora dura ! gradum.
 Ah puer ille, meum cor, cui viger entheus ardor,
 Cordis an ergo mei tu tua damna feres ?
 Ast in amore dolor iuuat, & par vrit IESVM :
 Cor ægrum lacrymis miscet vterque suis.
 Desine, dixit Amor, densos perrumpere sentes,
 Desinit ô ! Ioseph auocat inde gradum :
 At spinis vt is ictus erat, desedit in herbâ,
 Et querulâ cœpit sic sibi voce loqui :
 Heu ! vbi Iesseidem terrâ Iesseide florem
 Quærit Amor ; reperit spinea tela dolor,
 Testis erit rubus iste minax in spicula ; testis
 Pes lacer, & lacero qui pede sanguis abit :
 Quis scit an & tenerum seges hirta doloris alumnum
 Implicet, ac scindat spinea sica pedes ?
 Nec fera virgineæ parcent dumeta parenti :
 Quod rimui ; dumis saucia Virgo gemit.
 Indignum facinus ! merces hæc iusta laborum,
 Vt violet sanctum sylua scelesta caput ?
 At tenero iam parce, precor, pia spina Puello,
 Dum licet, inde virum spinea bella manent.
 Sed quid ego plantis mordaces arceo sentes ?
 Quæis Puer errat agris, stat nisi senta seges.
 Nequicquam monui : vos hinc absistite vepres :
 Hæferunt lacero tela cruenta pedi.
 Nempe noui timor vsque sagax discriminis augur,
 Si qua tulit, semper damna ferenda timet.

Virgo

Virgo puerque feris sese, ô dolor! induit hamis;
 Multus arat sanguis trite doloris iter.
 Sic vidi, aut vidisse reor. sibi quidquid acerbum est,
 Fingit amor: cœcum cui timor umbrat iter.
 Sic vbi spina rigeat, quæ ledere possit alumnum;
 Heu! Genitrix Gnati læsa dolore gemit.
 Sic & ego: diræ cor vrunt conscia noxæ
 Vulnera, nunc cordi spicula facta meo.
 Spina silexue pedem si quæ teat aspera Gnato,
 Ah! secat hæc oculos spina silexque meos.
 Floris an ille mei est virgæ è Iesseidæ fructus,
 Mater vt in Gnato vulnere senta legat?
 Quæque parit, pereat? partus sic gaudia carpit?
 Quis ferit ah! pomum; poma nec inde legit?
 Mellitisque oculis nil dulce, nec auribus vsquam
 Hauriat è Gnato Mater amara suo?
 Iamque suum cedris inscribat mœsta dolorem,
 Vt crescente cedro, crescat & ipse dolor?
 Ista parens spinis lætæ sic aggemit vlmò:
 Ni magis hæc vlmus mœsta cupressus erat.
 Tum qui virgineo lateri semper comes hæret,
 Exime dura sinu spicula, dixit Amor.
 Nolo putes istis rubus asper inhorreat aruis,
 Florea cui sento messis oborta solo este
 Vlnus enim tibi dulce decus, sors dura voluptas.
 Dummodò de Gnati viuat amore dolor.
 An non quæ tenero pridem placuere puello,
 Et placeant matri vulnere grata suæ?
 Quod velit, opro velis; & erit voluisse voluptas,
 Si pes vepre laeet, sub pede floret iter.
 Flos si Iesse Bethles spinosis hæsit aristis;
 Quid vetat hunc Solymis denuò stare rubis?

ELEGIA

ELEGIA XIX.

Omnia in omnibus Christus
præfens agit.

1. *B. Virgo enarrat Filium suum omnibus in re-
bus omnia agere, & adesse; sibi autem un-
abesse.*
2. *Felicitatem suam deprædicat, si adforet.*
3. *Pristina sua gaudia commemorat, & suam
præsentem calamitatem exaggerat.*

E St mihi, sitque diu vitæ, precor, vnicus hæres, x
 Vnicus; & vitæ viuida vena meæ.
 Si vacat; illius dotes numerabo, vel artes.
 Sed numero flores vincit, & astra suo.
 Has tamen ipsa canam (nec erit labor) illius artes:
 Et chelyn, & plectrum suggeret, vnde canam.
 Nobile cuique libro prætexit pagina nomen;
 Atque stylum doctis imbuit ille fauis.
 Si qua leui Zephyrus motare cacumina cedro
 Cœperit, hunc Gnati quis neget arte regi?
 Naiadas argutz si sibilus influat auræ,
 Mobilis in crispis ludat & vnda modis:
 Tum dico, meus errantes Puer imperat vndas
 Ludere: de Verbo discit & aura loqui.
 Si volitant pictæ magnam per inane sorores:
 Dico; Puer volucres dirigit ille vias.
 Si docili sulcos infindit arator agello,
 Dux Puer hinc rectum vomeris vrget opus.
 Si Zephyro strarum stagnis silet omnibus æquor:
 Gratulor ab Gnato vitrea regna regi.
 Mênstrua Virgo novos sibi quando refingit honores,
 Accipit ab Christo nobile luna caput.
 Si cæcis obsignat iners nox sidera nimbis;
 Euoluit piceis hic Puer astra globis.

Si cæle

Si cœlo facies arridet amana sereno ;
 Ex oculis IESV lucet Eoa dtes.
 Nodoso gravidæ rurgent in palmitre gemmæ ;
 His rûde de gemmis parturit ille merum.
 Si crocon, & nardum radijs sol adflat odoris ;
 Veris odora croco gaudia Gnatus alit.
 Immensi maris ille breui vim frangit arenâ :
 Ille pares iusto pondere librat aquas.
 Denique quidquid agi sub vtroque videbis Eoo,
 Vnus id omne meus me sine Gnatus agit.
 Primus, & vnus agit Puer omnia, & omnibus imus
 Hæret agens rebus ; quas foris ambit, inir.
 O felix hac prole Parens, quis diceret hospes !
 Sic erat : ast malim dicere : rursus erit.
 Sed qui cuncta regit, velit ô Puer ille parentis,
 Vt solet, arte regi, cuius amore regar !
 Sic precor, inquit Amor MARIÆ : qui quærit Amorem
 Christe tuum fratris gaudia frater amat.
 O ego tum felix, si nunc in Virgine vultum
 Fixeris, vt dulces hauriat inde faces :
 Non sine flore faces. ô quæ tunc gloria formæ !
 O quis tunc animo splendor, & ardor erit !
 Sic ego sperabam ; quæ non id mater alumno
 Sperat ab ipsa suo, cui tot amoris opes ?
 Sed quid? abit, dulcesque abiens simul abstulit ignes,
 Et decus omne, meo si quod in ore stetit.
 Altera quæ Rebecca, Rachel simul altera, & ipsa (a)
 Altera Sara, Puer ni mihi dēsser, eram.
 Os candore rosas, anteiret honore pyropos ;
 Adflaret radijs si Puer ora suis.
 At nunc vt miseram iam candor liquit ; oliuæ
 Pallor, & ante genæ purpura squallor erit.
 Quæ cœlo facies, vbi iam sol exfulat astris ;
 Hæc eadē Marri est, si puer exsul abest.
 Ante quidem pulchram quam sol mirere Noëmi, (b)
 Nunc, & amara parens, ipsa MARIA gemit,
 Omnibus è venis sanguis dimanat amaras
 In lacrymas, aloënque ægra medulla bibit.

Hic myrrhæ facies, sed faucia myrrha sub ipso
Sole fluit : lacrymor, sol quia nullus ades.

- (a) Rebecca, Sara, Rachel pulcherrime Patriar-
charum coniuges.
- (b) Noëmi ob famem diu in Moabitide hospes,
postliminiò redux, ex Noëmi, id est pulchrâ, iubet se
vocari Mara, siue amaram, ob amissos liberos.

ELEGIA XX.

B. Virginis cor, ceu punctum, in liqui-
do lacrymarum circulo subsidit.

- 1. Cor B. Virginis, vt punctum, stat in lacrymis;
cui O, quod suspirat, fit circulus.
- 2. Miratur vario solis in recursu Puerum adhuc
abesse.
- 3. Vt solstitium bis anno recurrit, Et sol tum quasi
stat in puncto; sic optat, vt puer qui sibi est
sol, se sistat matri, eiusque cordi insidat.
Ideoque monet vt redeat.

Mater inexhaustos vbi nubila depluit imbres;
 Confluxit bibulo plurima lymphæ solo.
 Vnde coit gemino de fonte volubilis erbis
 Lymphidus : his lymphis virgo cor abde tuum.
 Vt delphin, hoc maris amor natus aduena stagno,
 Spesque, metusque regit pinna biremis iter.
 Omnis eò geminis oculis vbi cogitur humor;
 Hic graue cor punctum triste doloris agit.
 Multa fugit varijs hinc linea fluxa querelis,
 Vnde sibi luctus circulus amplius ear.
 O suspirat hians; simul vberit vnda doloris;
 Logubris vnde nouis fletibus orbis ear.

O iterum

O iterum geminat, sic tu mi parne parentem?
 Sic miseram? quid adhuc it sine sole dies?
 Hei mihi! quam longum celer hora recurrit in annū,
 Dum queror, & vitæ tædia longa traho!
 Seu pater auricomus vitreo ciet æquore currum;
 Seu lauat hesperio spumea fræna mari:
 Nec cum sole redux oculis adlucet IESVS;
 Nec cum nocte meos visit, vt ante, lares.
 Nec saltem tanto radius breuis emicat astro;
 Conscia nec profugos signat arena pedes.
 Res similis monstro: luxit sine luce: nec vsquam
 Parua sub immensa luce vel aura micat.
 Iamque bis huc reduces aduertit Eous habenas;
 Nec tamen affulsit lætior inde dies,
 Si variat Titan bis seno sidera signo,
 Alternumque redux annus oberrat iter:
 Et bis in alterno, rota quæ fugit annua, puncto
 Sol tibi sistit hiems, sistit & æstus equos;
 Solstitiumque pari puncto discriminat impar,
 Feruidus hinc Cancer, frigidus inde Caper:
 Cur non æqua pares mihi temperat hora recursus,
 Nec variat curas spes reditura suas?
 Si mihi maror hiems, & amor mihi læta sit æstas,
 Cur nisi solstitium triste stat æger Amor?
 Si sua sidereus relegit vestigia Cancer;
 Et reuocet cursas huc Puer ipse suos:
 Obuia si stiterit longinquos meta labores;
 Solstitio hoc æstus quantus amoris eat!

ELEGIA XXI.

B. Virgo reuocat fugientem Puerum.

1. Pueri fugientis labor describitur.
2. Suspicitur Mater varijs de causis abesse Puerum.
3. Monet, vt tandem maternis fleclatur precibus.

Errabunda

Erabunda rapit dubijs vestigia campis,
 Virgo; quies tuto sedit vt alta toro,
 Diditaque innumeris Puerum rapit orbita sulcis,
 Ni metam Solymo fixerit ille solo.
 Nescio plus Matris miseret, Puerine labores:
 Si tener hic agnus; cur labor asper habet?
 Et sic flos, niueis qui Matris inhaereat vlnis,
 Vt quid obit duro spinea tesqua solo?
 Qualiacumque teret sola, sint licet herbida pratis;
 Hunc labor vter adhuc, ceu fera spina rosam.
 Nec dubium, teneris queis lactea vena medullis,
 Franger inexpertos semita longa pedes,
 Ni potius molles via scrupea dissecet artus,
 Et gravis ambustis decoquat ardor agris.
 Interea pulchrum mihi subripit error alumnum,
 Error, siue timor, seu magis asper Amor.
 Eximios Gnati quis nescio torsan honores
 Inuidet, affectusque occupat arte meos.
 Ni potius rapidis (magè quod reor) auolat alis,
 Et inuat vltro crucis tædia dura pari.
 Crux siquidem primis inoleuit adulta medullis;
 Quidquid & edula de cruce mæror alit,
 Sit satis o tandem, mi parue viator; iniquis
 Tanta tulisse vijs tædia, ferre crucem est.
 Ergo recurre pijs, mea vita, Parentis in vlnas,
 Quæ vocat est Virgo, Mater & ipsa Deo.
 Vox cui sit, ceelo Numen quæ deinceps imas
 In terras, placitis sic trahit illa modis.
 Dum trahit hinnuleum, trahit hinnuleiq; parentem
 Fistula, flexanimis fallere docta modis,
 Qui fugeret volucris pennata pericula leto,
 Induit insidijs hinnulus vltro latus.
 Et flecti facilis maternis Gnate querelis,
 Tu placido nolis victus amore capi?
 Fistula blanda canis, lacrymans cui stillat ocellus;
 Suavior ad lacrymas liquitur aura meas.
 Nec tamen ipse meas audisue, videsue querelas?
 Sordior an ceruo sit meus, ergo Puer?

Sed meus hic IESVS, oculus qui totus, & auris,
 Et videt, & questus audit vbiq; meos:
 Nec tamen his lacrymis, ceu relis ietus amoris,
 Huc redit; at nostro spicula corde serit.
 Pectoris ipse mei tu cor, & vinidus ignis,
 Ah! Puer hæc cordis vulnera ferre queas?

(a) *Cernus eanenti fistula adstupet, interim clamor
 ex insidijs sagittâ appetitur, capiturque dulci cantus
 illecebrâ mirabundum animal.*

ELEGIA XXII.

Rerum omnium facies in alia omnia
 amisso Puerō vertitur.

1. *B. Virgo suas arumnas exprimit; ideoque
 optat suum Puerum adsequi, ut ijs exi-
 matur.*
2. *Rerum prius leta facies in tristem solitudinem
 mutatur è B. Virginis dolore.*
3. *Si redeat Puer, & pristina rerum facies re-
 dabit.*
4. *Spondet viatori flores, qui Puerum indicavit.*

TV mea spes, tu Gnate meum decus, exulis instar, &
 Ut quid adhuc vario flectis in orbe vias?
 Tu potes incertâ sic fallere sorte Parentem,
 Qui via certa, sacra qui stata meta viæ es?
 Euge, redux tristi matrem Puer eripe nimbo.
 Me mihi quò rapias? quid mea vita fugis?
 Mater adest: nec adhuc placido me tangis ocello?
 Irradia blando sidere: Mater adest.
 At tu nullus ades. per cœca, per auia rerum,
 Sic sic hoc gremio transfuga parvus abis?

Et plue

Et plus Matre placet, quæ nescio, torrida rupes;
 Lustra vel horrificis exululanda feris?
 Tristis heri dixi: felix ego mater, alumnus
 Tot cui dona dedit, plura daturus erat.
 Heu! tot opes tulit vna dies, iam solibus atris
 Gaudia fluxa dolor, noxque perennis habet.
 Hos ego Virgo Deum peperit pia Mater in usus;
 Semper ut ægra teram, quod teris exsul iter?
 Ten' tenet Euphrates, Tigrisue, Tagusue, vel Hermus
 Iordanisue, nigri vel Melo cultor agri?
 Dic, precor, & sequar æqua tuos, mi parue, labores;
 Et quodcumque viæ est, mera doloris erit.
 Ibo pari nunc mater amans pede Memphim, vt olim
 Et comes, & custos exsulis exsul ero.
 Sed quò vis abeam, rerum cui vertitur orbis,
 Ac mundi facies, altera, mundus abit?
 Ah! mihi sol nimbus, nox Cynthia, nectar amaror,
 Ver gracialis hiems, lilia pulla cinis.
 Iam rosa spina, fauus colocynthus, oliua cupressus,
 Mors mera spes, vitæ nescia vita dolor.
 Adde, quod ille mihi gemini qui luminis instar,
 Hisque oculis oculus, me quasi stella fugit.
 Eia redi rebus sua forma redibit & usus;
 Et mihi ver almo sidere pinget humanam.
 Sol mihi lumen erit; lux Cynthia, nectar ambrosium;
 Flos rosa; veris ebur lilia; vita salus.
 Spe sterili vanas sed vana quid aucupor auras?
 Et sero, quæ nunquam vota beata metam?
 Omnibus ille vijs fugit; omnibus insequar aruis;
 Nec Dryas vlla tulit, nullasue Nais opem.
 Dic, precor, hunc vllis si videris obuius oris,
 Quisquis obis Solymo rure viator agros;
 Et tibi munus erit flos hic de Virginis horro,
 Flos cui cum myrrha Nardinus halat odor.
 Flos grauidus fructu, flos cui rosa cedat honores
 Ipta suos hic stat; sed rosa fluxa fugit.
 Floris odoratâ quid nescio spirat ab aurâ,
 Vnde per ægra redux infuat ossa vigor.

Crede mihi, si quando labor tibi fregerit artus,
 Flos fessum medicâ leniet almus ope.
 Nunc age, carpe viam, pulchri si gratia floris
 Te tangat; puero sed duce, carpe viam.
 Ille, tibi qui signet iter, lux conscia veri est;
 Et via, quâ tendas; quamque sequare, salus.
 Quâ pueri venit umbra, venit lux clara salutis.
 Si latus umbra tuum tangat, Eous erit.

ELEGIA XXIII.

Iosephus suspicatur in obuiâ syluâ
 puerum delitescere.

1. *Iosephus existimat in syluâ Puerum haerere.*
2. *Sperat rediturum.*
3. *Timet è sylua aliquid mali.*
4. *Subit syluam, & alloquitur arbores.*

Hic quæ sylua viret densis incædua ramis,
 Nox cui sublustrum fraudat opaca diem:
 Quis scit, an vmbroso Puerum tuearur asylo,
 Quem piget aprico sole, solo que coqui?
 Si struat hic multâ secura cubilia quercu,
 Hinnuleique patris, hinnuleusque nepos,
 Quid vetat, hinnuleo qui mollior errat, Alumnum
 Abdat inexcussis protida sylua comis?
 Quem bene si noui, (cuiam imagè notus IESVS?)
 Lumina quo viret, deuia lustra subit.
 An non Bethlemio primum iubar abdedit antro,
 Dum Puerum cæco nox premit alta specu?
 Vt lubet, inuis condat se nubilus vmbri:
 Quod teget umbra, suo publicat igne iubar.
 Hoc iubar, esto premant obscura silentia noctis,
 Atamen id nolit perpete nocte premi.

Fraterbas

Fraternas imitata rotas redit altera coelo
 Delia, & alternum Delius ambit iter:
 Et Puer vsque redux luces alternat, & umbras:
 Lux tamen hic umbris ocyor vsque redit.
 Tantus amor teneri sub pectore spirat IESV;
 Ut nequeat lentis vrere corda moris.
 Sed tamen vrit, & errat ut ignis, & vnda sub Euro,
 Qui foret ærumnis portus & ara meis.
 Deprecor, hos ignes gelidis ut misceat vndis;
 Temperet ut sæuas ignis, & vnda faces.
 Sic gemit attollens Ioseph ad sidera palmas:
 Ora natant lacrymis; cætera languor habet.
 Et timet, & sperat, refugitque quod ambit, & anceps,
 Quærit, an umbroso perdat in orbe Deum.
 Inuitat via trita pedes, nox frondea terret:
 Spes hinc tuta trahit; retrahit inde timor.
 Statque, labatque, pari raris ut natat anxia vento,
 Ire diu libuit; sed modò stare iuuat.
 Adspiciens sylvam stat, ut arbor, ad arboris umbram. 3
 Et pauet intrò pedem ferre, referre pudet.
 Hic toruas stabulare tigres, stabulare Leones,
 Est merus. an vincet viuida cura metum?
 Ecquid agat? spes æqua suis sed militat ausis:
 Spes graue suadet iter, spe duce victor adit.
 Quod bene vertat; inuit densis sola confraga syluis:
 Hæc sed inire, statæ est ire salutis iter.
 Exclamat medijs cedris, simul & terebinthis;
 Num pia cedre Deum, seu terebinthe tenes?
 Seu viridi cyparisse caput premis obsita velo,
 Mœsta diu lætis omina verte comis.
 Et mihi redde pium nunc arbor amœna Puellum:
 Grata mei tandem meta laboris eris.
 At loca sola tacent, quercus tacet omnis & vlmus,
 Si non ad Zephyrum murmura bruta darent.
 Quin & amica cauis è vallibus indicat Echo,
 Multa querente viro, nil modò visa queri.
 Istud an immenso de Verbo & Numine restat,
 Numinis ut nusquam vel breuis aura strepat?

Flecte nouas alio stadio Iosephe quadr'gas :
 Area nulla tuis h'c patet apta rotis.
 Quis precor, vmbrosis vbi nox stat plurima syluis,
 Quærat inextincti nobile solis iter?
 Eia Sionæi iuga suspice candida montis:
 Montibus e summis surgit Eoa dies.

ELEGIA XXIV.

Adiurat B. Virgo Puerum, vt redeat:
 sin, eum optat floribus inscribi.

1. B. Virgo adiurat filium, vt recurrat.
2. Monet Matrem reuisat.
3. Omnibus rebus suum optat inscribi IESVM,
 vt vbius reperiat.

S Imemini refugo bis ab orbe recurrit in orbem
 Mobile signifero Solis iter stadio.
 Bisque redit mæror: quavis niger annis in hora,
 Quo sine sole dies, quo sine prole Parens,
 Et nulquam niueæ signant meâ turba columbæ
 Augurium, ac Pueri triste fugacis iter.
 Atque vtinam signent! sed quo magis auis errat,
 Hoc magis in pectus spicula certa iacit.
 Nescio qui fiat, quo longius auolat exsul,
 Hoc propius Gnati cor mihi torret amor.
 Ardeo, ceu Phœbe fraternis obuia flammis, (a)
 Dum procul ab Phœbo triste retorquet iter.
 Te per ego lacrymasque tuas, mi Gnate, measque,
 Has ego, quas læso pectore pasco, faces;
 Per quicquid tibi dulce sacro de flore pudoris,
 Influe Virgineos, influe, Parue, sinus.
 Et potes, & debes, is lucus, & orbis Amoris,
 Vt fugiat, refugoque orbe reflectat iter.
 Vtique facis, poteris. Puer es: iam lude per agros.
 Lude; sed in castos nocte recurre lares,

Virgineone

Virgineone sinu torus aptior vllus alemnno est?
 Grator an casto corde, fit ara Deo?
 Sed quid vbique vagum cassis inuito querelis,
 Nec magis æqua pari, quâ fugit, arte sequor?
 Nunquid t phratæas iter omne reuoluis in oras,
 Et iuuat hic cunas visere Parue tuas?
 Sin tener inuisis Memphitidas exsul arenas;
 Fac, tibi, Gnate, Parens quâ comes iuit, ear.
 Ibo comes; MARIAMne tuus tum faller IESVS?
 Fallere non nouit Virgine natus Amor.
 Si tamen auersas hoc orbe retorquet habenas.
 Et procul hospes abit, non tamen hostis erit.
 O quoties, dixi, paucis quem carpsimus horis,
 Heu fugit ante diem flos tener ille suum!
 Quod superante sui felix de pignore voti,
 Flos modo lætus Amor, spina doloris erit.
 Siqua Dryas syluis occurrit idonea sculpi;
 Hic IESVM docili, spes mea, sculpe libro.
 Siqua virent, serpuntque nouis violaria pratis;
 Has lacrymas, IESVM queis sequor, opto bibant,
 Inscibatque suis folijs flos omnis IESVM;
 Quem sol in viridi luce, vel astra legant.
 Mater vbique suum quò sic deprendat IESVM,
 Quem flos aureolis pinget vbique notis.
 His dolor & violis MARIAM lacrymabile nomen,
 Et mea purpureo vulnera scribe stylo.
 Pulcher honos viduo sic iam florebit amori:
 Flos sit vt iste meis apta corona comis.
 Flos tener vt crescet; fructus sic crescet amoris.
 An MARIA & IESV pulchrior vllus Amor?

(a) Luna quo magis à solo recedit, plenior
 lucem accipit, uti fit in plenilunio.

ELEGIA XXV.

Somnium B. Virginis de suo
hinnulo.

1. Se tenere hinnulum in gremio B. Virgo existimat.
2. Angeli varijs eum ornant donis.
3. Spem vanam Virgo accusat.
4. Inuitat ut tertio demum die redeat, antecertè stella sibi, uti Magis, Puerum indicet.

Rescidit immeritæ tot fœdera facta parenti:
 Parvulus abrupta devia dextra fidem,
 Ut memini, (longi meminisse doloris imago est.)
 Sole bis elapso, lapsus & ille manu est.
 Interea varijs ut ludit opinio formis;
 Haud minus & varium Protea somnus agit.
 Præsertim vacuum si spes rea fraudat amorem,
 Mentiturque nothâ luce salutis iter.
 Credidit ipsa suo (quid non spes fingit amantis?)
 Hinnuleum ceruæ decubuisse sinu.
 Mille parens ludos cui reddit, & oscula mille,
 Et cui delicias mille beata facit.
 Ac cui nascenti tot dona tulere sub antro,
 Nunc etiam superi munera grata ferunt.
 Et decet, an viridem capitis quis tardet honorem,
 Hinnus ubi ceruæ gaudia summa refert?
 Quisque celer iusti sortitur pensa laboris:
 Pars thyma, pars nardum, pars meliora legit,
 Inque manum venit vltro sacrum textura coronam,
 Quæ rosa sit pratis, aut thyma lecta iugis,
 Sic ubi gestit amans felicis ad omnia somni,
 Et fruitur votis Virgo, nec apta frui est;

Eccè

Ecce repente sinu fugit exsul imago; beato
 Heu! gremio Gnatus nullus, & hinc erat,
 Absentem tamen audit amans, tangitque, videtque,
 Sed terigi se, magis perdere vota fuit.
 Fluxus enim quod donat Amor, mox tollet, vt Auster,
 Qui, breue ver riguo quod parit imbre, rapit.
 Heu! nisi fallacem voto sequor aucupe ventum,
 Venatrix Puerum dum sequor ægra meum;
 Quid iuvat incertis amissum quærere regnis,
 Si magè quærentem me magè præda fugit?
 Et magè perdo, pijs quem sic imploro querelis,
 Ac magè materno fraus rapit atra sinu?
 Sic radios sol, sylua comas, flos languidus ostrum,
 Ver violas, Tyriam perdis amelle togam.
 Sed radius cum sole redit, cum vere rosæ flos:
 Nec cum sole redit, vere, rosæ Puer.
 Paruule quid tardas? non tardat & alter Eous,
 Quem reuehit rapidis tertius orbis equis.
 Altera lux surgit spatium mihi longius æquo:
 Ni quoque par sæclis sit tribus vna dies.
 Immenso paruum nihil est, vbi sperat, amanti;
 Vna dies annum, sæcula que annus agit.
 Est quis, vt hic dicat: breuis est mora; parce dolori:
 Sed breuis in læso nullus amore dolor.
 Rursus in æternas lacrymas funestus Eous
 Ibit, & ibit adhuc, qui prius error iit.
 Sis memor; in numerum Diuûm plaudente theatro,
 Fulgere nocturnam lux dedit alba diem.
 Candida que interpretes Diuûm Berhlemide per a
 Euoluit, pauper quem legit herba, Deum.
 Aduertit que Magos viridem præsepis ad aram,
 Stella loqui Verbum docta, nec apta loqui.
 Nec te, Gnate, tuæ lux tertia reddit alumna?
 Quod tua stella dedit, sol iubar ipse neget?
 Vilius Arabicis matris caput ergo coronis?
 Præ que nigris sordet candida Virgo viris?
 Eia, redux tandem moestum Puer influe pectus!
 Luce carens moesto pectore vita fugit.

Si properas ; simul hæcæ salus properabit in vlnas.
Te mihi si reddis, me mihi Gnate paris.

ELEGIA XXVI.

Iosephi somnium de hinnulo
sibi elapso.

1. Ioseph mane somniat se videre fugientem per
spinas hinnulum, suo elapsum gremio, quem
persequitur.
2. Id ipse somnium de Pueri amisso explicat.
3. Docet quomodo Puer sese ad spectu parentum
subduxerit.
4. Explicat quarendi Pueri studium bipertito
dixitum.

VOX IOSEPHI.

NOx ubi sat pronis moritura pependit habenis,
Quam propior rapidis Phosphorus vrget equis.
Tum mihi mira nouis Morpheus simulacra figuris
Exprimit, augurij non caritura fide.
Si mihi cura Puer, quæ nocte, dieque recurfat,
Quid nisi de puero somnia somnus alat ?
Hinnulus hoc gremio mihi vitus abire per auras,
Qui candore niues vinceret, astra fugâ.
Quâ fugit, hamatis seges emicat aspera spinis.
Quâ sequor, inspicant spicula senta pedes.
Sancior infelix, cruor hinc, cruor effluit isthinc,
Pallet ad ærumnas decolor herba meas.
Quique prius viridi flos hic ridebat ocello ;
Semianimi cæpit pallidus ore mori.
Iamque pedi digitos, oculosque aduerto ministros ;
Quæro dein, plagis quæ medeatur, aquam.
Flamma perurendis inserpit adulta medullis,
Cui peperit cæcas spinea sylua faces,

Excitans

Excitor : excit enim mordacis imago doloris,
 Vana quidem, veri sed cui certa fides.
 Anne putas semper nox ludat inanibus umbris?
 Sæpè vigil somno cura reducit opus.
 Testis ego, testisque parens, ut fugit IESVS
 Ad Pharon; & matrem nunc fugit ille suam.
 Meque super later ille, diuque latebit: eundem est,
 Quo iubet ire Puer, vel quibus errat agris.
 Et quibus in syluis volitat, quibus effugit aruis,
 Cor mihi dulce nocens vnde sagitta ferit.
 Si tanti vacat annales audire laboris,
 Vix satis in questus annus, & annus erit.
 Ordinat innumeris igitur rexenda querelis
 Damna, per inuitas euoluenda moras.
 Anna solemnnes pascebat victima flammis,
 Vina quibus sacros aduocat ara choros.
 Cui seges Inda, suas & cui Panchaia messes
 Mittit, adoratis dona cremanda focis.
 Ergo puer, puerique parens comes aduolat aræ,
 Nubila cui puris fumat acerra sacris.
 Est tamen hic aliquis thuris qui vincat odorem,
 Et cui thus ipsum libat odoribus honos.
 Ipse sed ignotus Solyimo nunc aduena templo;
 Postmodò sed pulchro sidere notus erit.
 Inde domum via prona refert Solymitide petra:
 Hinc vir it umbra viro, discolor inde nurus.
 Tres sumus, æqua pari quos iungat dextera nodo;
 Nescio quo casu de tribus vnus abit.
 Is Puer: incertis via quæ rapit inuia campis,
 An fuga, siue repens terror, an error agit,
 Nescio. (Numen enim quis norit, & illius artes)
 Quidquid id est, fugiens, hoc scio, celat iter.
 Tunc ego, tunc Coniux, partimur vterque laborem:
 Par it vtrunque dolor, par it vtrunque labor.
 Mœsta parens dextrum, læuum celer occupo collem,
 Dexter, ut & læuus, fallit vtrunque fidem.
 Iosephum, memini, Syrijs pater anxius oris (a)
 Quærere gestibat, quæ fuga cumque rapit. Quæsierat

Quæsierat

Quaerit, Phariâ Memphis quem detinet aulâ,
 Iosephum; & Regi proxima sceptrâ tenet.
 At nunc Iosepho Ioseph cognominis hæres,
 Incertus Syrijs rursus oberrat agris:
 Hæcioque suum nunc quærit in orbe parentem,
 Sit licet ipse puer; magnus at ille parens.
 Quo sine, quidquid humi premitur, seges horrida spinis
 Vulnerat; & IESVS, qui medeatur, abest.

(a) *Iacob Patriarcha Iosephum suas delicias gestiebat querere, præ desiderio, quem extinctum credebat; & tunc dominabatur Aegypto.*

ELEGIA XXVII.

Iosephus queritur Puerum, uti hinnulum,
 elapsum suo gremio; & inde
 suos dolores exprimit.

1. *Iosephus enarrat Puerum, uti hinnulum, ab se fugere.*
2. *Dolores suos explicat Puer.*
3. *Optat, si non ipse, saltens umbra redeat; uti Ezechia.*
4. *Sin autem, coram se sistat.*

Transfuga securo sic euolat hinnus a sylo?
 Sic me, sic placidum fraudat an ergo sinum?
 Semper erat Deus ille mihi, Deus ille Puellus,
 Mascula cui castis confecro thura focis.
 Ille Puer quoties his sedit dulce lacertis
 Ponderis! & augustum tunc mihi nomen erat.

Ille queat fidâ nexus abrumperè dextrâ?
 Abrupit, profugos quâ rapit aura pedes.
 Sic mihi sancte Puer, caræ sic æqua parenti
 Facta ligas, pactis nec tamen vlla fides?
 Sin tibi sancta fides; fidei qui præmia nescis?
 Nunquid amat, quisquis frustrat amantis opem?
 Memiserum! quantis dolor, ah! dolor ignibus vrit!
 Ille rapit noctes, & rapit ille dies.
 Viderit hos IESVS (quid non videt ille) labores,
 Immemori Ioseph excidit ergo sinu?
 Spinea si quouis horrent sata vulnera sulco,
 Pæoniis hinc nullo cur viret herba solo?
 Pæonijs medicos succos sed vt exprimat herbis
 Ipsa salus, Iesse flos satis vnus erit.
 Quamlibet immensum pueri sinus occupet orbem,
 Me tamen excludit, cui breuis vmbra forem.
 Tunc dixi lacrymans: me, me, sic damnat IESVS;
 Quo sine fio cinis? quò meus ignis abis?
 Quot premis ignotis vestigia tristia terris;
 Imprimis heu! animo tela tot inde meo.
 Dic, precor, ecquid amat, si non Puer ille Parentem,
 Ambient, & ardet amans, inque Parente virum?
 Qui pia sit Gnato, pia sit tutela Parenti,
 Ergo mihi nolis reddere gratus opem?
 Si curis sic prima meis sis cura tot annos:
 Vltimus his curis sit quoque fructus Amor.
 Hinc tot vota, viæque, ærumnosique labores;
 Vt, modo quæ ferrem, præmia ferre vetes?
 Quis scit an ipsa latus propior quæ radit IESV;
 Muta licet, Verbum docta sit vmbra loqui.
 Siqua tamen concors hæres comes vmbra, sed infans;
 Proxima iam Verbo disce diserta loqui.
 Eia, breui nunc vmbra sono, precor, innue Verbum.
 Omnis at vmbra siles: vlla nec aura sonat.
 Vmbra vale: malim reuehat rota læta Tonaptem;
 Tum dicam rapidos sol mihi sittat equos.
 Si Phaërontiadas medio sol axe quadrigas
 Naniadæ imperio, dum ciet arma, stitit: (a)

Marej

Mater vt ad longas spectet, quem perdidit, horas.
 Id sol obsequium denuò ferre neget?
 Non ego Naniades, fateor; sed nescio, magno
 Naniadæ si non sit mihi maior honos.

(2.) Iosue filius Nan, sine Naue, ubi ad Gabaon pugnat contra Chananeos, iussit solem tantisper stare, donec planè hostes fudisset.

ELEGIA XXVIII.

Amoris venatio.

1. Amor Puerum, seu hinnulum venatur.
2. Varios affectus, seu canes viaticos excitat.
3. B. Virgo queritur irritum laborem impendi.

Mœsta sonant igitur raucis iam cornua campis: 1
 Luctificis concors sylua remugit agris.
 Spesque, Timorque, Pudorque, Audacia mista timori
 Præcipitant volucrem, quæ vocat aura, fugam.
 Haud potis æratas canis vlla tenere catenas:
 Abrumpit rapido vincla, morasque pede.
 Nec minus arripedem rapido traho turbine cursum:
 Ocyor orbandâ tigride cura ruit.
 Nempe mihi vires, & viribus additus ardor;
 Quem gelidis niuibus, nec mare vincat aquis.
 Magnanimus comes asper enim labor vrget amorem;
 Quo sine quisquis amat, nescit amore frui.
 Excursionem nemo omne, cauæ genus omne latebræ,
 Quæ tigris erumpit, vel leo toruus adit.
 Ipse leo, si virgo iubes, nouus ibo Leoni,
 Iussis: immani tigridi tigris ero.
 Nil fera parua lepus iuuat: ire per arma leonum
 Est labor; is fori pectore dignus honos.
 Quippe piuin vis nulla, metusque absterret Amorem;
 Ipse, vel vnde cadam, suggerit arma timor.

Quamlibet

Quamlibet horrendâ flectat caligine saltus
 Saltus erit talis area nuda meis.
 Aurea quæ gravidâ depromo tela pharetrâ,
 Sol credo radijs induet illa suis.
 Lux ut aberrantem deprendat, & arguat hinnum
 Seu caua saxa regunt, seu via cæca tenet.
 Spicula tum mittam diræ nil conscia noxæ;
 Qui dabit hîc mucro vulnus, is addet opem.
 Adspicis hunc, rapido qui præuolat impete pernix
 Hinnuleum, rapidis quem timor urget equis
 En, illum volucris defigo protinus ictu:
 Nullus at innocuo vulnere sanguis iit:
 Sic & ego vario palantem calle puellum
 Urgebo iaculis; nec dolor ullus edet.
 Sic ait; atque sibi plumosas vellicat alas,
 Et iaculis pennas adijcit inde suis.
 Inde loci properans, vocat agmina conscia voti
 Sæpè sui, & clamat: quâ licet, ite canes.
 Quâ licet, ite canes: quot Amor sub principe curâ
 Dux regit affectus; crede tot ire canes.
 Quâ licet, ite canes: labor vltimus urget; anhele
 Pectore præcipites, quâ licet, ite canes.
 Sed sit ut in campis, vario via didita flexu,
 Currite: currendo sæpè paratur Amor.
 Forsan ad hoc nomen tam dulce, recurreret aberrans
 Hinnulus in gremium cerua beata tuum.
 Nunc & ager, teneris modò sæpè quod egerat annis.
 Hinnulus, ut ceruæ sit comes vsque suæ.
 Sed nusquam lateri, latus atterit ille parentis.
 Ah! fugit, ac fugiens Parthica tela iacit,
 Siue graues stimulos sub pectore linquit amantis:
 Quales verna perens arua relinquit apis.
 Si quid enim dulci felix amor occupat vsu,
 Hoc perit, hinc læso gliscit amore dolor.

ELEGIA

Ga
 sper
 at.
 endi.
 : 1
 ri
 5
 11
 iber

ELEGIA XXIX.
Noctem infomnem ducit
B. Virgo.

1. *Stellas interrogat, nuncubi Puerum spectant.*
2. *Luna respondet sibi nusquam visum puerum.*
3. *Sol tandem adserit agere Ierosolymæ.*

Nox subit, & tacitos vigil euocat Hesperus ignes,
 Ac niueis pernox Luna recurrit equis.
 Iam placidum suadent tranquilla silentia somnum;
 Dum filer omne pecus, dum filer omnis auis.
 Nulla graui sed cura filer sub corde parentis
 Nox erit in tristes peruigilanda moras.
 Accliuo sedet ergo solo s quo sedit, ab ipso
 Gramine, gramineum substruit arte torum.
 Inde uerecundis laxans sua uerba querelis,
 Nescio quos dubio uersat in ore sonos.
 Tandem suspiciens taciro labentia cælo
 Sidera; perspicuas ætheris ire faces,
 Dicite, stens dixit; (nam uos lux conscia) stellæ?
 Nuncubi de puero nuncia certa meo?
 Hæc ego mater ouans, illo quæ pauit alumnum
 Vbere, (quale suat Virgine matre) Deum,
 Vos equidem uidi festos (meminisse potestis)
 Ad Bethlen hilari ducere nocte choros.
 Quin etiam fulsit lux clarior omnibus astris;
 Cynthiaque est albis ocyus orta rotis.
 O ego tum felix, pleno dum candida uultu
 Lustrauit rutili culmina dia specus!
 Torus & in tenues æther descendit aristas,
 Magnus ubi tenero uagijt ore puer!
 Visa mihi tum Bethla nouum de Numine cælum
 Fulgere cælestes hic tot ière chori.
 Conscia quam ueri tua uox tunc, Angele, dixi
 Naper erat! tantum quo modo ducor decus!

Nascenti

Nasceni Pueri tot si nox gaudia fudit :
 Nunc vbi iam natum quaero, negabit opem ?
 Pleiadesque, Hyadesque, quibus fuit imbrifer humor,
 Dicite, vel lacrymis par liquor ite meis.
 Manaliq[ue] Vrfa, polo cui peruigil excubat ignis,
 Dic vbi nocturno iam latet orbe Puer ?
 Me fugit hoc, stellas quis velit habere magistras,
 Pernox queis oculus, cum mare lustrat humum ?
 Cui sic siderea Regina decora chorea
 Visa loqui, radijs si tamen apta loqui est :
 Nil nocti, & Pueri : qui cum sit clarior ipso
 Sole, putas illum nox queat atra pati ?
 Hac ita, mœsta Parens quas iam diuertet in oras ?
 Certa fides soli est : experiamur ait.
 Dic pater Heliadum, quo non sit certior index,
 Indicio Gnatum, fac sequar, oro tuo :
 Perspicuis siquidem lustras vigil omnia flammis,
 Quaeque per alta patent, quaeque per ima iacent,
 Ut quid agas noris : si nescis, quarimus illum,
 Quo sine lux Soli nulla, nec vllus honos.
 Nunc age, dic Titan, (frustra Titanida Lunam
 Consului) gressum quo rulit orbe Puer ?
 Is semper mihi primus amor, semperque voluptas
 Ultima ; quo semper sospite, sospes ero.
 Quem modo si reperis, geminos seruabis in vno
 In Pueri certe non nisi viuo meo.
 Si cado : posco meos aeternum viuat ut annos.
 Optima pars vitae viuat ut ipse mea.
 Sol quid ad haec ? roseis emerfit pulchrior undis,
 Purius & pulchro sparsit ab ore iubar.
 Atque loqui radijs (radij vim vocis habebant.)
 Visus : io ! felix i mea mater, ait.
 Iam decus ille tuum Solymas Puer haeret ad aras.
 Quis nescit, Solyma quale det vrbe iubar ?
 Mira loquar ; sed vera, nouis micat ignibus ignis ;
 Scilicet ara sacras vertit in astra faces.
 Dixerat : & radio propiore salutat Eous
 Virginis ora ; nouum sol trahit inde iubar.

H

Inde

Inde (fide maius) soli sol alter oriri
 Visus, & ire nouus Virginis ore dies,
 Et quis adhuc dubitet, gemino sub sole puellam
 Posse latere; merum qui sit vbiq; iubar?

ELEGIA XXX.

B. Virgini Pueri se sui delicijs fraudari
 ingemifcenti condolet
 Ioseph.

VOX IOSEPHI
 AD VIRGINE M.

I Am sine Mâre Puer, per saxa, per inuia curfat,
 Deuius obscuris ergo viator agris?
 Et sine prole Parens incertis turbida votis,
 Ter cum sole redux horrida lustra secat?
 Et bis agens trepidas somni sine munere noctes,
 Mille per amfractus, nubila cura redit?
 Quò vaga Virgo ruis, tugurî cui limen, & ara,
 Quam Solymæ lustras, vltimus orbis erant?
 Et iam nulla ruis innectens vincula curis,
 Protrahis immensi triste doloris iter?
 Vt chalybem tacitâ magnes trahit arte, sequacem
 Iris aquam, paleas succina, ramus ouem:
 Sic & Matris amor rapit in sua vincula Gnatum,
 Sed fugit auersis, ceu foret hostis, equis,
 Hæccine summa tuis floreat adorea curis;
 Si nequeas fructu cœlite Virgo frui?
 Si qua Parens decimæ tulerit fastidia lunæ;
 Ante suos ludit pumila turba pedes,
 At puero ludus, tibi non nisi nescia ludi
 Cura, vel è curis hinc timor, inde dolor.

Et gemis;

Et gemis ; & nescis, matrem cur vitat alumnus :
 Ut quid enim ? pueri lusus id, ane dolus ?
 Terror, an ira, piæue recens offensa Parentis ?
 Absit, abest crimen Virgine: Paruus amat,
 Et pia Mater amat, quem nescia quærit, amantem ;
 Vulnificasque absens accipit inde faces,
 Arcus abest, an adest, dubito, in noua damna parentis ;
 Ignea tela redux cuibrat hostis Amor :
 Tela quibus blando solem Puer vreret igne ;
 Aut si nobilior sole quis ardor ear,
 At nil non patiare ; ferēs vel mille pharetris
 Spicula missa, Puer si modo præsto iacit.

ELEGIA XXXI.

B. Virgo cum suo Iosepho Puerum inuestigans , spondet illi viatori, siue pastori, qui eum indicarit, munus.

1. B. Virgo & Ioseph Puerum indagant.
2. B. Virgo petit, num quis obuium habuerit Puerum :
3. A quo, esto sit paruulus, magna dona recipiat.
4. Adferit his erumnis suam probari fidem.

Virgo, vir adde comes, partitur vtrimque laborē,
 Hic Solymam, Solymos illa reuisit agros.
 Equus vtrimque dolor ; si non in Virgine mœror
 Acrior, in Gnato quam sua vita fugit.
 Immemor ergo sui Virgo, teneri ue pudoris,
 Lustrat in exasis ardua saxa iugis:

H ij

Obuia

Obuia siqua ferant oculis vestigia parui
 Errabunda pedis, qua via cumque rapit.
 Et sic orsa queri est; raras vox parca querelas
 Frustrat, adhuc hincit hos tamen egra sonos:
 Fors illum tenet umbra, nigro que secubat antro;
 Forsitan aprico decinet herba solo:
 Forsan & his, quos specto procul, sub montibus errat,
 Forsitan & valles, & iuga sola terit.
 Quis scit an hæc deserta peruenit, & quibus olim
 Suceerat Elias, Sinica resqua subit.
 Fortè peregrino quod si quis in orbe viator,
 Seu vir, siue nuptus par quoque tendat iter:
 Vos ait o si cura mei est, Puer obuius vsquam
 Si steterit, Pueri dicite, mater vbi est?
 Mater vbi est? facili que manu contingue dextram;
 Et facilem comiti iunget vtrique manum.
 Obuius adsurget illi chorus omnis Amorum:
 Ecce rerique alis Dux iter ille sais.
 At Puer hic parvus, quid tum? sua copia paruo
 Non deerit, magnas quo minus addat opes.
 Faruus onyx, paruisque adamas, paruisque pyropus,
 Grande tamen rari muneris instar habet.
 Quia & apis non magna fauos, paruisque racemus
 Nectar alit: paruis gratia rebus inest.
 Festiui Pueri quem non inuitat amorem
 Gratia, qua gratas quisquis amatus, amat?
 Videris haud dubium tu, quisquis es ille, viator;
 Vltro sequere, simul te volet vltro sequi.
 Pacatum regit ille suis sub legibus orbem;
 Maxima cui paruo pectore cura sedet.
 Nunc agetum mihi, quaeso, pium modo que re Puellu:
 Quæsito ab Pueri præmia magna manent.
 Non procul inuenies, quid non speremus amantes?
 Quis scit, & hoc nescit Dux sit an ille tuus?
 Dux certe meus iuit heri Puer omnibus aruis:
 At hodie nullo stat comes ille solo.
 Siccine, qui Solyma radios iubar altius arâ,
 Absistas sociâ, lux mea Gaare, manu?

Nec meus

Nec meus esse velis, rot adhuc fallentibus horis?
 Qui tam lentus abes, quo sine vita perit,
 Dum modò sint horæ longi duo sæcula luctus,
 Quæ parit amisso nubila sole dies?
 Iam scio quid sit Amor: daris in coribus alas
 Atterit, vt fugiat, nec reuolare queat,
 Cur adijt Solymas supplex ad Numinis aras,
 Numen vt hîc perdat, dum redit, orba Parens?
 Hæcine sancta fides, pietas si fallat amantes?
 Quod pia sim, me cur impia damna grauant?
 Impia si sint damna, meis, quæ sanctus alumnus
 Imperat, est damnis experienda fides.
 Experiare licet, mi Paruule, Matris Amorem,
 Crescit ab ærumnis, quem dolor vrget, Amor. ”
 Quid moror ergò? moras Amor igneus odit & horas: ”
 Quicquid agit, puncto protinus vrget agi. ”
 En, properat; nec plura: inuat labor asper. IESVM ”
 Qui sequitur, nescit triste laboris onus. ”

H iij.

ELEGIA

ELEGIA XXXII.

B. Virgo viatores de Puerō
interrogat.

1. *Viatores de suo Puerō interrogat.*
2. *Describit eius pulchritudinem.*
3. *Suum in vestigando studium exprimit.*
4. *Vanum tamen laborem accusat.*

N Vlla tot emensis cui meta stat vltima campis,
 Lassa sub hac palmā debile flecto latus.
 Arque viam propter, puluis quā plurimus vndat,
 Aduenaque in spisso puluere spissus adit;
 Vos precor, eia viri, Solymus quos euocat ignis,
 Dicite, lux Gnati nuncubi visa mei est?
 Vosque nurus Syriae, Sidoniadesque puellae,
 Dicite; vos Pueri nuncubi tangat amor.
 Tangat amor (voveo) profugi, quem venor, Alumni:
 Dulcior haud vllus fructus amoris erit.
 Mox illi roseas portas Aurora recludet;
 Viderit vt casto surgere manē toto.
 Aureaque astrigerum prætexit vespera velum;
 Viderit vt somno lumina fessa premi.
 Quid Pueri roseas auras, radiosue decoros
 Enumerem? numero ceditis astra meo.
 Quā secumque tulit; flos pulchrior omnis & arbor
 Emicat, & pictis ridet amæna comis.
 Lux tamen hæc tam clara latet. quis crederet vmbra?
 Qui prius his oculis sol, modò nimbus erit.
 Nunquid & est Puerō fraus, cui mens nescia fraudis?
 Quidquid id est; Matris gaudia fraudat Amor.
 Ludus Amor Gnato, quo non sit pulchrior alter;
 Qui nunc sit superum forte remensus iter,

Agr

Aut alit Hesperios, alio vel in orbe Britannos,
 Vt bibat è Tamesi, diuite siue Tago.
 Sic licet ætherias petat, vt Iouis armiger, oras,
 Aut terat ignotum solus, vt agnus, iter:
 Mœsta ramen scopulos volucris super emico cursu,
 Quæque rigent densis hirta fruteta rubis.
 Hæc ego de speculâ turres contemplor & arces,
 Quæque parent Syrijs diuisa regna plagis.
 Et sicunde Puer varijs occurrit in agris,
 Illicet hunc IESVM suspicor esse meum:
 Aut mihi de tenero qui nunciet omen IESV,
 Aut memor huc saltem nuncia verba ferat.
 Inde cauis procurro vijs, & compita scindo;
 Rursus inexpertas sedula lustro plagas.
 Pulueræ nubis si quis globus errat arenis;
 Aduena fors Pueri de pede puluis adest.
 Si Zephyrus dubias quid lene susurrat ad aures,
 Nunciat hic IESVM forsan adesse meum.
 Et volucris folium si mobile palpitât aurâ;
 Dico gemeas: denso fortè later folio.
 Denique si qua breues arctant vestigia sulcos;
 Has memores IESV suspicor ire notas.
 Omnibus in rebus sic auguror omnia vota.
 Omnibus at votis lugubre capto nihil.
 Quò magè promta sequor, minus adsequor orba Puellû.
 Et magè me perdo, quo magè quæro Deum.
 Nec tot adhuc reuocatur amans Puer ille querelis,
 Quem mare, quem tellus, quem tenet æthra suum.
 Heu! malè nunc pietas artes exercet amoris;
 Ars si nulla Deum corde, manuue capit,
 Qua capiam nunc arte, capi si corde Parentis
 Abnuat; vnde sibi retia texit Amor?
 Hic quæ vena trahit venam, fibra plurima fibram:
 Dic pia fila, quibus construat arte plagas.
 Quo si corde capi velit, vt sacra præda parenti;
 Viuet ad hanc prædam bis sibi salua parens.
 Nec poterit, (mors frange tuos, iam vinceris, arcus.)
 Dixit Amor, vitæ vita secunda mori.

H iij

Ere

120

Esto vel extremo lethi de frigore vultus

Falleat : his gliscet ignea vena fibris.

Nam fata vita Deo nullis obnoxia damnis:

Post animam hoc animus corde superstes erit.

Vnde vel egelidis mors cede sepulta fauillis;

Vira sub exsanguis posthuma corde salit.

Nec valet his animæ vis ignea cedere venis:

Queis Puer hæret amans, cederet exsul amor?

Attamen his oculis cessit, qui cedere fibris

Nescit, adest semper, qui mihi semper abest.

LIBER

LIBER TERTIVS,

S I V E

TERTIVS DIES,

quo Puer repertus in templo.

ELEGIA PRIMA.

Varia explicat desideria.

1. Longiorem absentis Pueri moram vix sustinet.
2. Vt varius anni est cursus, sic optat par se Pueri ad se recursus.
3. Vt Sunamitis ab Elizeo Puerum recepit exstinctum;
4. Ita se solatur Pueri recipiendi incundâ memoriâ.

Tertius auratis Pyroëtra retorfit habenis
 Phœbus, ab Eoo lux rediuiua mari;
 Et mihi tristis adhuc atris nox incubat alis;
 Nox, cui non radius, stella nec vlla micat.
 Quas non lustris vias? queis non iter explico campis?
 Nec datur ah meram tangere posse meam!
 Vt quid adhuc duris illuitor fracta salebris,
 Quæque Puer pressit, rursus & arua premo?
 Puluereo sonipes celer vt rapit impete campum;
 Turbida sic varijs cura recursat agris.
 Si spicis alis murum nox implicat orbem;
 Me coquit hesternâ cura diurna face.

H v

Sic tce

Sin terram violis sol comit amarus & auro,
 Orta dies luctus Hesperus ater erit.
 Si ver, æstus, hiems, autumnus oberrat in orbem,
 Versicolorque novas temperat hora vices;
 Cur & non itidem par ordo recurrit amoris?
 Et variant luctus gaudia mista meos?
 Hoc gremio quam dulce meus modo pondus alumnus!
 Quam bene securâ crevit & ille domo!
 Hospitio Puer hoc felix! felicior isto
 Hospite Virgo Parens gaudia quanta bibit!
 Ut vox vna beat, sic altera fallit amantem;
 Delicium sed iam non magis, Gnate, meum es.
 Te per ego, pietas tibi siqua superstes, & ardor
 Pristinus, ac matris gratia siqua manet:
 At manet, æternumque manebit, & vret uti sol,
 Qui semel hinc hæsit, semper inhæret amor.
 Non alius quam Matris amor res nescia vincit,
 Qui magis sit fidus, quam foret ipsa fides.
 Tu tener expertus quam molle cubile Parentis
 Sit sinus; in molli Parue recumbe sinu.
 Sed fugis, & (mirum!) fuga pugnat inermis amanti,
 Quot matri profugo de pede tela iacis!
 Dulce caput Puerum, nullus quo pulchrior ardor,
 Sustineam sicco lumine dura rapi?
 Sollicitum cervos animal, sine viribus agmen,
 Ut pernix agili veles adurget equo;
 Et latus aratis transfigit inermis sagittis:
 Præpete sic iaculo cor ferit acer Amor.
 Cui caput æstivo mors icerat ignea telo,
 Ut gemit Gnatum Mater amara mori;
 Ludentem gremio reperit Sunamitis alumnus: (a)
 Mi fuga quem rapuit, sed queror usque rapi.
 Non vatis mihi posco preces, qui vate sed omni
 Maior, ut hæc sese sistat op ora, precor.
 Sic ubi se sistet Puer, altera vita parentis
 Influet in venas, mors quibus atra subest.
 Si tamen haud sistat, redeunt in corda sagittæ,
 Et fugit è venis anxia vita meis.

Heu ! an adhuc anras vacuis implebo querelis ,
 Et rapiant cassas flamina surda preces ?
 Rursus inexhausto rurescent lumina fletu,
 Et Iordan lacrymis crescat ut ante meis ?
 Ut quid adhuc sine prole parens, sine germine ramus,
 Flebit in ærumnas Mater itura suas ?
 Sic ubi semineci separ à corpore Gnati
 Corpus abest, saltem corporis umbra redi,
 Est aliquod viduo tandem solamen amori,
 Spes ubi rapta, memor si sit imago spei.

(a) *Sunamitis mulier ab Elizeo, quem hosp-
 itio accipere consueverat, filium suum rediitum
 recepit.*

ELEGIA II.

1. *Gratissimum sibi filium Virgo requirit
absentem.*
2. *Ideo dolet eum emanere.*
3. *Inuitat celerem ad reditum.*
4. *Incundâ è suo partu gaudij memoriâ re-
uocat.*

Q Ve mihi prima sterit nascenti gratia Christo,
 Heu ! fuga iam nato vota suprema rapit.
 Quod placeat nihil est, raprum nisi reddat alumnus :
 Hic ubi raptus abest, dona quis vlla legat ?
 Ecquid amans teneat, quem non tener ardor IESV ?
 Quod Pueri pulchro gratius ore decus ?
 Sol equidem gratus, roseo qui floret in ortu ;
 Grata simul castis æmula luna rosis :
 Et rosa grata, rubris quæ ridet amæna labellis,
 Grata ligustra tudem vincere nata niuem ;
 Gratus ager, viridante seges cui fluctuat vndâ ;
 Grata viret Syrio cedrus adulta iugo :

Fons

Fons gratus, vitreis qui ludit, & errat in umbris,
 Grata, super fontem quæ canit, Attis avis:
 Gratus apî, viuo flos qui pubescit in horto,
 Gratus & impastæ rosæ maris almus oui:
 Gratus & hinnuleus fœtæ per opaca parenti,
 Nec minus ipsa suæ gratâ capella capræ;
 Grata columba, suæ cui concolor ala parenti est.
 Grata sibi quærit pignora, quisquis amat.
 Grator ipse suæ Puer omnis at arrha parenti est:
 Haud scio, si cuiquam grator vllus amor.
 Quem Pueri tenero nil gratia tangat in æuo?
 Et talis Pueri, cui sine labe parens?
 Sed fugit, & fugit v'sque piam sine more Parentem.
 Hei mihi! quæ stringat vincula, rumpit Amor.
 Haud equidem memini, Puerum per deua quæri,
 Hic vbi multa parens cinxit vtrîmque latus.
 Quæque nurus reducem dextrâ deduxit alumnum,
 Quisque suas pastor nocte reducit oues.
 Hinnuleum sua cerna, rudem læa fœta leonem,
 Se dace, consuetas suadet adire domos.
 Mille vides errare meos his collibus agnos,
 Pastor ait: solus sed meus agnus abest.
 Vivite felices, quæis fors tam læta, parentes:
 Non ego sic, toto cui perit orbe Puer.
 Si tamen ille perit patrijs Puer exsul ab oris,
 Solis vtrâque domo qui sua regna colit.
 At perit ille, grauis mihi nunc dolor, ante voluptas;
 Nec properat medicas applicuisse manus.
 O quoties letho, sæuisque obnoxia curis,
 Sancte veni, dixi: nec tamen ille venit.
 At maule medijs pardis errare, vel vrsis,
 Quam sua virgineo claudere vora sinu.
 O quanto satiùs materno querat asylum
 In gremio, & Matris pendeat ore Puer!
 Cui prius expressi grauidis lac prouida venis,
 Fas sit vt Hinnuleo Cerua beata fruar!
 Hinnuleum sibi cerua parit sine labe, nec vllas
 Delicias felix inde regustat amor.

Irgone Virgo parens aeterni gaudia Verbi
 Gignit, vt hinc discat nil nisi posse queri?
 Vt memini (memori quod sol non eximet auro)
 Quot dedit augusto præmia Bethla specu;
 Tum mihi cor tristi dolor acrior effodit æstro:
 Quæ gaudi, hæc eadem norma doloris erit.

ELEGIA III.

B. Virgo visa suauiter queri, & non
 queri de absente Puerō.

1. Miratur abs se Puerum abisse.
2. Monet Puerum de periculis suis.
3. Spondet abs se tutelam suo filio.

A Virea pacato ridebant sidera cælo,
 Et secura meo gaudia clausa fini.
 Sic equidem rebar, mihi dum comes hæsit IESVS;
 Illic nox oculos opprimit orba meos.
 Nullibi spectro pium (nubes pro quanta!) Puellum.
 Hei mihi! stat tristi nube sepulta dies.
 Curro, recurro, viasque vijs intexo; nec vsquam
 Pareat, inexpertum quæ sero cumque gradum.
 Adsit amans; hoc opto gemens, sed vt hinc orbis
 Matre fugit, nostro sic fugit ille sinu.
 Nunquid amat fugiens vidui diuortia fontis
 Riuis, an vltro lacer Matre virente cadit?
 Nunquid ab ipse suo radius se præsecat astro?
 Vitat odora suum mellis alumna fauum?
 Nunquid & absistit tener agnus, & vbera fallit;
 Quærat vt ardentem in sua damna lupos?
 Ecqua, precor, blandam fugit vltro columba parentem,
 Mitius infesto dum premit yngue fugam?
 Quin etiam torua nec abhorret asylon alumnae
 Ipse leo, cui sit fata læna salus.
 Et tener, imbellis que fugis, mi Gnate, Parentem,
 Præda nimis seuis insidianda feris?

Sis me!

Sis memor, vt quondam Bethlemidas inter aristas
 Tristis Idumæis sæuijt Vrfa iugis.
 Non furor Herodis sat cædibus imbuit enses ?
 Millibus è multis victima & ipse cades ?
 Forfan adhuc prisce superat noua flamma furoris,
 Quam foueat Solymo vna fauilla foco ?
 Candida quâ pieras æternos educat ignes,
 Ara tibi iuges pascat & ita faces ?
 Impius insontem sibi quo furor immolet agnum ?
 Pascit auernales ira Megæra focos.
 Pœnè suum Ioseph frater si dedit orco,
 Ecquid ager Solymis qui leo sæuit agris ?
 His errabat agris, queis tu modo forsitan erras,
 Forfan & errantem qui premar, hostis eris.
 Ast ego te quouis malim defendere telo,
 Quique vir hâc consors sit mihi, quæque nurus.
 Ferre per extremos populos, te ferre per æquor
 Non labor vllus erit, nec graue Matris onus.
 Dirus Idumæis pardus dum sæuijt oris,
 Hærebas gremio sarcina blanda meo :
 Serpebasque cauis per colla, per vbera palmis ;
 Tum fuga dulce decus, non fuga ludus erat.
 Me dube te Pharijs timor vt stitit aduena campis,
 Sic mihi suadet amor rursus adire Pharon.
 Sædedit hoc olim duro pia cura timori,
 Abnegat id, blandus quod modo suadet amor ?

ELEGIA IV.

Bethlemij gaudia recenset, nec vllum
 in quærendo Puerò defugit
 periculum.

1. B. Virgo incertam, & fluxam mortalium sortem, & suam deplorat.
2. Bethlemij gaudia commemorat.

3. Quærit

3. *Quæuis discrimina inuadere ardet.*

4. *Varij doloris affectus.*

Quam nulli securus honos, & fida voluptas,
 Lubrica dum vitreo fors rotat orbe globum,
 Testis ego, quis tale nefas in Matre Tonantis
 Crederet? infido spes modò lapsa sinu est,
 Atque illo sublapsa sinu, quo pignora vitæ
 Hauserat, arbitrio qui regit astra suo.
 Damna diu pressi, sed pressa silentia tandem
 Rumpe dolo; mœstus rumpere cogit Amor,
 An pius amisso taceat iam Nomine mœror?
 Impia sit pietas hoc tacuisse nefas.
 Si tamen esse nefas sinat hoc Puer ille Parenti,
 Qui vouet è damnis gaudia sera suis.
 Hoc ut ut est, hæc inter atrox grauat angor amantem,
 Nunc uti nox tristi lumina nube premit.
 At potius, mea lux, funestos discute nimbos;
 Quæque redis, Matri pristina dona refer.
 Vis ut Bethlemio memorem sata gaudia cælo,
 Cœlicolumque agiles festa per astra choros?
 Vagitusque pios teneri libasse Tonantis,
 Lux ubi concubiâ nocte dat ire diem?
 Flens memini, pleno quæ rustica turba canistro
 Puniceis promptis poma marita pyris:
 Pastores memini sacris accumbere cunis,
 Quò vocat ignaros vox sine voce Puer.
 Ut taceam Reges, possitis hinc inde tiaris,
 Ad Pueri paruos procubuisse pedes:
 Regiaque augustæ tum dona tulisse Parenti,
 Qualia fert Indus, qualia diues Arabs.
 Quot si virgineus meruit tot præmia partus,
 Quid verat ab Gnato gaudia Virgo legat?
 Aut saltem latebris quæcumque decerrat opacis,
 Nobile sidereo carpat ab ore iubar.
 Si, Pueri nascente, regit dux stella Sabæos,
 Quid laret hæc, cæco dum fugit orbe Puer?

Me neq

Me nox densa tenet; Magus indice ducitur aastro:
 Virgo Magi pretio num minus instar habet?
 O, ubi præradiant Pueri duo sidera vultu,
 Dux meus hinc geminam lampada ducat Amor?
 Et mihi pandat iter, nec erit via longa parenti:
 Millia mille breuis vix mihi passus erunt.
 Non est quis metuat, me nequa pericula frangant;
 Neue labore graui, neue timore premar.
 Perrumpam Libani iuga quamlibet aspera saxis,
 Me nec in astra minans terret Itabyrius.
 Nec timeo, licet iusuetum procul ire per æquor,
 Quaque regunt venti nescia vela, sequi.
 Spes quacumque trahet, retrahetque, sequemur IESVM.
 Res est imperio plena Tonantis Amor.
 Is quo ferre iubet, fors dura ferenda periclo est;
 Arguit in duris ferrea cura fidem.
 Me trahit ingenius Gnati decor, & fata celo
 Gloria, quæque pio gaudia corde latent.
 An potè sit vacuo gremio quod talis alumnus
 Desluat? ante fluent astra caduca polo.
 Sic, licet ægra, sequor, nullis tamen adsequor aruis:
 Quaque sequor, tacito murmure sæpè queror:
 Quo mi Gnate fugis Matrem nil tale merentem?
 Tale quid error amans, quod mereatur, agit?
 Error amoris erat, nec idonea noxa piaclo,
 Credere fors comitem te mihi, siue ducem:
 Sicut eras mediâ turbâ, quis crederet vnquam,
 Te Puerum, & solum deuia regna sequi?
 Nedum iusta piæ sic fallere vota Parentis,
 Si modò fallis amans qui mihi plura voues?
 Si mora lenta grauat, nunc & vis dura laborum,
 Multa moræ sponder scœnora fidus Amor.
 Intereâ dulci spes quæ defraudat amantem,
 Tædia cruda moræ condier alma fauo.
 Ipsa & ego profugi Gnati non immemor vsquam,
 Signabo titulum quolibet apta loco.
 Dulce mei siquidem nomen me lenit IESV,
 Si minus ærumpnas leniat ipse meas.

Arbor testis erit, si nouit & arbor honorem
 Quid dubitas? Pharijs hunc pia nouit agris. (a)
 Mi IESV en cedris inscribo; sed opto viator
 Non alius, Gnatus quam meus, ante legat,
 Vel semel hac placidos IESVS aduertat ocellos;
 Plus satis est: semper solis id instar erit.

(a) *Ea viâ quâ Christus Puer in Egyptum fugit, arbor se Christo inclinavit; adhuc superstes sub Theodosio iuniori. Sozomenus.*

ELEGIA V.

Viæ solatium Filio exoptat.

1. *B. Virgo omnes viarum molestias optat amoliri ab suo Filio.*
2. *Monet Iordanis viam aperiat:*
3. *Et ut cedrus suâ umbrâ Christum tueatur.*
4. *Affectus suos, si redeat, explicat.*

VOX B. VIRGINIS.

Quâ miseræ longinqua trahit diuortia Matris
 Paruulus error, pati me pede vita fugit.
 Quercus ut hibernis luget, squalletque sub astris
 Nuda comis; Gnato sic gemit orba Parens,
 Attamen vnde graues curas solarer, & æstus,
 Improba fraudat opem spes. Amor adde preces.
 Imperium dic esse preces, quas Mater alumno
 Lego: Puer gaudet supplice voce capi.
 Ergo graues Gnato iam deprecor anxia casus,
 Et, ceu mater amans, omnia dextra canam.
 Ah! ne te Boreas, ne Sirius vrat, IESV!
 Nec stupeant bruto lactea membra gelu,
 Nec Domini teneras via deterat aspera plantas!
 Nil facit ad molles glarea dura pedes.

Isacila

Ifacijs Iordan via si steter arida castris, (a)
 Tu vaga Nympha Deo siste parumper aquas.
 Siste, pijs equidem teor est ea gratia lymphis,
 Vt siccum liquido sternat in amne solum.
 Doris Erythreis parua ne Naiadi crimen
 Exprobret, immensum quæ scidit vltro fretum,
 Si se Nympha pio fidit in diuortia seruo;
 An Puerò, & Domino furda negabit iter?
 Sin vada dedignans, tener ambiat aduena campos,
 Siria quâ Syrios stella deurit agros;
 Opto, cedrus densis cui nox stat frondea ramis
 Pretexat Puerò, mitis vt vmbra, caput.
 Persea & ipsa suos quæ flexit cernua ramos, (b)
 Dum fugeres Syrios paruulus exsul agros;
 Fronde piâ profugum te rursus obumbret, IESV,
 Si Pharium memori mente reuisit iter.
 Est aliquid tenero quæri solamen Alumno:
 Quid iuuat, hæc inter si perit ipsa Parens?
 Iordanis pia Nympha vale, cedrique valete;
 Omnibus his votum gratius ipsa canam.
 Opto cauam rupem cor induat omnibus aruis,
 Aduocet vt Verbum vocis imago suum:
 Tum Puerum, varijs noua quem via distrahit oris,
 Arctius appresso stringeret ore Parens:
 Sidereisque oculis raperet noua lumina vitæ,
 Nox intempestis quam grauat atra malis.
 Quæ, si vel radium Gnari decerpat ocello,
 Iris vt à pulchro sole, decora foret.
 Quin & ab his oculis gelidas vis ignea venas
 Influeret, queis sit viuus ignis Amor:
 Et fugeret, mors si qua meis sedet algida fibris;
 In mortem, Pueri lumina fulmen habent.

(a) Iordanis se diffidit Hebræis; sic & mare Rubrum.

(b) Persea arbor ostenditur in Ægypto, quæ se Puerò eò fugienti inclinavit.

ELEGIA

ELEGIA VI.

B. Virginis pulchritudo & gratia digna reuocando Pueri.

1. Ioseph miratur B. Virginis pulchritudinem corporis, animique.
2. Miratur eius gratiã non reuocari Puerum.
3. Reddi optat Matri suas delicias.

AD B. VIRGINEM.

TE cui vis æquem, nisi te tibi, Sponsa Tonantis,
 Cui par pulchra nihil luna, nec orbis habet
 Frons cui Strymonios vincat, si ceteret, olores;
 Et niueum vultus gloria vincat ebur.
 Is color, æque colore decor, seu gratia formæ,
 Ceu rosa sparsa mero lacte süauè rubet.
 Usque adeo blandis vox liquitur vda labellis,
 Frangeret vt teneris ferrea corda sonis,
 Nunc Orphæa chelys sileat, sileantque Camænx,
 Et lyra Iessæis Iessæidumque chori:
 Eloquio iam victa truces tigris exuet iras,
 Accumberque sacro blanda læna pedi.
 Quin etiam vox alma feras molliret Echidnas,
 Nequa vomant tumidas sibila colla minas;
 Sæuus & iratæ mitesceret ardor Hyænx,
 Siqua parum tutis obuia staret agris:
 Et que flexanimo non vinceret arma iusurro
 Virgo parens Verbo, vox cui tota Charis?
 Nec potis est tenerum pia flectere Mater Alumnum?
 Durior in Matrem num Puer ille feris?
 Hei mihi non equo quæ vox elapsa palato est!
 Hic Puer vt Matrem quid nisi blandus amet!
 Nil tamen oris honos hunc flectit, quique Parentis
 Interius vitreo floret in ore pudor:
 Non tot irem steriles lacrymabilis aura querele,
 Nec lacrymæ, & gemitus, ac sine fruge preces.

Mollibus ah! tristes simul hausit vt auribus auras,
 Aggemit hos similes, vt reor, vrsa modos;
 Cerua suis syluis hos narrat & ægra dolores,
 Et gemitus mutis dama renarrat agris:
 Et memor in solâ turtur par ruminat vltimo,
 MARIÆ vbi flentis discit ab ore queri,
 Et lacrymas duris Puer e minus auribus haurit,
 Quas Genitrix malit cominus ore legi.
 Cur non ô tandem tot post discrimina rerum,
 Torque pererratis tedia longa plagis,
 Amissum reperit sat perdita Mater Alumnum?
 Nec Puer vltro pium defluit in gremium?
 Jamque Parens rapido non aduolat ocyor astro,
 Et redit ad Solem Luna beanda suum?
 Si refugas prono sol orbe retorfit habenas
 Iesseidæ cui mors stabat inante torum;
 Vitalemque redux decimo tulit ordine lucem
 Umbra parens vitæ, quæ sit imago necis:
 Et quid ni reuehat solis sol ipse salutem
 Iesseidæ Matri, flos vbi Iesse fugit?
 Quod dedit equus auo, Puer abnuat ergo Parenti?
 Imò sibi Puero pars bona Mater inest.

ELEGIA VII.

B. Virginis Puerum quærendi ardor, &
perpetuus in absentem amor.

1. B. Virgo miratur tertium iam diem abesse suum
I E S V M.
2. Affectus suos in quærendi studio occupari enarrat.
3. Inuitat stellam, quæ Magos duxit, vt sibi sit via
dux ad I E S V M.

VOX B. VIRGINIS.

Miror adhuc nullis iubar irradiare latebris,
 Hic vbi lux I E S V S obuia semper adest.

Qui

Qui potis est cæco sua lumina reddere mundo,
 Cur negat obscuro sol nouus ire solo?
 Virgo licet, iam mater ero fœcunda dolorum,
 Parue, mihi durâ quos seris vsque manu,
 Huc roscio tandem cum sole recurre nouus Sol:
 Ni facis, æternæ sæcula noctis agam.
 Terria, cerne, redit lentos paritura dolores,
 Quos dedit hesternò sole bis orba dies:
 Nec redit Auroræ flos ille venustus I E S V S;
 Hinc oculis rorat plurima lymphæ meis.
 Sed quid adhuc rorat, si nulla renâscitur Eos;
 Nec ros hic hilari gaudia luce pluit?
 Quid iuuat innumeras semper reparare querelas,
 Qui semel has vnâ vincere voce potes?
 O quas mæsta preces, ô quæ suspiria duxi,
 Dum voco palantem surda per arua Deum!
 Nec tamen ah! miseræ Puer annuit æquus amanti,
 Cuius Amor Puerò vult fugiente mori.
 Cur morieretur Amor qui viuida vena salutis?
 Vita mori propera, cor modò sospes amet.
 Hoc vt agam, patriosue lares Solymosue reuisam;
 Non I E S V M Solymi, lar nec auitus habet.
 Spesque, metusque, dolorque; & amor mihi pugna, pudorque;
 Virginis hoc vno pectore bella cient,
 Spes animat, timor vrget, amor flagrat, opprimit angor:
 Quas dat amor vires, mors ab amore rapit.
 Sic vbi tum varijs depugnat saucia curis,
 Nescia mens votis statque, caditque suis.
 Vt quid adhuc numero surgentes æquore soles,
 Terque nouâ lunas isse redisse rotâ?
 Nunc age, Dux sidus prælustri nascere cœlo,
 Nascenti Puerò læta quod hora tulit.
 Præuia stella pios face si regat indice Reges,
 Reginæ Superùm par dare nolit iter?
 Sed breue quid parco mendico ab sidere lumen,
 Cui datur immenso sole perennè frui?
 Nonne meis oculis lux quæ procul emicat absens,
 Hæc eadem nostro pectore clausa micat?

Orba queror Puerō, Puerum tamen omnibus horis
 Spectat, inextincta: lucis alumnus, Amor.
 Nescit enim spatio dirimi, qui iungit vbiuis
 Omnia; quo præsens, qui tamen absit, amet.

ELEGIA VIII.

Dolor B. Virginem incurfat; Timor
 angit: denique Amor adfert
 solatium.

1. Aurora & vesper Virginis curas renouant.
2. Nescit vbinam gentium agat Puer.
3. Spe, metuque animum versat suum.
4. Amor anxiam solatur.

F Allor? an aure lego, quas Virgo dat egra querelas?
 Lugubre quid syluis sic mihi visâ loqui est:
 Seu rubeat Phœbus, Phœbe seu palleat ortu
 Discolor, incertâ speque, metuque trabor.
 Sol roseâ de nube diem promittit amœnum;
 Pallida sed tristes luna minatur aquas.
 Sic vbi fin felix vesper fors cernat IESVM,
 Hæc oculis pernox stella sit opto meis.
 Altera sed seros ignes accendit Olympo
 Vespera, nec noitrum spectat amica iubar.
 Quas sequar ergo vias, cæcis deprensa sub vmbriis?
 Nulla breui cerno de pede signa pedis.
 Spesque ignara meis iter cepit vndique curts,
 Deuius ignoto quas trahit orbe labor.
 Pes mihi curre celer, caua quò vocat orbita cursum:
 Vix sed vbi cœpit currere, sisto gradum.
 Nescio quò Zephyri leuis abripit ala Puellum;
 Quoue Puer cæcum calle reterxit iter.
 Fortè fluentifono breuis hospes aderrat Oronti:
 Fortè tenet sicco sole pèrustus Arabs.

Idque

Idque vbi dumosis horrent iuga confraga saxis,
 Mosis & Eliæ triste secutus iter,
 Forlan inaccessis scopulis luctatur Idumes ;
 Fors & Irabyrij transsilit alta iugi.
 Quis scit an is Tyrio de littore soluerit oram,
 Et liquidum fragili sub trabe sulcet iter ?
 Sed quid inexpertis credat se Puffio ventis ?
 Credo suburbano ludit, & errat agro.
 Hic quot odora cauis vestigia pressit arenis,
 Pes tot humi sculpsit æmula signa pedis.
 Ergo celer venabor, odor quæ ducet eantem ;
 Nare sagax auras captat, & haurit Amor.
 Curso, recurso, viasque vijs intexo ; nec vsquam
 Vlla mei Gnati signa, nec vllus odor.
 Quis scit inadspæctis caput abdat an ille latebris,
 Intempestiuâ sol vbi nocte silet ?
 Ni pia fortè sinu ficus nunc rursus opaco (a)
 Condat, vti Phario condidit antè solo ;
 Malo meo tamen in gremio sibi quærat asylum :
 Hoc gremium tenero digna sit ara Deo,
 Præcoce sui Gnatum mors opprimat impia telo,
 Par simul in Gnato victima Virgo cadat.
 Sic gemit illacrymans, medijs deprensa frutetis :
 Fleuerunt comites ; si tamen vlla comes.
 Imperat hoc læui casus timor augur in atrâ
 Stans tunicâ, & tristes fundere cogit aquas,
 Cernis, vt alternis cedrus hæc tremit anxia ventis ?
 Sic labat incertis nescia Virgo modis.
 Iamque rogar quercum, si quis sit in ilice sensus,
 Num I. E. S. V. M. folijs celet opaca suis.
 Ah ! quid agit, Matris si spem frustratur asumnus ?
 Quam perit ab Gnato, num dabit arbor opem ?
 Sic dubio cor mœsta Parens alternat in æstu ;
 Spemque metus vincit, spemque animosa merum.
 Ecquid, Amor, censes gaudi sator, atque doloris ?
 Maius vter, librâ Iudice, pondus habet ?
 Pleraque pars abiit luctûs, Spes lætior infit :
 Plurima pars restat, sed Timor hostis ait,

Nescit enim seris nox cæca quid aduehat horis,
 Et necis, an vitæ pignora Virgo feret.
 Risit Amor, rapidoque volans premit axe timorem,
 Qui graue funesto puluere tardat iter.
 Quid lacrymis æquas gemitus & vota querelis?
 Tolle tuas tecum degener umbra minas.
 Quid metus obtexit cæcâ caligine cælum?
 En, sine nube redux, quod precor, aura nitet.
 Prospice, quàm longum chorus hic trahit aliger agmen,
 Ad Matrem Pueri qui redeunte redit.
 Cede Timor; tandem Spes vicit amœna Timorem.
 Quâ fugit arte Puer, non fugit; exsul amat,
 Hic ubi nil reliquum credas, tamen omnia speres.
 Spes ubi læta viret, floret amœnus Amor.
 Floris ut instat Amor crescit, sic crescit Amoris
 Fructus; ut hæc carpas gaudia, semper ama.
 Hæc tibi spes lætis præfloreit idonea cutis;
 Vota seras Solymæ, gaudia certa metes.

(a) *In Aegypto hodieque ficus ostenditur, quæ Matrem & Puerum in fuga, ubi sæua ingruebat tempestas, sinu suo sponte tum debiscenti receperit.*

ELEGIA IX.

B. Virgo Amorem, quasi venatorem, implorat; & emittit qui Puerum errantem, ceu hinnulum, capiat.

1. *Mittit Amor suos affectus, ut canes.*
2. *Nonnulla Pueri vestigia offendit.*
3. *Queritur se non plura, nec clariora vestigia deprehendere.*

Lynceus eia sacram venator discute prædam,
 O Amor; explora læta, vitæta, specus.

Virgo

Virgo iubet, teneri quam cura fatigat alumni,
 Quem par flamma coquit, iussa facessit Amor:
 Explorator Amor, quo nemo sagacior Argus,
 Seu nox furua tenet, seu magis alba dies.
 Alter is Actæon (sed iam non fabula) prædam
 Qui premat acer equo, præpete siue cane.
 Cura, labor, spes, vota, preces, fiducia, mæror,
 Actimor, & volucris mista timore fides
 Vestigat, canis instar, iter fugitantis IESV,
 Dux ubi Spes omni plus cane prompta sequi est,
 Deprendit timor hinc rapidi vestigia pardi;
 Inde legit mæror triste leonis iter:
 Nam Solymo quacumque premit vestigia saltu,
 Æmula forma pedum signat & umbra feram.
 Nempe reas hic scriba nocens meditatur ad aras;
 Quod leo non ausus, nec tigris ausa scelus.
 At subit huc meliore comes Fiducia passu,
 Candida cui felix annuit omen aus.
 Cerne, columba caput niueis circumuolat alis,
 Et rectâ Solymo limite tendit iter.
 Spes suaves bibulis ut naribus hauserat auras,
 Puluerulenta leuem stetit in arua fugam.
 Ecce tibi, mimæ nora calcis adumbrat IESVM;
 Ad Solymæ turres queis sacra thura litant.
 Deprendi facilis pes monstrat iturus euntem,
 Cælite sentires sub pede stare rosas.
 Tum propiora legens Gnati vestigia Mater,
 Sæpe rigat lacrymis præuia signa suis.
 Quaque cauis calidos imbres instillat arenis,
 Sic mihi clam tristi murmure visa queri est:
 Si pes scriptus humi signat ceu littera Verbum,
 Cur pedis è signo vox mihi nulla redit?
 Lingua nec vlla tonat, mutis interpres arenis,
 Quæ sit inexpertis nuncia fida vijs?
 Umbra nec vlla stat apta loqui de perpete Verbo,
 Solis ut illa mei nobile monstrat iter?
 Aduena Niliacas Puer ut deuenit in oras,
 Iamque peregrinis exsul oberrat agris?

Indice Mercurio stans ad caput omne viarum (a)
 Edidici Phario compita secta solo.
 Ipse viæ sed enim dux quid nisi fabula vanus
 Mercurius? malim Numinis ora sequi.
 Nec meus ambages Puer erudit ipse viarum:
 Qui via certa mihi cur labyrinthus erit?

(a) *Mercurius*, ὁδηγός, id est viarum dux, collocari solitus in quadriuijs, viam vt indicaret dubijs viatoribus.

ELEGIA X.

Dolet se non posse, venatorum exem-
 plo, capere prædam suam.

1. *Ingemiscit adhuc aufugere suum Hinnulum.*
2. *Vestigia optat exosculari.*
3. *Videt fortè obuiò ab venatore prædam capi, nec abs se Puerum deprehendi dolet.*

Sic Matrem, sic ergo fidem, sic ludis amorem?
 Sic fugis ah! Ceruam Ceruule blande tuam?
 Eia fauce, facilisque redi, simul infue pectus;
 Magna tui pars hoc pectore Gnate sedet.
 Hoc vti nam gremio pars cætera sidat Alumni!
 Vt quid dimidio non nisi vivat Amor?
 Totus at incertas Amor auolat exsul in aëras,
 Et mea spes, omni plus aue, rapta fugit.
 Quæque fugit, tacitis profugum cor abripit hamis,
 Vita simul rapto deuia corde fugit.
 Nec redit; ignotas abit irreuocandus in oras;
 Sive rapit remus, seu leuis aura vehit:
 Idque redux roseos vbi iam ter solis ad ortus
 Pegaseum pernix Phosphorus egit iter.
 Luce carens oculus muris caligat in vmbri.
 Hei mihi, lux vitæ cui perit alma suæ!

Spinea

Spinea decurrunt hæc inter sæcula luctus,
 Sæcula ferratis euoluenda rotis.
 Qui fugit, hinc fugiat; modò sit deprendere sulcos,
 Quæis vaga planta cauo puluere sculpsit iter,
 O ut ego rapidis premerem vestigia plantis,
 Pumilo quæ niueo calce viator arat!
 Quot legerem passus, legerem tot & oscula terris:
 Dulcior ambrosiâ dux pedis umbra foret.
 Sed nusquam profugi vola perstat, abitque Puelli;
 Quem tamen hic omni nescia sector agro.
 Quæ premit Astur ouans, equitans & in Astura terror,
 Eripedem, rapido quæ fugit vngue, feram;
 Audio, præcipites glomerant in puluere cursus,
 Hinc Lycus, inde comes iuncta Lycisca Lyco:
 Sima phalanx resonis vbi militat aspera syluis,
 Quæque fremit raucis ludicra bella minis,
 Adsequitur tandem (felix ô gloria!) prædam,
 Et fruitur votis spes opulenta suis:
 Ast ego vana meum nequidquam venor IESVM,
 Alternas toties mensa remensa vias,
 Nec nisi flens ærumnolis vestigia curis
 Pressa traho, colles inter, & inter aquas.
 Induit in laqueos se præda fugacior aurâ;
 At Puer insidias frustrat, ut aura, meas.
 Tum quouis abs rure peto, rurisue colono,
 Siqua tenent Gnatum prata, vel arua meum.
 Nulla tenent, nullisque redit spes obuia syluis;
 Nec tamen à IESV me procul error agit.
 Me si frustrat iter rata spes, non fallit euntem:
 Ars est plena dolis ingeniosus Amor.
 Qui fugit, his oculis lux fixa subhæret IESVS;
 Hic reperi, & peperit, quem vaga quæro, Deum.
 Sic reperiisse tamen non est peperisse Puellum:
 Matris abest oculis; corde sed ille sedet.
 Est oculi vacuis cur iure querantur in umbris;
 Cor sed amore flagrans, quo sibi plaudat, habet.

ELEGIA

ELEGIA XI.

Inuidet B. Virgo soli perennem Filij
sui adspectum, cuius imaginem cre-
dit fonti, cui adsidet, innatare.

1. Longiores absentis Pueri accusat moras.
2. Inuidet soli Filij sui conspectum.
3. Existimat se Pueri sui effigiem in aquâ ad-
spicere.

ARbor vti verno quæ plurima floruit anno,
Hibernâ luger sub niue nuda comis:
Sic & ego, cui lessez modò gloria stirpis
Flos Puer, erepto faucia flore quærar.
Quique prius mea lux radios adflabat & ignes,
Ille cauam nubes frustrat vt vda manum.
Inque graues acuit curas cor triste parentis,
Tot cui delicias lacteus antè dedit.
Virginis hic de lacte satur sat vt hæserat vlnis,
Inuitans auidis oscula blanda genis,
Auolat incertis Puer, ales vt auia, pennis,
Eluditque leui brachia vana fugâ.
Et benè si numero soles sub nube doloris,
Quos intempesto nox grauat arra polo,
Arfit & alfit alens alternæ tedia sortis,
Sole ter vltus ager, rore ter vda seges:
At tibi purpurei fator aureus ille diei
Inuideo latos per Syra regna dies;
Cui darur, vt spectes omni de cardine IESVM,
Seu iuga celsa subit, seu sola plana secat.
Inque vicem puro te lumine spectat IESVS,
Adspirans radijs aurea dona suis.
Tu, cui nil dederis, recipis iubar ipse Puelli;
Ast vbi do corpus, triste reporto nihil.
Dum mera nox inestâ premit, ah! premit vsque Parentè,
Nec finit hæc oculo spem propiore legi.

Quod

Quod super, ut teneros fregit labor improbus artus,
 Hæc ego sub palmâ molle reclino latus.
 Molle putasne latus mollem decumbit in herbam?
 Quælibet herba rudi spina fit hirta toro.
 Scilicet ad palmam viridi mihi fontis in vndâ,
 Heu! memòr ærumnæ prænatat umbra meæ.
 Cernis, uti saliente petrâ fons vitreus exsul
 Abnatat in valles, aut sola prona ruit?
 Exin nulla quies, mora nulla fugacibus vndis;
 Stue petunt sylvas, seu noua prata rigant,
 Quoque magis fugiunt, magis virget & agmen aquarum
 Irreduces prono scindere calle vias.
 Id simul ac vidi, querulo tum murmure dixi:
 Tu speculum vitæ deuia lympha meæ es.
 Par hic imago, mei pellucet imago doloris,
 Qui tibi muscoso desilit è scopulo:
 Riuus enim fugitans Christi fugitantis imago est;
 Ut procul indignis fontis aberrat aquis,
 Sic longinqua petit Matris diuortia IESVS,
 Omnibus & nullis exsul & hospes agris.
 Sed tristes dat Mater aquas, fons gaudia pascit:
 Discrepat hoc vnum, cetera fontis habet.
 Prona sed ut nitido defixi lumina stagno,
 Spes mihi formosis adnatat hausta vadis.
 Credula ni mendax fallat mea lumina Nais,
 Hic natat in liquido pulchra figura vitro.
 Hæc Pueri certè, nec aberro, simillima lymphæ
 Forma niter, citimo iam pede radit aquæ.
 Tam citò quò rapidis (mirum) Puer aduolat alis?
 Nescit Amor lentæ tædia ferre moræ.
 Quid moror, ah! niteo circum dare vincula collo,
 Vincula, queis tristes soluero corde metus?
 Ergo manus manibus, simul apprimo pectore pectus,
 Lactea lacteolis oscula & addo genis.
 Heu! sed auara cauos frustratur imago lacertos;
 Umbra vel vnda fugit, quod modo stringo, caput.
 Nil misere linquit pignus nisi triste doloris.
 Hoc spoliū è Gnato flens leget ergo Parens?

ELEGIA

ELEGIA XII.

B. Virgo obuios Pastores de suo Agno
perdito interrogat.

1. *Spes aliquid innuit de morte Christi; sed
tamen antè repertum iri in templo.*
2. *Vbi non redit, Pastores obuios de suo agno in-
terrogat.*

VT Spes aeriâ gaudî prænuntia cedro
Sederat, id liquidâ voce diserta canit :
Ite pij Genij, blandis narrate susarris
Gaudia, quæ matri spondet habenda Puer :
Quem multi pueri, multæ cinxere puellæ,
Nunc etiam cinget plurima turba virum.
Haud ignota cano priscis oracula sæclis,
Quæ sibi spondet auus, spondet & ipse nepos :
Affore quem vates seris cecinere sub annis,
Alter Isaac aris, alter & agnus erit.
Te tamen antè tuas inuitat hic Agnus ad aras,
Quæis adoleat castis victima multa focis.
Ecquid ad hæc Virgo, longæuis faucia curis ?
An nihil ardores temperat inde suos ?
Temperet ? accendit : nec enim sat gnara Puelli est,
Sit Solymæ ; Solymo num procul erret agro ;
Cui latus hinc auido, latus inde timendus hiatu
Fors leo, fors pardus, fors ferus vrlus obit.
Hinc gemitus, lacrymæ, suspiriaque interrupta,
Ah ! neget ipsa salus quam dare debet opem ?
Quæ sequor, ille fugit : fugit ille simillimus umbræ,
Quaque fugit, profugum ceu celer umbra sequor.
Incastrum tot iere preces, tot iere labores,
Spem via nulla meam, nulla vel hora refert.
Quod super, extremo quæ fors iam prima labori est,
Hic vbi murus agit sol, vbi murus ager,
Te precor, ô Damon, comes & Damoni Palæmon,
Plurima quos varijs semita sparfit agris ;

Dicite

Dicite vos; an iusta piæ quis vota Parentis
 Despuat, & fallat, ceu perra surda, preces?
 Nuncubi visa breuis vestigia conscia plantæ,
 Aut dubiam monstrant obuia signa fugam?
 An magis ipse iuis Puer Agnus inerrat & agnis?
 Aut fuga visa vage meta sit ipsa fugæ?
 Vel clausum tacitâ reperit sub rupe Menalcas,
 Lux vbi nocturno fulsit amica gregi?
 Ac illi grauido misit pia dona canistro,
 Qualia de puro lacte ministrat ouis?
 Quid verat errantem Puerum per aperta viarum
 Deprendas, radians sol vbi monstrat iter?
 Deprehsunq;ue pijs cumules nunc denique donis,
 Vber vt inde gregi dein tibi fœnus emas?
 Quisquis enim magno fert munera parua Puella,
 Maximus ab paruo præmia magna feret.

ELEGIA XIII.

Inter Pastores B. Virgo de suo Agno
errabundo agit.

1. Ostendit suum esse Filium pulcherrimum Pa-
storum Pastorem.
2. Eius describit pulchritudinem.
3. Conqueritur se non posse, vti Pastorem, erra-
ticam ouem reducere.

Tityre dic, lætos calamus cui narrat amores,
 Palantem varijs videris ergo vijs?
 Hærentemue rubis, stantemue ad lustra ferarum
 Agnum, seu Puerum, qui sine Matre fugit?
 Nam Puer ille tuo tener Agnus oberrat ouili,
 Pascit & ille tuas Pastor & Agnis oues,
 Hoc duce, si nescis, inuictus ad arma ferarum
 Duxit Iessiides ad sua septa gregem,
 Et tamen ignoras, mi Tityre, siue Palæmon,
 Quo tibi, siue gregi sit duce tuta salus.

Quem

Quem sequar, eia pedo signa, precor, indice callem,
 Quò Puer ille gradum fert modò, siue tulit.
 Quod si nescieris quæ forma, decorue Puello,
 Quæne sit in Puero gratia, digna Viro:
 Ille vel eripiat dictis tibi fulgere solem,
 Sic trahit eloquio pendula corda suo.
 Ille genis candor, cui vel lac cedat, & omnis
 Agnus adhuc cedat, cedat & omnis olor.
 Eius ad os roseum tenui rosa decolor ostro
 Pallet, & hoc Eos ducit ab ore rosam.
 Hic est ille Puer, pueros cui consecrat agnos
 Ara, pari & macrem munere libat ouem.
 Hunc si non reperis, qui quolibet hæret in agro,
 Alphefibræ, tuas perdis inanis oues.
 Inuentu est facilis, modò si velit, omnibus oris:
 Sin neget, ah! nullis est reperire locis.
 Quis scit an, vt facilis Puer est, hoc forsan in aruo
 Optat, vt inuenias? est reperisse salus.
 Quod si quæsieris quot adulta puertia cursus
 Ambierit, quales annuus orbis agit;
 Vellera iam vidit bis senos tonsa per annos,
 Et toties vernis herbida prata comis.
 Errat, & error abest, cui mens stat prouida rerum;
 Ceu tamen erro foret, me sine fine fugit.
 Quod si quando bidens patrijs procul auia septis
 Fugerit, & tutos tum gregis ipse fugis:
 Tum videas varios hæc illac flectere cursus
 Tityron errantem, queis pecus errat agris.
 Vos quoties memini palantes omnibus aruis,
 Tityre, seu Damon, quætere signa fugæ!
 Siqua bisulca pedis fortasse suberrat imago,
 Muta licet, profugum quæ pecus apta loqui est,
 Iamque vbi, Daphni, notas bisidæ vestigia plantæ,
 Latus, iò! victor gaudia quanta sanas!
 Vt celer inuentum manus ilicet inuolat agnum!
 Vtque refers pleno pondera grata sinu!
 Lanigeræ modo marris onus sed dulce bidentem
 Vt gaades viridi deposuisse solo!

Fistula septenis ut tum cavit apra cicutis!
 Ut reducem grato carmine mulcet ouem?
 Ast ego tale nihil meditor, cui conscia nusquam
 Spes prædæ, gremio gaudia nulla sedent.
 Ille tans felix agnam qui repperit error,
 Arguit errorem, spes cui nulla, meum.
 Floruit illæsa pudor, & Puer integer alio,
 Dum peperit, nusquam noxa doloris erat.
 Ut fuerim nullo tum læsa puerpera lactu,
 Ab puero mæror partus acerbus erit.
 Quos tulit orba viro nurus Helias ante dolores, (a)
 Dum parit; hos Gnato iam fero nuda meo.
 Discrepat hoc vnum: mihi flos sterit integer æui,
 Me sed in hoc partu longior angor habet.

(a) Iohabath nurus Heli. ubi audit Arcam Dei
 captam à Philistæis, & ab ijs virum suum Ophi
 cæsum in prælio, præ dolore sese incuruat, & gra-
 vissimis cum ærumnis parit.

ELEGIA XIV.

B. Virgo, ubi ad fontem suo quærit la-
 bori solamen, Spes adferit Filium
 suum Ierosolymis versari.

1. B. Virgo queritur abesse Filium.
2. Desidit ad fontem, qui exaruerat: aliquid
 tamen mellis lectitat è flore leuanda siti.
3. Spes insusurrat Puerum versari Ierosolyma.

Heu Paer! ille Puer periit, metis ardor, IESVS: **I**
 Saucia flammato pectore Virgo gemit,
 Truncus ut inuitâ fugit exsul ab arbore ramus,
 Quem rapit immiti sæua procella Notor,

K

Et vidua

Et viduâ fragilis ceu flos absistit ab herbâ,
 Orba suo & pomum spes sine flore fugit;
 Sic à Matre Puer direptus aberrat; & errans
 Rescidit implexâ vincula pacta manu:
 Nec redit in gremium meus ah! fugitiuus alumnus?
 Dulcior hoc gremio quis torus alter erit?
 Oscula cur vacuis frustratur auara labellis,
 Meque Puer vanis fallit, vt aura, modis?
 Ille dies niueis huc quando recurret habenis,
 Aut nox Eois æmula facta rotis;
 Quâ dextram reduci Genitrix inuertet Alumno
 Dux Pueri comiti, vel comes ipsa duci?
 Cura diu noctuque redux mihi semper IESVM
 Parturit; at IESVS, hei mihi! nullus adest.
 Influe Maternas, Puer, influe rursus in vlnas:
 Hic mihi complexus, partus vt alter erit,
 Sed quid auara graues in vota retexo querelas,
 Et voco, qui nusquam sæpe vocatus adest?
 Quæ spes vna super, sua quam sic vita relinquit?
 Legabo lacrymans, vota suprema, preces.
 Me dolor, & timor virget, alit dolor ipse timorem;
 Et timor auget atrox triste doloris opus:
 Meque meis donis oppugnat vterque, tot olim
 Delicias sæuis damnat vterque malis,
 Quæ modò surgebam quouis lux altior astro,
 Heu! nunc ima nigro deprimor imbre solo.
 Hæc inter gelido solabor fonte laborem,
 Dum rapidis torret Sirius arua rogis;
 Hic, vbi singultim liquidis eructat arenis
 Nais aquas, riguo quas bibit herba solo.
 Fons sed in exangues exaruit omnis arenas,
 Gutta nec in sicco stat super vlla vado.
 Quæ fugis hinc, ô si scires, pia Nympha, quid hospes
 Hæc petat, adfluere vberem largam sinu.
 Quæ si vel tenui libaret in imbre liquorem,
 Diuite manares largior vnda rago.
 Vidit vt hoc Mater, multo gemit vuida fletu;
 Fons, ait, hic animi tristis imago mei est.

Ante

Ante nurus alias mihi, ceu fons aureus, vber
 Copia fluxit opum; tot Puer vnus opes.
 Nunc riguo pro fonte tenet me torrida puluis,
 Ni mel hac flueret, quam modò carpo, rosâ.
 Euge, sitim leno melle, rosâ quod inheferat vde,
 At mel in lacrymas verterat omne dolor.
 Nempe viâ fractos quatit aeger anhelitus artus,
 Ardua spectro gemens sidera, spectro solum.
 Nescio, quæ superis vox blanda susurrat ab oris: 3
 Virgo sedes? Solymo tramite carpe viam.
 Ludit, & an tremulâ strepit aura susurra sub vlimo?
 An crepitat vitreo garrula Nympha pede?
 Heu, quicumque sonus, volucrisue, feræque, vel Echûs,
 Nescio si mimò par sit imago sono:
 Quidquid id est, sequar ipsa nouos meditata labores,
 Tendo, sed ô felix! si modò præda venit.
 Deest via, quâ curram; nisi fors per deuia rerum:
 Si tamen errandum est, pulcher it error Amor.
 Sic tamen errat amans, vt vbique recurat eodem,
 In matris gremium, dum fugit ora, Puer:
 Nempe cauo clausum sub pectore spirat Alumnum
 Mater, & incluso ducit ab igne faces,
 Interiore domi clausum quem spectro latebrâ,
 Quid foris hunc omni nescia venor agro?
 Quem perdunt oculi IESVM, cor possidet hæres;
 Igneus hic imis spirat, vt aura, fibris.
 Hoc equidem crudo solamen dulce dolori est,
 Si quem perdit amans, hunc sibi reddat Amor.

ELEGIA XV.

B. Virgo timet, speratue, ne quid Ie-
 rosolymis IESVS patiatur, vel
 cœlos adscenderit.

1. B. Virginis ardor in quærendo Phero.
2. Timet, Ierosolyma ne quod Phero creetur
periculum.

K 4

3. Sperat

3. *Sperat victorem fore.*

4. *Stat etiam ad vsque cœlos ipsos eum sequi.*

R Vra per, Isacidasque teler procurrit ad vrbes,
 Hinc pia Virgo, pius Virginis inde comes,
 Non pudor officio, non spe mora lenta salutis;
 Non dolor ab curâ, non ab Amore timor.
 Nec via longa, laborue pijs absterret ab ansis;
 Nanc vbi ter fraudat spem ter oborta dies.
 Atra dies, Pueri quâ lux filer abdita nimbo,
 Quo sine nox medijs solibus alta sedet,
 Sed quid adhuc cœcis iubar hoc indago sub astris?
 Stella putas rursus præuia ducet iter?
 Hæc, quæ Bethlemijs fax constitit aurea testis,
 An nescis? Solymas vitat opaca domos.
 Funestis timeo tempestas incubat aris:
 Hinc Phariæ fluxit turbida causa fugæ.
 Hinc tot Idumæas, Puerò nascente, procellas,
 Ceu foret Orion, regia stella dedit. (a)
 Quas non porrò minas, tempestatèque Puellæ
 Nox intempesto monte Sionis ager!
 Hic nebulæ caligo, furor, nox conicia noxæ:
 Monte quis vmbroso det reperire diem?
 Anne Deum Solymæ quis lustrâ per impia quærat?
 Hic vbi tot pardi, pardales; adde tigres.
 Stet Puer imbellis tot ad arma cruenta leonum?
 Expugnetque truces vna tot agna feras?
 Ah! tener ille cruor pardi stillabit in vngues:
 Siquis & hic pardo est sæuior hoste furor,
 Flens, memini, quoties crucis vt memor ante Puellus
 Arsit, in immanes igneus ire tigres.
 Fortè sed hos Solymâ vincet Puer vrbe furores,
 Quos hinc pardus, atrox pardalis inde fremit.
 Paruus Iessides si fregerit ora leonum, (b)
 Fregit & horrendas, quas tonat vrsa, minas;
 Quid verat, vt Princeps, qui gloria Iessidarum est,
 Iessides vincat monstra cruenta Puer?

Fortè

Fortè sed astra terit, fortassis & altior astris,
 Cœlite de folio iura dat alta solo.
 Etherium ni carpat iter, vel in Iride sidat,
 Ut superâ stertus spectet ab arce meos;
 Eluctaus saxis, horrendoque aggere spinis,
 Ibo tamen vel sic, quâ licet, astra sequar.
 Ast ego queis teneam vinculis iam pendula cœlo,
 Ut Puerum strictâ cepero forte manu?
 Ut teneam, superisne putas decurret ab oris,
 Quo sentâ laqueos induat exsul humo?
 Sed quid opus teneam, tenearue sequace catenâ?
 Omnia qui vincit, vincula nescit Amor.

(a) Orion, nimbosum sidus, quale fuit Herodis
 stella, dux Magorum.

(b) David versus & leonem fregit.

ELEGIA XVI.

B. Virgo optat, vt Iosephi instar, cum
 honore I E S V S redeat.

O grauis angor, inabruptique catena laboris,
 Quem nouus alterno curfas in orbe trahit!
 Ergo tot ærumnae fructum hunc peperere Parenti,
 Ut lacrymas agro non nisi corde bibat?
 Quemque domi custos tam sedula seruat Alumnum,
 Virgo peregrino perdita perdat agro?
 Et mihi quem florem Nasaræius educat hortus,
 Ignarus Solymo quærat in orbe labor?
 Sed quid ego lacrymis vanas describo querelas,
 Et cadit e tristi multa litura stylo?
 Quis scit, an vt Ioseph patrijs abreptus ab vlnis,
 Externo reperit scepra beata solo?
 Nobilitansque iugum dominâ seruile coronâ,
 Obsequijs emit regia iura suis?

K iij

Ac gra:

Ac grauidas lacrymas scepro deterfit, & oſtro,
 Grandauo cui mors vixit acerba patri?
 Vtque nigro luſtu grauidos iam duxerat annos,
 Læta dedit niueis currere ſæcla rotis?
 Et ſe iam ſenio ſeris exemit in annis,
 Vnde bis orta nouo flore iuuenta vires?
 An iam non itidem IESVS meus, alter Iôſeph,
 Nobilis in Pharios auolat exſul agros?
 Inque Parætonias ſub nube recurrit arenas,
 Et latet obſcuris paruulus erro plagis;
 Vt patrios cum luce redux illuſtret agellos,
 Illuſtretque breuem purpura clara caſam?
 O; quibus illecebris pius influet ardor IESV,
 Obuia cui toto pectore pando ſinum!
 In gelidas rediuiua fluet mihi flamma medullas,
 Quam toties iuſſit mors ſine morte mori.
 Ipſe mihi tunc alter erit Iosephus IESVS;
 Gaudia Iosepho ſed meliora feret.
 Quam mihi tum dulcis parru de cœlitate fructus,
 Integra cui puri gloria floris, erit!
 Antè ſemel natus mihi bis naſcerur IESVS;
 Sed reperiſſe ſemel grandius inſtar habet.

ELEGIA XVII.

B. Virgo implorat abſentem Puerum,
 ad ſe vt quantocyùs iter refleſtat.

Mater Idumæas vbi mæſta pererrat arenas,
 Auiâ quo curas diripit aura ſuas;
 Plorat, vt occurrit Pueri fugitantis imago,
 Et mediâ ſiſtit terque quaterque viâ:
 Reſpectatque gemens circum, ſimul omnia luſtrat,
 Sicubi foris Gvati prauolat vmbra ſui.
 Nec tam quærit amans, an mille cucurrerit aruis,
 Quam quod ab his forſan millibus inſtat iter.
 Nec numerat ſoles, atrove ſub æthere noctes;
 Cura ſed vna Puer, ſed Puer vnus Amor.

Non

Non metuit nimbos, auras nec sperat amœnas ;
 Dummodo dulce sacro ducat ab ore iubar,
 Quot capiti crines, oculos tot & aptat, & astra ;
 His attris Puerum spectet, vt Argus, Amor.
 Hinc labor, hinc cursus, variosque recursus in orbes,
 O quæ non oculis peruolat arua suis !
 Sæpè terit sentas, quamuis inuita, salebras ;
 Nec tamen è salebris vulnera senta dolent,
 Vt Puerum quærat, quos non ah repperit æstus !
 Ne reperire queat, damna quot inde refert !
 Dura quidem, fateor, vocet hæc quis damna Parentis ;
 Vt teneat quod amat, plura tulisse iuuat,
 Sæpè quidem vidi tristes qui misceat herbas,
 Vt ferat optatam succus amarus opem :
 Nec ferat ægra Parens absynthia dira doloris,
 Materno redeat quò sua vita sinu ?
 Dicitur his etiam flens ingemuisse querelis ;
 Nec Puerum verbis detinuisse suis :
 Non ego Virgo sacri deosco præmia partus,
 Et quæ Bethlemio gaudia parta toro ;
 Sidereosue choros, hilarisue per æthera plausus,
 Pacis inauratas nec mihi posco tubas ;
 Supplice nec Regum de vertice quæro coronas,
 Tale nihil Pueri conscius ambit honos.
 Attamen est tibi, Parue, pius quod suggerat vsus,
 Quod precor exiguum est, vota precantis habe.
 Flos ego, si nescis, nocturnis languidus umbris,
 Sol cui castus Amor : da modo, sole frui.
 Aureus auricomo comes vt flos solis ocello.
 Annuit, & læto pandit in orbe comas ;
 Sic vbi te specto, cor tristibus explico curis,
 Insinuans imis gaudia pura fibris,
 Quin & vbi radios oculis mea spargis in ora,
 Tum mihi fit totum pulchra corona caput.
 Ocyus indulge, mihi fulgere rursus Eoam ?
 Opto tuis oculis hic sed Eous ear.
 Quantus honos ! geminos Pueri duo lumina soles
 Nox iam nulla premet, nec premet vlla dies,

K iij.

ELEGIA

ELEGIA XVIII,
Amoris de Christi morte
augurium.

1. *B. Virgo Puerum quarit.*
2. *Amor in Aëdonem versus, B. Virgini sub ficu
quiescenti accinit futuros Christi dolores.*
3. *Horologium struit Amor e 12. Zodiaci signis;
unde Christi annos 33. & 3. menses per
ternum duodenarium computat.*
4. *Virginis tum dolores explicat.*

DUm Virgo tacitis thalami desedit in umbris,
 Rettulit ab Gnato gaudia certa suo.
 Nunc vagus incertam per inhospita saxa, per ornos,
 Omnibus in campis error, & ardor agit.
 Gnatus ut errat amans, & amans sic errat Alumna;
 Sic docet errores error; at error Amor.
 Fessa Parens æstu ficus viridante sub umbrâ
 Gramineâ tandem sidere cœpit humo.
 Ut sedit, tenues sese collegit in artus,
 Et prius ignis Amor, iam canit Attis auis.
 Vnus enim varias se saepe refingit in artes,
 Et sacer ut Proteus alter & alter abit.
 Nunc alius, sed non alius; simul vnus & idem,
 Ipse sibi semper discolor errat Amor.
 Quos canat explorat Genitrix vigil aure susurros,
 Ominaque atra necis, quæ gemat augur Amor.
 Pleraque pars abiit crudi miseranda doloris,
 Pars tamen ærumnis plurima restat, ait.
 Mœsta gemes, quando ternos verus ille Tonantis
 Induet in clauos tela trifurca furor.
 Tunc erit, ut durâ subus asperet ora coronâ;
 Qualis Idumæis plerimus horret agris:
 Discerpant.

Discerpantque flagella latus, laterique cruentos
 Infundat sulcos ad probra sæua dolor.
 Ah! tuus in Gnati fundetur sanguine sanguis,
 Et MARIAM in IESU crux dabit æqua mori.
 Cætera quid memorem diri præfagia luctus?
 Quæ non sustineam cernere, damna loquar?
 Succida siqua tuis lateat tum vena medullis,
 Defluet in tristes tora liquanda faces;
 Vt sic ipsa Parens sæui fax conscia casus
 Luceat, in medio nox vbi sole sedet.
 Ante sed est longos sol euoluendus in orbem,
 Quam velit in Gnati funere serò mori.
 Interea bisseña suis sol signa quadrigis
 Qui regit, è signis Horologei non agit.
 Indicis instar erit bisseñis signifer annis,
 Postera quos seris aduehet hora rotis.
 Signiferos quot enim menses regit annuus ordo,
 Et tot adhuc annos Christe superstes ages;
 Bisque vbi bisseños iam demum duxeris annos,
 Adde nouem, metam queis tripla luna dabit.
 Sol parat his alios, aliosque aduoluere soles,
 Inuida sed claram præpedit vmbra viam:
 Scilicet, abrumpet pulchrum mors impia cursum,
 Atque anidas sistet crux sacra meta rotas.
 Vt tunc Ezechia: decimã sol excidit vmbra,
 Sic decimus Christi sistet & annus opus.
 Tum qui purpureo sol fulgere fuerus Eoo,
 Aurea nocturno subtrahet hora peplo:
 Credibile est simili gemet astriger orbis in vmbra,
 Aggemet astrigeris & rea terra choris.
 Crescite vos lacrymæ, dices tunc saucia luctu,
 Crescite vos nimbi, crescite fontis aquæ;
 Crescite ceu Iordan, ceu Nilus crescite fletus,
 Crescite in Euphratem, crescite in Oceanum,
 Oceanum; quælis primo stetit orbis in ortu,
 Cui ponti facies vnica, nulla soli.
 Hi tibi tum fluctus, Gnati que è morte dolores,
 Lugubris huc atris quos feret annis aquis.

Hæc vidi, aut vidiſſe tui reor omina luſus,
 Si modò præ lacrymis triſte videbo nefas.
 Sed vidi, gemuiſque nefas ferale, retractat
 Mens memor, attonito pectore lingua ſtupet.
 O cælum! ô tellus! ô conſcia fidera noxæ!
 Ergone vos tantum ſuſtinuiſſe ſcelus!
 Et tot ego, tantosque breui breuis ore dolores
 Sullineam, Verbo præmoriente, queri!

ELEGIA XIX.

Amoris augurium de reſurrectione,
 & omen alterum de annis
 eius vitæ.

1. *Amor dolorem B. Virginis abſtergit. ſpe reſurrectionis.*
2. *Eius tum gaudia prædicit.*
3. *Sub ficu feſſa deſidit. & e 33. eius folijs & inde umbris ipſa conijcit totidem Chriſti annos, adde 3. menſes.*
4. *Si amara ficus folia; at fructus dulces exiſtunt: & inde Amoris vaticinium confirmat.*

VOX AMORIS.

Sed quid in has lacrymas nequidquã triſte reuoluo,
 Crimen, & infando crimine damno crucem?
 Eia, rotâ lætæ meliore remetiâr æuum;
 Lux tibi ſanguineo ſurget amœna mari,
 Nam ſimul ac Solymis ſacra iura reſoluerit aris,
 Quæ verus antiquat lex noua Moſis opus;
 Tum Gnati de morte ſalus, lux aurea nimbo
 Surget, honos probro, crimine ſanctus Amor.

Mors.

Mors quoque natali vitam paritura sepulcro est,
 Quem tulit exit in cūm, verna reponet humus.
 In damni lucrum pretium iuuat isse sub vmbra,
 Paruus vt ante cinis gloria summa foret,
 Influet vltro tuas tuus o. tuus ignis in vlnas
 Influet; o quali nectare tota flues!
 O quoties dulci stringes pia vincula nexu!
 O quoties lacrymas oscula blanda bibent!
 Cetera quid numerem nulli numeranda tot olim
 Gaudia, cœlesti gaudia digna toro?
 Dixerat; & largo rorantes nectare pennas
 Excutit in gremium Virginis ales Amor.
 Ecquid ad hæc Virgo? pia Virginis imbuat ostro
 Ora pudor, pulchro est digna pudore Parens.
 Haud equidem tali sese dignatur honore,
 Sed tamen hoc dignam Gnatus honore facit.
 Ast ea spes olim: nunc ah! grauat atra metu fors,
 Et violat præsens gaudia sera dolor.
 Nam Puer hic nusquam, qui spondeat ominis omen,
 Quale tulit superis huc philomela plagis.
 O, velit hoc Numen, tandem satur hisce querelis
 Vt siccat lacrymas Matris ab ore Puer!
 Nullus at has siccat Puer: ergo recurrit eodem
 Orbe dolor; niueis spes fugit ægra rotis.
 Tunc autem virides, vt erat defessa, per vmbra
 Sidit humo; gelidam ficus obumbrat humum.
 Tricenas numero ficu (tres adijce) frondes;
 Frondibus his annos ficus & ipsa notat:
 Quæ quot alit frondes, annos tot ducet IESVS;
 A Pueri didicit Mater, & inde docet.
 Et latis legit e folijs præfaga doloris
 Signa, cruces folijs omnibus ire gemit. (a)
 Scilicet hæc Adæ ficu sata ficus auita,
 Criminis vnde luit sera piacula nepos.
 Sed graue si ficus folium contristat amaror;
 Fructus at e ficu, de cruce nectar alet.
 Sic Virgo, nec plura queri tum visa: dolorem
 Lenit; alit crudus dulcia vota dolor.

Par &

Par & in amisso spes hinc occurrit Alumno;
Prima quod hora negat, postera ferre volct.

(a) Plerique existimant Adā pomum, & primi
mani peccati illecebras fuisse ficum; cuius scelus Crux
expiarit. Certē in Aegypto sunt ficus, quibus crucis
imago innascitur: Macarius Aegyptius id suis in
homilyis refert.

ELEGIA XIX.

B. Virgo triduo quæsitum Puerum
in Templo Ierosolymitano
tandem reperit.

1. Vix credit sibi adsistere Puerum.
2. Eum suavissimis cum lacrymis excipit.
3. Vberrimas in delicias è Pueri complexu eor
Parenti colliquefcit.

H Ac via senta tenus fuerit: nunc discute sentes;
Mollia sunt molli præta terenda rotâ.
Nescia Virgo tuus Solymis quem quæris in agris,
O Amor! en arâ Iesside Gnatus adest.
Gnatus adest; radiatque omni lux clarior astro:
Aureaque Eoi gloria, Gnatus adest.
Ille, vides? quid tardo? tuo sedet obuius ori.
Ille, vides? Matri pristina dona refert.
Videris os, quales liquidum cor colliget ignes!
Deque oculis quantas hauriet illecebras!
Audio: nam videor tennes audisse susurros.
Fallimur, hos certè das rediuiua sonos.
Men' fallunt oculi? luduntue insomnia mentem?
An vigilo? vigilem gratus an error habet?

Ecces

Ecce Puer, Puer ecce ; meo sol alter Eoo,
 Quem mihi quæsierant res sine sole dies.
 Fallor ? Iessæam meus agnus an hæret ad aram ?
 Ipse locus, fateor, suadet adesse Deum.
 Se Puer (& motor ?) ipse meas transfundit in vlnas,
 Transfunditque animam Matris in ora suam.
 Hic Puer ? an Pueri mendax obliniit imago ?
 Fallere sed nescit : Numinis istud habet.
 O precor, hos omnes oculis Amor induat artus,
 Vt tenerum spectem lyncea tota Deum !
 Vtque trahit pulchros iris de sole colores,
 Mater & ab Gnato ducat amœna decus !
 Nec dærit liquido cômès imber, vt imbuat irim ;
 Argento lacrymis quale refundit Amor.
 O dulces lacrymæ ! Pueri sed dulciôr vsus ;
 Quo datur implexâ stringere colla manu.
 Annulus aurato præcingit vt orbe pyropum,
 Hoc, Puer, amplexu sic tibi cingo caput.
 O quales Puer almus opes vouet inde parenti !
 Par quibus in pretium non satis orbis erit.
 O, & qualis honos ! quis amans sua corda tuendo
 Expleat, vt blandas hauserit inde faces !
 O quales loquor, ô loquor, ah ! cum voce fugit mens,
 Deliciæ ! an breue cor gaudia tanta patit
 Sol & luna vale, pulchrique valere smaragdi ;
 Sat mihi diuinum est cernere posse caput.
 Eius ab adspectu, quo non formosior ignis,
 Sol radio geminat lucidiore diem.
 Parce Puer radijs, nimis ah ! cor vris amanti :
 Parce, precor, lacrymis ; his ego liquor aquis,
 Parce genis ; nec tange genas tot ad oscula, Matris
 Abduces viduo cor, animamque sinu.
 Nec mihi tange manus ; nimis imprimis arcta parentis
 Vincla, quibus vires exprimis ipse meas.
 Sed, quid ago ? blandi quid deprecor omen amoris ?
 Abnuat ah demens num quis amando mori ?
 Antè Parens varijs vbi te quærebat in oris,
 Dimidium vite si dedit orba suæ ;

Vt q̄

Vt te iam reperit, quo viuet sospite sospes,
 Iam dare se rotam numquid auara neget?
 Ergo manu ne parce, genis ne parce, nec vlnis,
 Parce Puer vitæ, pignora blanda vouet.
 Aut si cor tenerum tantos non sustinet ignes,
 Dulce decus pulchro sic ab Amore mori est.

ELEGIA XX.

B. Virgo reperit tandem inter
 Doctores Puerum.

1. B. Virgo optat Pueri faciles vias.
2. Spes monet eum agere Ierosolymæ.
3. Deprehendit inter Doctores.
4. Dubitat, nam sit suus Filius.

QVæ procul ignarâ fugitat iam Matre Puellus,
 Aut iter in Solymos triste reuoluit agros;
 Vos humili campo tumidi subside colles,
 Et campi facili pandite colle viam:
 Vosque diu salebræ, queis petra stat horrida dūnis,
 Florida gramineis vestiatur herba toris;
 Mollia quò molli vestigia sterneret herbâ
 Iesseidesque Parens, Iesseidesque Puer:
 Si modò longinquis plaga diuidit auia terris.
 Sed propior Solymis limes aderrat agris,
 Spes monet; vt florente sterit dux obuia cliuò,
 Stella comes pulchrâ lucidâ fronte micat.
 Flecte Sionæam cûrsus, pia Mater, ad ædem;
 Hic Puer ærumnis fida stat ara tuis.
 Pallidus hinc Saræ coniux, quem perdat, Ifacum
 Repperit; & IESVS alter Ifacus erit:
 Sera sed immiri quem mors hic destinat aræ,
 Æqua fauet Pueri, quò sit iniqua viro.
 Huc age, Virgo, rotas: arcis Sionidis aram
 Insultat; rapidis mèta petenda rotis.

Te autis

Te tuus hic exspectat honos ; & nescia quæris ?
 En, radios spargit Matris ad ora suos.
 Currere quid tardas, via quò vocat ardua, cursum ?
 Illicò deprendes, quem tuus ambit amor,
 Fons hoc monte salit, tibi qui satur vberè riuo
 Pascet inexhaustam, ceu mare dulce, sitim,
 Nempe Sionæas Gnatus tuus adsidet aras,
 Vnde trahit flammæ Aqua cremanda suas.
 Hic quid agat, quæris ? cui par cum Numinae nomen,
 Explicat æterni mystica iussa Patris,
 Ille (vides ?) medias inter pulcherrimus aras,
 Maximus in parua voce Magister adest,
 In Puerò canus stupet hinc, stupet indè magister,
 Et Sophiam, & cano pectora digna viro,
 Auditisne, sacram qui miserit æthere legem ?
 Hic ille est, cui mens formula legis erat.
 Mater & ipsa nouum bello stupet ore decorem,
 Quæque vouent purum lumina blanda diem,
 Hæc sat vbi dubiâ cum mente reuoluit ad aras,
 Tum tacito tales mussitat ore sonos :
 Credimus ? an somnus, vel opinio ludit amantem ?
 Nec quod adest, an amans error adesse velit ?
 Nec nisi fallacem Pueri vice cerno figuram ?
 Hæc mea lux, mendax lucis an umbra mea est ?
 Ipse Puer, Puer ipse redit : quid demoror anceps ?
 Tarda quid amplexus, Paruule, fraudo tuos ?
 Tunc umbrâ propiore latus qui radit, Ioséph
 Admonet : è radijs noris adesse Deum,
 Quin etiam violas, myrrham, thyma, nardon, amomum
 Ambrosijs spirant enthea corda labris,
 Per sua tela tuum nosco, quem quæris, IESVM,
 Aurea tela, quibus vulnera figit Amor :
 Vulnera queis molles adlambit flama medullas,
 Flamma satas cælo pascere digna faces,
 Si tamen hæc sit flama, grauem quæ temperat æstum ?
 Credideram flammam, blanda sed aura rosæ est.
 Par cui mala rosæ, cui frons nitet aqua ligustro,
 Lacteaque in puro pectore vena fluit.

Quid

Quid verat & suaves Puer, & rosa, spiret odores,
 Et pro lacte Parens nectar vt inde bibat?
 Quin & crediderim, quod tu mirere, viator,
 Si quã viret sacro fylua, vel herba iugo:
 Versicolore liqueus quisquis iam flore sedet ros,
 Discolor è picto gemmula fore nitet.
 Sin fata flore caput dein gemma corohet IESV;
 Quod modò gemma fuit, lucida stella micat.

ELEGIA XXI.

Dolor B. Virginis è falsã quasi opinio-
 ne; & gaudium è Fueri occurfu: seu
 potiùs Virginis vmbra queri videtur.

1. MARIA fingit adhuc abesse Puerum,
 & ob id vult rerum ordinem inuerti.
2. Sentit adesse, ideòq; omnia ad gaudiũ inuitat.
3. Letitia vtriusque.
4. Fidi maiestatem tandem Mater veneratur.

Incipe lugubres chorus Aliger ille querelas,
 Cui mea de partu gaudia cantus erant,
 Nunc suus, ah! MARIAM liquit (quis credat?) IESVS:
 Nunc fit, quod fieri posse negabis opus.
 Luna redux de sole nouos non colligat ignes,
 Nec de fonte cadat riuus, & amnis eat;
 Flosque cornam nullus viduam caput induat herbã,
 Et fluat erbandis vix rosa nata rubis:
 Inuideatque meri roseos sibi Bacchus honores,
 Inuideat spicas & sibi nuda Ceres.
 Nunc suus, ah! MARIAM liquit (quis credat?) IESVS:
 Nunc fit, quod fieri posse negabis opus.
 Heu! quid adhuc memor vsque recurfat imago doloris?
 Non MARIA, id MARIÆ visa sed vmbra queri est.
 Incipe iucundos chorus Aliger ille canores,
 Cui mea de partu gaudia plausus erant.
 Ante fallax pinguem nunc induat vber oliuam,
 Omnis & ad virides floreat vimus aquas;

Vltus

(a) Rebecca filium suum Iacobum e Mesopotamia reducem summo cum gaudio recepit :

(b) Sic anna suum Tobiam ;

(c) Et Iacob suum Iosephum Aegypto dominantem postliminio recepit.

ELEGIA XXIV.

B. Virgo palmæ, & Ioseph citri ramum
depangit humi ad templum, in si-
gnum reperti inibi Pueri.

1. Amor diuinus monet aduenas, quod viderit
viti B. Virgo palma, & Ioseph citri surcu-
lum seuerit.
2. B. Virgo implicat fronde utriusque surculi
annulum aureum, quem columba adfert e
coelo.
3. Votum & omen Amoris utrique arbori, &
coniungi.

Quisquis ades, Solymâ pietas quæ sistit ad arâ, (a) i
Annue, frondosas dum struit umbra casas,
Accipe dicta memor, memor adspice conscia veri
Omina, felici quæ modò fronde virent :
Vidi ego, dum virides densant umbracula scænas,
Et memor Arabicæ frondet imago viæ.
Virgo pium læto palmæ de termitè donum,
Quod tulerat dextrâ, pubere panxit humo ;

Ipse sacrae citrum vir & adfexit ilico palma,
 Cui miscet socias adfita citrus opes.
 Inde repens (memini) subitros mirabar honores;
 Qui stetit inuis humi surculus, arbor erat.
 Fors aliquis quæret; Solymiam cur frondet ad aram?
 Non alio poterat sylua virere solo?
 Conferit hoc sponsæ pietas Sponsi que virerum,
 Nubat ut æquæ palma marita citro.
 Quin & Virgo viri pulchris comes addita curis
 Implicat æternum coniuge fronde nemus;
 Tortilis æternum geminus quò ramus in orbem
 Crescat, & æterni pignus amoris alar:
 Tortilis implexos hic implicat annulus orbis,
 Sanxit inabruptam casta columba fidem.
 Exin Virgo parat casto transcribere Sponso
 Munus amans, Sponsa quale reposit hymen.
 Iosephumque suum folijs inscribit & auro,
 Quem legat antiquis fama superstes auis.
 Arbor uti crescat, Iosephus in arbore crescat;
 Par **MARIÆ** & Ioseph crescat adultus honos.
 Nupra pares citro sic palma maritat amores,
 Alteraque alterius palmite ducit opem.
 Scribe tu à Ioseph citro, palmaque Parentis:
 Lætitiæ testis palma, citrusque meæ est.
Hic Puerum reperit felix cum Coniuge Coniux:
Nuper utrique labor, nunc sed utrique decus.
 Dic, quid vis voueam seros pius augur in annos,
 Virgo tuæ palmæ, siue Iosephe citro?
 Nunc age felici palmæ par Virginis euum
 Caste Iosephe tuum, casta **MARIA** tuum.
 Et quos post geniti seros mirentur honores,
 Sanciat æternum palma citrusque decus.
 Obtes erit pignus Puer hanc inuentus ad aram,
 Ille dabit soles, nec minus imbris aquas,
 Utque Puer crescit, concors sic crescat & arbor;
 Quæ memor hinc floret gratia, fructus erit.

Gratius haud quidquam diuis, quam nobile diuisum
 Munus in oblito ferre referre sinu,
 Palmæ palmes aget citri cum termitæ consors ;
 Hinc vt adoptiuas ducat vterque comas.

(a) In Septembre Moses lege cauerat, vt Scenopegia solenni ritu perageretur; quo in festo texebant casas frondeas & umbracula, in memoriam peregrinationis in deserto Pharaos sub tabernaculis: item palmae & ligni pulcherrimi, id est, citri ramos manu praeferebant.

An autem in Paschate, an vero in Scenopegia Puer amissus fuerit, non liquet; esto plerique malint id in Paschate euenisse.

ELECIA XXV.

Pueri in patriam reditus.

1. Puer cum Matre redit in Nazareth ad cuius appulsum omnia nouam in faciem mutantur, & miro gaudio gestiunt.
2. B. Virgo & Ioseph omnem honorem Pueri Deo deferunt.

S Pes fat vbi Solymis incerta pependit ab aris,
 Iamque refert pleno gaudia summa sinu:
 Virgo redit, sequiturque pari pede parvus Alumnus,
 Quaque domum spectat, molle retexit iter,
 Huius ad adspectum passim Galilæa videres
 Aura noui pulchras fundere veris opes;

L iiii

Nec

Nec Ierechuntinis Nafarcia cedere syluis
 Balsama, balsaminus Virginis adflar odor,
 Iamque vbi, quod nusquam est, omnis fert omnia campus,
 Hic viret in pennis pomus & vva rubis,
 Nec viret, vt viret herba; nouo sed honore smaragdum
 Vincit, & it viridi gratia maior humo.
 Cærulea siqua nitent hic stagna vel æmula cælo,
 Cæruleis certat pulchrior vnda vadis,
 Ipse sed hic hilari iam sol adridet Eoo,
 Grator & puris candida luna genis.
 Omnis & hic tellus respondet grata colono,
 Omnis & hic pomus mustea dona vouet:
 Et nemus omne suas iam fructibus induit umbras,
 Primæui facies orbis amœna redit,
 Appulit hæc inter tugurii breue limen IESVS,
 Frons cui sidereas lucet vt æthra faces,
 Huc vbi deuenit Mater, tum cætera reddit
 Præmia, diuinus qualia poscit Amor,
 Se pulchro accingit tum pulchrior inde labori,
 Sicque hilari vultu sedula Mater ait:
 Vix propiore gradu limen delibo, suavis
 Adflar odor Gnati; suspicor esse rosas,
 Quas sibi de spinis decerpit, & ipse Parentis
 In viduo liquit, dum fugit inde, sinu.
 Nunc autem quò iusta meo mensura dolori
 Adfluat, alma noua gaudia sorte refert.

ELEGIA

ELEGIA XXVI.

Trinmphii speciem B. Virgo Filio
suo adornat.

Plchrior Isacio quo non fuit orbe triumphus,
 Nunc Nazarenis ibit agendus agris.
 En, picturatis se discolor agmen in alis
 Agglomerat, festis accinit æthra modis.
 Solis & ipse nouus solennes splendor honores
 Adstruit, illustri crescit honore decus.
 Nec minor ex imis responder gloria terris,
 Ab superis didicit, quod canit illa, lyris.
 Huc, myrti & lauri dum frondibus implico postes,
 Si Ioseph violas adijcit, addo rosas.
 Quin etiam statuo geminas in limine palmas,
 Huc iter inspergent mista ligistra crocis.
 Sponte suâ veniunt faciles ad limina lauri,
 Quas Puer, Orphæa ceu chely, voce trahit.
 Nec deerunt cytharæ, quales tibi, Bethla, sonabat
 Ille chorus, cui dat plectra choragus Amor.
 Tunc erit, ut spectem felix cum Coniuge Coniux
 Gaudia sidereas inter habenda lyras.
 Tunc & ego dicam; tellus nunc consona cælo
 Succinit, & paribus plaudit ut æthra modis:
 Ipsa præibo tamen numerosque, modosque magistros,
 Quos, memini, Bethlæ me docuere chori.
 Isacijs MARIÆ pia si lyra præcinit armis, (a)
 Et MARIA hæc mediâ gaudia pace canet.
 Ergo canam IESVM: reliquus precor accinat orbis,
 Plectra terat plectris erudienda meis.
 Omnis ager resonat, resonat lucus omnis IESVM;
 Et resonat IESVM iam nemus omne meum.
 Et quis non resonat mihi mons, aut campus IESVM?
 Quo non monte cadens riuus in arua sonat?

L V

Quâ non

Quâ non rupe, specue sonat meus ardor, IESVS ?
 O vbi non IESV terra, salumque canit ?
 Et quid ni resonent, quod condidit omnia, Verbum :
 Omnia ab hoc Verbo dic didicisse loqui.
 Quippè diu si terra silens celauit Alumnum ;
 Hoc scelus vt redimat, gaudia nostra sonat.
 Idque vbi longinquis quem mœsta sequebar in oris,
 Iam puerum matri reddidit æquus Amor.
 Sic Amor eterno concors responder Amori ;
 Par MARIÆ, & IESV sors cui fructus erit.

(a) *Maria soror Moſis, ſubmerſa Pharaone in
 mari, duxit choros triumphales.*

F I N I S.